GOIB

CONSELLERIA
SALUT
DIRECCIÓ GENERAL
SALUT PÚBLICA
I PARTICIPACIÓ

ESBORRANY

MEMÒRIA
2017

ESBORRANY

ÍNDEX

PRESENTACIÓ..... **¡Error! Marcador no definido.**

LLUITA CONTRA EL TABAQUISME 5

SALUT I GÈNERE 9

PREVENCIÓ DE L'OBESITAT 12

SERVEI DE PROMOCIÓ DE LA SALUT.....15

SERVEI DE PREVENCIÓ DE LA MALALTIA 30

SERVEI D'EPIDEMIOLOGIA.....36

SERVEI DE SALUT AMBIENTAL 50

SERVEI DE SEGURETAT ALIMENTÀRIA I NUTRICIÓ 63

LABORATORI DE SALUT PÚBLICA.....92

UNITAT D'AUTORITZACIONS.....98

COORDINACIÓ AUTONÒMICA SIDA I SEXUALITAT 103

COORDINACIÓ AUTONÒMICA DE DROGUES.....110

COORDINACIÓ ESTRATÈGICA DEL CÀNCER 130

COORDINACIÓ DE VACUNES 140

CENTRE INSULAR DE MENORCA.....145

CENTRE INSULAR D'EIVISSA I FORMENTERA 157

ANNEXES.....173

ESBORRANY

La Memòria de Salut Pública i Participació recull de manera detallada totes les activitats de promoció i protecció de la salut i prevenció de malalties han dut a terme els prop de 200 professionals de la Direcció General durant l'any 2017. Les nostres prioritats continuen sent la lluita contra lel tabaquisme i l'obesitat i la introducció de la perspectiva de gènere en l'àmbit de la salut.

En relació al tabaquisme, els programes preventius han aconseguit arribar a prop de 10.000 alumnes de primària i secundària de les Illes Balears i els Serveis de Seguretat Alimentària i Sanitat Ambiental, han dut a terme prop de 1.400 inspeccions per vetlar per al compliment de la normativa referent a la protecció dels espais sense fum.

Pel que fa a la l'obesitat, s'han fet públics els resultats l'Estudi sobre la prevalença de l'obesitat a les Illes Balears (EPOIB II), que es va realitzar amb la participació de la Conselleria de Educació al llarg de 2016-2017 entre la població escolaritzada, que ens ha permès actualitzar la situació respecte a l'enquesta anterior, que es va fer en el curs 2005-2006.

Igualment, quant a la perspectiva de gènere, s'han elaborat el *Protocol d'actuació sanitària davant la violència masclista a les Illes Balears* i el *Protocol autonòmic d'actuació per a la prevenció de la mutilació genital femenina*, ambdós amb la voluntat de convertir-se en eines útils per als professionals en la seva pràctica diària.

D'altra banda, al marge de la feina planificada per part dels diversos serveis que conformen la Direcció General, cal dir que enguany s'han produït dos brots importants: un va ser de legionel·la, a Palmanova, i l'altre, d'Hepatitis A, a Palma. En els dos casos es va demostrar l'eficient coordinació entre els serveis de Salut Ambiental, Seguretat Alimentària, Epidemiologia i el Laboratori de Salut Pública.

Aquests són només alguns exemples de la gran feina realitzada per la Direcció General de Salut Pública i Participació i per la qual vull felicitar tots els professionals que en formen part pel seu esforç i implicació.

Tot i els resultats satisfactoris i els avanços, encara tenim diversos reptes pendents, entre ells la dotació adequada de recursos humans per poder assegurar el compliment d'objectius i la integració dels nostres sistemes d'informació amb els del Servei de Salut.

Maria Ramos Monserrat
Directora General de Salut Pública i Participació

ESBORRANY

LLUITA CONTRA EL TABAQUISME

La lluita contra el tabaquisme és una de les prioritats establertes per la Direcció General de Salut Pública i Participació, pel que durant l'any 2017 s'ha continuat treballant de manera transversal i de forma simultània i coordinada des de la prevenció, la protecció i la promoció de la salut.

A finals de l'any 2015 es va crear un grup d'experts per a la lluita contra el tabaquisme, constituït per professionals d'Atenció primària, Atenció Especialitzada, els Serveis Centrals del Servei de Salut i tècnics de la Direcció General de Salut Pública i Participació. Paral·lelament, dins la Direcció General, també s'ha creat un grup de treball, format per tècnics dels serveis de Promoció de la Salut, Prevenció de la Malaltia, Coordinació de Drogues, Salut Ambiental i del Departament de Protecció de la Salut.

Durant l'any 2017, el grup d'experts s'ha reunit dues vegades i el grup de tècnics, quatre. Finalment, s'ha decidit fusionar els dos grups.

1. Àrees d'intervenció

A continuació s'anomenen les actuacions dutes a terme en prevenció de consum de tabac i deshabituació tabàquica realitzades durant l'any 2017:

a) Prevenció

Des de la Coordinació Autonòmica de Drogues, en l'àmbit educatiu, s'ha continuat oferint als centres educatius de les Illes Balears els programes preventius "Bon dia Salut" (dirigit a educació primària i que aborda el tema del tabac a 5è i 6è); el programa Decideix (dirigit a secundària i que treballa les habilitats personals d'enfrontament) i el programa Respiraire (dirigit a secundària, programa específic de prevenció de consum de tabac).

Durant el curs escolar 2016-2017, han sol·licitat aplicar els programes de prevenció dintre de l'àmbit escolar, a totes les Illes:

Bon dia Salut		**Decideix**		**Respiraire**	
Número de professors	**Número d'alumnes**	**Número de professors**	**Número d'alumnes**	**Número de professors**	**Número d'alumnes**
240	5.891	62	1.671	89	2.152
Número de centres educatius		**Número de centres educatius**		**Número de centres educatius**	
43		12		21	

ESBORRANY

La coordinació Autonòmica de Drogues, va concloure el II Concurs de Pòsters i Clipmetratges en prevenció del consum de tabac en els joves per al curs escolar i lliurà els premis durant el mes de maig de 2017. Es varen presentar 13 treballs.

A més va tornar a convocar el concurs, III Concurs de Pòsters i Clipmetratges. Aquest concurs es fa conjuntament amb diverses institucions o entitats: Coordinació autonòmica de Drogues, Gerència d'Atenció Primària de Mallorca, Conselleria d'Educació, Associació Espanyola contra el Càncer (AECC), Col·legi Oficial d'Infermers de les Balears (COIBA), Societat Balear de Medicina Familiar i Comunitària (IBAMFIC), Associació d'Infermers Comunitaris (ABIC).

La Gerència d'Atenció Primària a Mallorca, a través dels centres de salut han dut a terme en els instituts tallers per a la prevenció del tabaquisme. S'han comptabilitzat un total de 30 tallers.

b) Tractament

En els centres de salut, s'han dut a terme intervencions individuals, grupals i breus com queda reflectit a les taules següents:

% de registres 2017

Numerador: pacients amb registre de tabac 2017

Denominador: població adulta (esperats , ja que el registre s'ha de fer a la totalitat de la població adulta (> 14 anys)

GERENCIES	REGISTRES	ESPERATS	% REGISTRES
MALLORCA	144.034	727.307	19.73
MENORCA	6.912	78.181	9,51
EIVISSA	25.207	127.467	20,87
TOTAL	176.153	927.955	16,7

Numero de pacients que han rebut Intervencions o consells durant l'any 2017

GERENCIES	
MALLORCA	81.947
MENORCA	2.712
EIVISSA	13.064
TOTAL	97.723

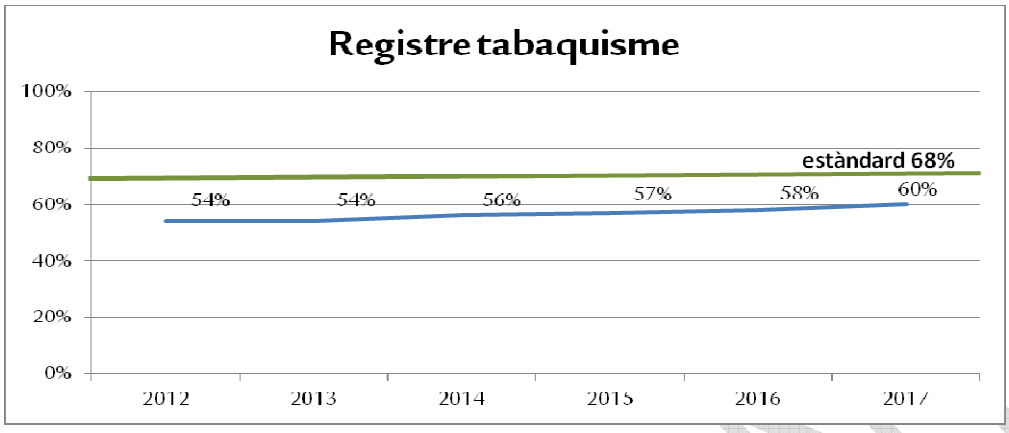
Tipus d'intervencions registrades

GERENCIES	CONSELL	Interv. Grupal	Interv. Indiv	Interv. Breu
MALLORCA	79.523	611	1.301	1.864
MENORCA	2.622	28	57	40
EIVISSA	12.600	75	243	279
TOTAL	94.745	714	1.601	2.183

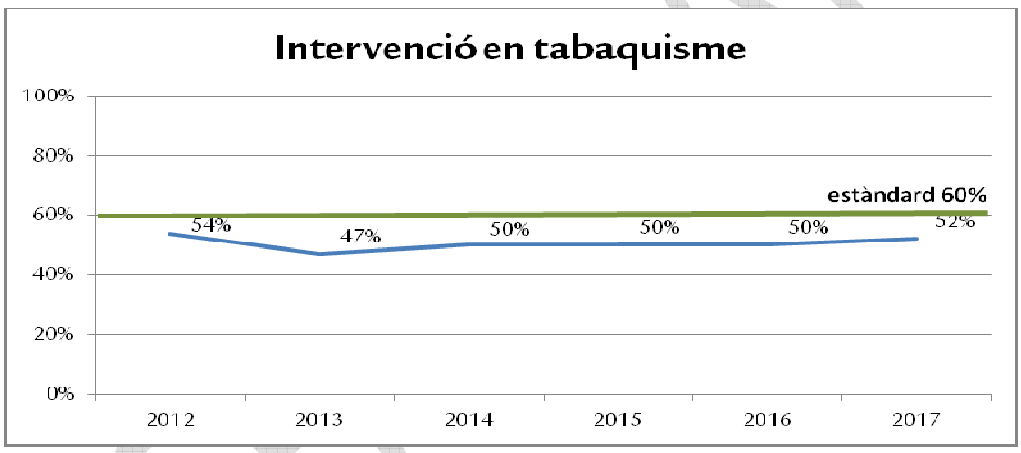
ESBORRANY

Indicadors

Pacients amb registre de tabac/pacients visitats

Pacients amb una intervenció o consell/ pacients fumadors visitats

La tendència és ascendent però encara no s'arriba a l'estàndar

c) Sensibilització i informació

La coordinació autonòmica de Drogues, a l'àmbit comunitari, ha col•laborat activament en l'organització del Dia Mundial sense Tabac coordinant les diferents activitats que s'han de fer amb totes les entitats socials i sanitàries interessades. S'ha editat diferent material gràfic d'IBAMFIC (10.000 díptics, 5.000 pòsters, 5.000 receptes i 2.000 xapes) i s'ha distribuït entre les entitats col·laboradores (centres de salut, Administració pública, xarxa d'atenció a les addiccions, hospitals i col·legis oficials). S'ha instal·lat una carpa informativa al centre de Palma en la qual han col·laborat diferents associacions científiques i s'ha fet difusió informativa als mitjans de comunicació.

Des del Servei de Prevenció de la Malaltia, s'ha coordinat l'edició de material per l'abordatge individual i grupal per al tractament del tabaquisme, baix el lema

somriure sense fum s'han editat tríptics, guies individuals i grupals, guies d'autoajuda, test de tabaquisme d'una i varies tomes. Material que s'ha fet arribar al Servei de Salut, als centres de salut, hospitals i oficines de farmàcia per a la seva difusió.

Els Serveis de Seguretat Alimentària i Sanitat Ambiental, en relació a la protecció dels espais sense fum i respecte al control del compliment de la normativa reguladora de la venda, el subministrament i el consum de tabac que efectuen, s'han dut a terme les actuacions següents:

Període	Denúncies	Inspeccions	Sancions
Any 2011	215	3.870	90
Any 2012	64	911	95
Any 2013	41	845	94
Any 2014	27	730	121
Any 2015	10	128	28
Any 2016	20	1.146	90
Any 2017	30	1388	86

Finalment, cal ressenyar que s'han contestat 2 sol·licituds d'informació respecte al tabac a través del correu electrònic de contacte de la nostra web espaisensefum@caib.es, si bé el número de consultes és molt irregular al llarg dels anys.

- Al telèfon CRIDA (971 177 848) s'han contestat 4 consultes sobre tabac durant l'any 2017.

ESBORRANY

SALUT I GÈNERE

Les activitats més rellevants que s'han dut a terme durant l'any 2017 de la Coordinació de Salut i Gènere han estat:

a) Ampliació i actualització del "Protocol d'actuació sanitària davant la violència masclista a les Illes Balears". Aquesta tasca s'ha fet juntament amb l'IbSalut i l'IbDona elaborant-se un document complet, una guia ràpida i algorismes d'actuació amb l'objectiu de poder fer pòsters.

   La presentació d'aquest protocol va tenir lloc a la III Jornada de Salut i Gènere de dia 10 de març de 2017. Es va enviar a normalització lingüística el dia 16 de març i va sortir publicat al mes de setembre. S'ha repartit per tots els centres sanitaris. Aquestes Jornades varen ternir un gran èxit de participació (295 persones inscrites).

   En el marc de l'actualització d'aquest Protocol es va elaborar un informe judicial de lesions unificat per totes les gerències del Servei de Salut de les Illes Balears. Es va entregar al Servei de Salut el dia 7 de febrer amb el compromís dels serveis informàtics de totes les gerències que seria una prioritat, encara que no es va arribar a introduir caps sistema de l'IBSalut. Aquest fet dificulta l'enviament de'indicadors anuals al Ministeri de Sanitat

b) Col·laboració i introducció de les recomanacions de les institucions i persones externes a les quals es va enviar a revisar el "Protocol autonòmic d'actuació per a la prevenció de la mutilació genital femenina", coordinat per la comare Marian Garcia Baratas, es va enviar a normalització lingüística el dia 7 de febrer i es va publicar el mes de setembre de 2017. També s'ha fet arribar a tots els centres sanitaris.

c) S'ha col·laborat amb el Ministeri de Sanitat en l'elaboració del "Protocol per a l'actuació sanitàroa davant la tracta de dones i nines amb finalitat d'explotació sexual".

d) S'ha assignat la figura de referents en violència de gènere a cada centre sanitari, resultant 150 referents en totes les Illes Balears i a tots els àmbits (Atenció Primària, Atenció Hospitlària, UCAs, Serveis de Prevenció, etc.).

e) S'ha elaborat la valoració de la violència masclista per introduir als serveis informàtics (E-Siap) del Servei de Salut amb l'objectiu de recollir els indicadors comuns en violència de gènere i poder realitzar una valoració integral de les dones, les seves filles i els seus fills. Es va entregar i explicar el dia 9 de febrer de 2017.

ESBORRANY

f) S'han recollit sistemàticament els indicadors comuns del Sistema Nacional de Salut en violència de gènere, ja que feia 4 anys que no es realitzava, però les dades extretes de la FIC no han estat suficient per poder recollir totes les dades que el Ministeri de Sanitat sol·licita.
A la reunió de la Comissió Interterritorial del Sistema Nacional de Salud (CISNS) que va tenir lloc el 28 de novembre de 2017 es va demanar major implicació institucional a l'hora de millorar els sistemes d'informació per poder enviar des de la Comunitat Autònoma els indicadors en relació a la relació amb l'agressor, la durada del maltractament, la situació laboral, embaràs, fills i filles menors o dependents/convivents, discapacitat, etc.

g) S'ha commemorat el 25 de novembre, dia internacional de la no-violència de gènere i altres dies relacionats amb el gènere, com és el dia 8 de març (dia de la tracta), el dia de la mutilació genital femenina o el dia de la salut en les dones. Concretament a l'any 2017 s'ha organitzat un concurs de cartells i el guanyador s'ha repartit per tots els centres sanitaris (250 còpies). També es varen repartir minitorcaboques amb el lema "No a la violència masclista" a les cafeteries de la UIB, de tots els hospitals públics de les Illes Balears, als centres educatius de secundària (amb la col·laboració de la Conselleria d'Educació) i a les cafeteries on el personal de la Conselleria de Salut i dels Centres Sanitaris han demanat per repartir.

h) S'ha col·laborat amb les jornades " Estratègia per a la millora de la coordinació interinstitucional i d'intervenció amb víctimes de la violència masclista" organitzat per IBDona els dies 28 i 29 de novembre del 2017.

i) S'ha particiat en el projecte STOP-SV liderat per IREFREA i amb la col·laboració de la CAEB, ABONE i FEHM per prevenir la violència sexual a l'àmbit de l'oci nocturn. La coordinació de salut i gènere va estar convidada els dies 20, 21, 22 i 23 de novembre al taller de formador de formadors amb l'objectiu de capacitar a professional per formar part al personal traballant en locals d'oci, però finalment no va poder assistir per coincidir amb el 25 de novembre.

j) L'any 2017 la Coordinació de Salut i Gènere ha elaborat i impartit el taller "Marc teòric i aplicació del Protocol d'actuació sanitària davant la violència masclista a les Illes Balears" a 135 referents en violència de gènere de totes les Illes Balears. L'objectiu d'aquest taller va ser aportar coneixements, unificar criteris, oferir orientacions i recursos en casos de violència masclista a les i els professionals de les Illes Balears, aplicant el "Protocol d'actuació sanitària davant la violència masclista a les Illes Balears".

k) També s'han impartit sessions breus a:

- Servei de ginecologia de l'Hospital de Manacor (9 de noviembre).
- Inspecció mèdica IB-Salut (13 de noviembre).

ESBORRANY

- 18 convocats (13 assistents) referents en violencia de gènere a l'Aula de Formació de la Conselleria de Salut (15 de novembre).
- Centre de Salut del Camp Redó (17 de novembre).

ESBORRANY

PREVENCIÓ DE L'OBESITAT

La lluita contra l'obesitat és una de les àrees prioritàries de Salut Pública. L'any 2017 s'ha format un grup multidisciplinar de tècnics dels serveis de Promoció de la Salut, Prevenció de la Malaltia, Salut Ambiental i del Departament de Protecció de la Salut. Les principals accions dutes a terme en aquest any son:

a) Segon Estudi de la Prevalença de l'obesitat infantil i juvenil a les Illes Balears (EPOIB-II).

Durant aquest any es va posar en marxa el projecte. Durant els mesos de març - juny es va a realitzar el treball de camp a 1992 alumnes de 91 centres educatius de les Illes amb la col·laboració de la Conselleria d'Educació i dels professors dels centres educatius seleccionats per a la realització dels qüestionaris d'hàbits i dels professionals sanitaris dels Centres de Salut i Unitats Bàsiques per a la presa de mesures antropomètriques. Durant el segon semestre es va dur a terme la depuració de les dades recollides i l'anàlisi dels resultats.

b) Projecte Rutes saludables al voltant dels Centres de Salut.

Durant el 2017 s'ha seguit donant suport (material com fullets, plànols i consells sobre activitat física) a les rutes ja existents i a més, s'han creat 10 noves rutes: Santa Ponça, El Terreno, Son Amonda, Campos, Portocristo, Manacor, Son Servera, Algaida, Sa Indioteria, Son Cladera.

Per a l'elaboració de cada ruta es necessiten, si no hi ha entrebancs, una mitjana de tres reunions amb la comunitat i el centre de salut. A més, quan la ruta s'ha validat, s'editen per a cada ruta fullets, panells i s'incorpora la nova ruta a la pàgina web per a la seva difusió.

Al llarg de 2017 s'han realitzat reunions amb el departament d'infraestructures de l'Ajuntament de Palma, Manacor, Felanitx, Lloseta i Son Servera per tal de cercar solucions a trams de les rutes que no han passat els criteris de validació. Els ajuntaments inclouran dins els seus pressuposts les accions corresponents per millorar la seguretat de la ruta proposada.

Per a celebrar la Diada de les Illes Balears el dia 1 de març, es va realitzar una caminada comunitària entre diferents centres de salut per promocionar l'activitat física. Es varen realitzar samarretes i fullets a més de proporcionar fruita i aigua pels assistents.

Per altra banda, s'han promocionat les Rutes Saludables a través del projecte Nordic Walking Saludable en col·laboració amb l'IME de l'Ajuntament de Palma. El projecte comprèn la pràctica del nordic walking utilitzant les rutes saludables com

ESBORRANY

a circuit a caminar amb col·laboració també dels centres de salut. L'activitat consisteix en una sessió amb els professionals del Centre per explicar-lis els beneficis del NW. Posteriorment es convoca a la ciutadania per una caminada a on prèviament se'ls dona una sessió teòrica. Per això hem editat cartells i fullets que promocionen aquestes caminades.

c) Projecte: Valoració de la qualitat nutricional dels menús escolars

Valoració de la qualitat nutricional de menús escolars, 7 menús a petició de directors de centre, pares.
Valoració menús -9- de les empreses que opten a l'adjudicació del servei de menjador escolar dels CEIPS (curs 17/18).
Seguiment (valoració-6-) menús de les empreses guanyadores del servei de menjador escolar dels CEIPS (curs 16/17).

d) Projecte: Sabor a Mediterrani. Sistema d'Acreditació d'establiments promotors de la Dieta Mediterrània.

Durant l'any 2017 s'ha treballat amb la Agència de Turisme Balear dins el marc del club de producte Turisme Gastronòmic per impulsar el projecte. Per una altre banda s'ha finalitzat un llibre de receptes de dieta mediterrània amb el Col·legi de Dietistes-Nutricionistes i amb l'equip de recerca PREDIMED i l'UNESCO i que s'editarà l'any 2018.

e) Projecte: Qualitat nutricional de màquines de vending a l'administració.

Durant la darrera part de l'any 2016 i fins el primer trimestres del 2017 el servei de Promoció de la Salut va tutoritzar les pràctiques curriculars de 4t curs d'una dietista-nutricionista. La seva tasca va ser fer el treball de camp per a valorar la qualitat nutricional de les màquines de vènding existents en els edificis de l'administració autonòmica. Posteriorment, i durant la resta de l'any s'han analitzat les dades i es va elaborar un informe.

f) Projecte Envelliment Actiu i Saludable:

- Catàleg d'activitats i recursos per a la promoció de l'envelliment actiu i saludable
  Al llarg de 2017 s'ha participat a l'actualització i depuració del catàleg d'activitats i recursos per a la promoció de l'envelliment actiu i saludable. Aquesta iniciativa parteix de l'Observatori de Persones Majors de Mallorca de l'IMAS i és fruit del treball del grup de promoció de la salut creat dins la Comissió de Treball d'Autonomia Personal amb l'objectiu de difondre els diferents programes que es fan en tot Mallorca per a la gent gran. El catàleg es va a presentar en març de 2017. S'ha fet una proposta d'incloure els recursos contemplats.

- European Innovation Partnership on Active and Healthy Ageing EIP-AHA

ESBORRANY

Les Illes han estat reconegudes amb dues estrelles com a una àrea de referència en envelliment actiu i saludable per part de la Comissió Europea. Aquesta candidatura va ser promoguda pel Servei de promoció de la salut de la DGSPiP. Durant l'any 2017 ha participat a l'informe «Análisis de la estrategia de la cooperación para la innovación europea sobre el envejecimiento activo y saludable y su impacto en España. Logros y propuestas de mejora para el periodo 2016-2020» que es va a presentar a Madrid el mes de febrer.

g) Projecte: MEABBs (Màquines expenedores d'aliments i begudes i bars). Millora de la qualitat nutricional de l'oferta complementària als centres educatius.

Al llarg de 2017 s'ha dissenyat un projecte per tal de :

- Determinar l'oferta alimentària i de distribució comercial dels productes presents en els MEABBs dels centres educatius públics
- Conèixer la percepció de l'alumnat respecte de l'entorn alimentari escolar, que influeix en els seus hàbits alimentaris.
- Sensibilitzar als adjudicataris dels MEABBs i la comunitat educativa dels aliments saludables que han d'estar presents en el centre educatiu.
- Incrementar progressivament la presència de productes alimentaris saludables del centre educatiu.
  Aquest projecte es projecte es posarà en marxa el 2018.

ESBORRANY

SERVEI DE PROMOCIÓ DE LA SALUT

1. Descripció del Servei

El servei de promoció de la salut te com a missió millorar la salut i la qualitat de vida de la població mitjançant un procés que engloba no solament les accions dirigides directament a enfortir les habilitats i capacitats dels individus, sinó també les dirigides a modificar les condicions socials, ambientals i econòmiques, per tal de mitigar el seu impacte en la salut pública i individual. El Servei de promoció de la salut treballa sobre 5 àrees d'acció prioritàries:

a) Formulació de polítiques públiques saludables.

b) Creació d'entorns de suport a la salut.

c) Enfortiment de l'acció de la comunitat

d) Desenvolupament d'habilitats personals per a la vida.

e) Reorientació dels serveis de salut.

Per aconseguir-ho el servei compta amb un equip de 4 persones (dues metgesses, un infermer, una estadística). Rep suport d'altres serveis (coordinació de vacunes, servei de seguretat alimentària) i de l'Ib-salut. El servei no té suport administratiu propi. Es compartit amb el cap de departament de protecció de la salut.

2. Activitats més rellevants de l'any

Entre les activitats més rellevants de l'any es pot destacar:

a) Estratègia social de Promoció de la Salut

Al llarg de l'any 2017 i en col·laboració amb el Servei de Salut s'ha elaborat una estratègia dirigida integrar i coordinar els esforços de promoció de la salut entre tots els nivells, sectors i actors implicats amb els objectius següents: 1- Difondre a la societat la perspectiva de que la salut implica responsabilitats individuals i col·lectives, 2- Aconseguir que persones i comunitats tinguin més autonomia i capacitat per a exercir un major control sobre la seva salut. 3- Impulsar l'enfocament intersectorial en l'abordatge de la promoció de la salut, promovent mecanismes eficients de coordinació i treball en xarxa. 4- Promoure la perspectiva d'equitat en salut en les actuacions de l'administració per tal de reduir les desigualtats en salut. Aquesta estratègia va dirigida a la població sana, pacients, comunitats i decisors polítics. Les tecnologies de la informació i comunicació serà una de les eines fonamentals d'aquesta estratègia. Per això es vol posar en marxa una plataforma com a un espai de interacció i comunicació. Per dur a terme

ESBORRANY

aquest projecte s'ha previst la realització d'una licitació de Compra Pública d'Innovació.

b) Projecte Comunitat Activa

Com a línia estratègica del Projecte «Estratègia Social de Promoció de la Salut» s'ha realitzat la diagnosi de situació de salut comunitària a les nostres Illes i s'està elaborant un pla d'acció. Dins aquest projecte es contempla:

- Projecte mapa d'actius de les Illes Balears

En col·laboració amb Atenció Primària s'ha fet la formació bàsica d'actius en salut a EAP de 15 Centres de Salut. També s'ha realitzat assessorament per posar en marxa el mapa d'actius en salut als Centres de Salut que han iniciat aquesta activitat. L'any 2017 han començat 15 Centres de Salut com a un projecte de participació comunitària. El procés contempla la identificació dels actius de la zona, la recollida de la informació en fitxes i la depuració de la informació. Posteriorment s'ha inclòs la informació a l'aplicació «Localiza Salud» del Ministerio de Sanidad, Seguridad Social e Igualdad. Al llarg de l'any s'han introduït recursos d'Alcúdia, Esporles i Palma. Aquest any s'ha començat a treballar mensualment amb l'ajuntament de Palma per tal d'homogeneïtzar els criteris.

- Projecte adaptació Guia NICE participació comunitària.

Dins el marc de l'Alianza de salut comunitària ens varen adherir al projecte d'adaptació de la Guia NICE de participació comunitària amb els objectius d'1) Adaptar les recomanacions de la guia "Community engagement: improving health and wellbeing and Reducing health inequalities" a la realitat i context de les comunitats autònomes (CCAA) de l'estat espanyol.2) Implementar i avaluar la pertinència de les recomanacions de la guia en diferents programes i intervencions que s'estiguin duent a terme en diferents CCAA. Es va constituir un node de les Illes Balears amb les següents activitats: 1) identificar els projectes de participació comunitària duits a terme a les Illes, 2)analitzar el grau de participació de la comunitat en cada un d'aquests projectes 3) grups focals amb ciutadania, tècnics i decisors sobre la pertinença de la guia. 4) adaptació de la guia al context nacional.

c) Projecte Pacient Actiu.

Al llarg de 2017 s'ha participat a la Comissió del Programa Pacient Actiu, liderat per Atenció Primària de Mallorca per a l'elaboració del programa i la 'organització de la I Jornada de Pacient Actiu. Així mateix hem participat al grup tècnic del Ministeri d'Escoles per a la Ciutadania.

d) Projecte Educa-Salut. Materials de promoció de la salut per a centres educatius

ESBORRANY

Al llarg de 2017 s'ha constituït un grup de treball per posar en marxa el catàleg Educa-Salut com a una eina interactiva per posar a disposició dels centres educatius l'oferta àmplia i estructurada de programes, tallers, material etc. orientats a facilitar al professorat, l'alumnat i a també a les seves famílies l'adquisició dels coneixements, les habilitats, les actituds i els valors necessaris per viure de forma saludable. Aquest projecte, finançat pel Ministerio de Educación es posar``a en marxa pel curs 2017-2018.

e) Projecte: Centres Educatius Promotors de la Salut – CEPS

Des del servei de promoció de la salut es du a terme la coordinació del programa de Centres Educatius Promotors de la Salut- CEPS amb la col·laboració de la Conselleria de Educació.

El programa CEPS té la finalitat que tota la comunitat educativa adopti hàbits de vida saludables en un entorn favorable per a la salut. Aquest programa persegueix els objectius següents:

- Impulsar la promoció i l'educació per a la salut en infants i joves a partir de projectes de salut als centres educatius mitjançant la participació de tota la comunitat educativa.
- Integrar l'objectiu de promoció de la salut als documents de programació de centre.
- Crear un clima escolar positiu en què es promoguin les relacions interpersonals positives i satisfactòries i que afavoreixi el benestar emocional i social de tota la comunitat educativa.
- Aprofundir sobre aspectes de promoció i educació per a la salut en les diferents àrees curriculars i emprar metodologies actives que fomentin que els alumnes participin en el seu procés educatiu i desenvolupin les seves competències bàsiques.
- Propiciar el desenvolupament de sinergies entre el sector educatiu, el sanitari, el juvenil, el social i altres sectors que es considerin oportuns mitjançant els mecanismes de coordinació necessaris per tal d'afavorir un clima de benestar i de salut.

Treballa els següents eixos temàtics: Alimentació saludable i vida activa, benestar i salut emocional, educació afectiva i sexual, prevenció de les conductes addictives i seguretat i prevenció de riscs, dins aquest s'inclou l'atenció a l'alumnat amb problemes de salut.

El Programa s'adreça a tots els centres d'educació infantil, primària i secundària, els centres de formació per a persones adultes, els centres d'educació especial i altres centres de singularitat especial de les Illes Balears.

ESBORRANY

S'ha realitzat la valoració i seguiment dels projectes presentats i l'assessorament individualitzat dels centres.

Durant el curs 2016/17 han participat 33 centres, 30 a Mallorca i 3 a Eivissa, que compten amb un total de 15.631 alumnes i 1.666 docents (gràfica 1). El Programa CEPS preveu intervencions dirigides a tot el centre i a la comunitat educativa en general (com són les intervencions sobre l'entorn físic del centre, les dirigides a crear un ambient social positiu i agradable o les que desenvolupen polítiques saludables del centre) que repercuteixen en tot l'alumnat i el professorat.

Preveu també intervencions que van dirigides a grups específics, com són els programes o accions de caràcter educatiu, en les quals han participat 8.773 alumnes. Han participat directament en el programa 391 docents.

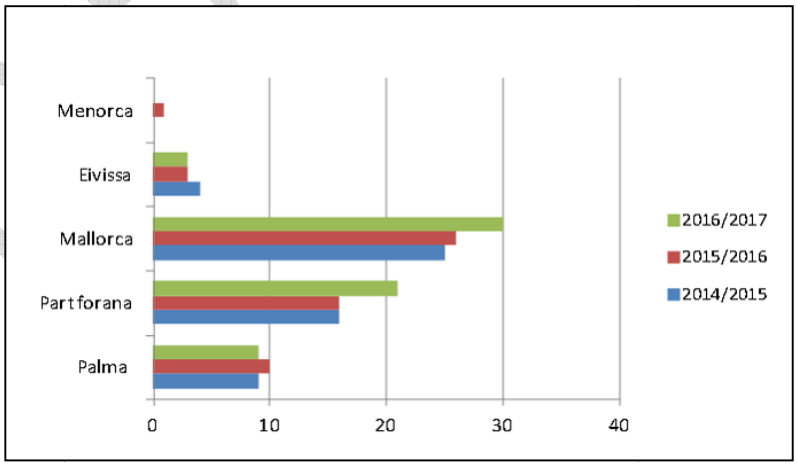
Els centres educatius es distribueixen de la manera següent (gràfica 2):

- Mallorca. S'han presentat 30 centres, dos dels quals són concertats i intervenen tant en educació primària com secundària, ambdós ubicats a la Part Forana. Els 28 restants són de titularitat pública, 9 són a Palma —7 són instituts de secundària (IES) i 2 són centres de primària (CEIP)— i 21 a la Part Forana —11 són instituts de secundària, 6 són centres de primària i 2 són centres d'educació infantil (0-3 anys).

- Eivissa. S'han presentat 3 centres: 1 centre de primària, 1 institut de secundària i 1 centre de formació d'adults (CEPA), tots de titularitat pública.

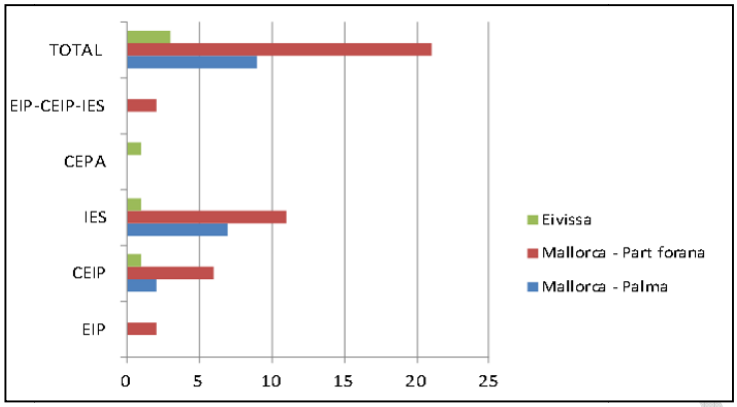
- Menorca. No s'ha presentat cap centre.

Gràfica 1. Centres participants per curs escolar

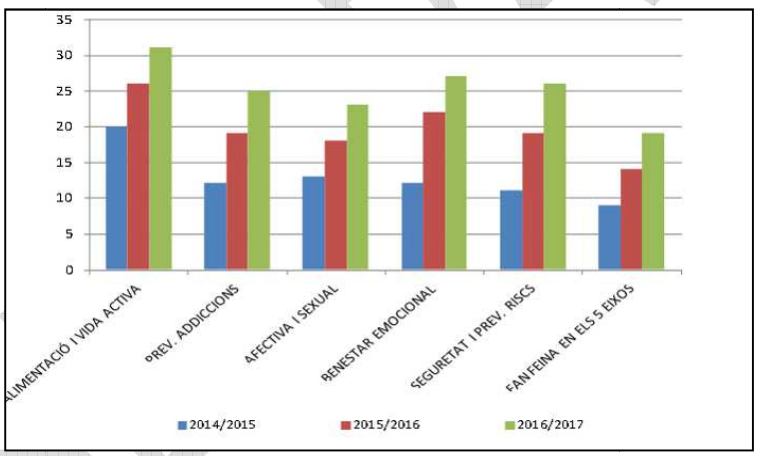
ESBORRANY

Gràfica 2. Centres participants per nivell educatiu 2016-2017

Ha augmentat la intervenció en tots els eixos temàtics. L'eix d'alimentació i vida activa és el més treballat per als centres, seguit per l'eix de benestar emocional. Destaca l'augment de centres que decideixen intervenir en l'eix de seguretat i prevenció de riscs (gràfica 3).

Gràfica 3. Eixos temàtics. 2016-2017

La Conselleria de Salut Juntament amb la Conselleria d'Educació concedeixen el Guardó de Centres Educatius Promotors de la Salut. Es tracta d'un reconeixement als centres educatius que, des de diferents àmbits, treballen la promoció de la salut i el benestar de tota la comunitat educativa, i que es comprometen a continuar amb el projecte CEPS durant 3 anys renovables. Aquest curs 2016/ 17 s'han concedit a 9 centres educatius.
Per aquest projecte hi ha un servei de atenció telefònica i online per donar informació, orientar y assessorar a docents i altres professionals sobre temes relacionades amb la promoció de la salut en el s centres educatius.

Dins la convocatòria de subvencions de la DGSPiP per a projectes de promoció de la salut es va incloure una línia específica para centres educatius promotors de la salut . Han rebut subvencions 10 centres educatius amb un total de 22.570€ per l'any 2017 i 2018.

Finalment, s'ha elaborat un qüestionari d'autoavaluació on line per fer una anàlisi de situació pels Centres Educatius que s'adhereixen al projecte.
Així mateix s'han preparat materials d'educació per a la salut per donar formació al professorat d'aquests centres en dos àrees: alimentació saludable: dieta mediterrània i estil de vida activa i l'aplicació del model CEPS a la pràctica educativa per ser impartits al curs 2017-2018.

Per a més informació:
http://weib.caib.es/Programes/promocio_educativa/prom_edu1718_es_.htm#1

f) Projecte: Centres sanitaris promotors de la salut

Al llarg de 2017 s'han fet diverses reunions de treball amb els Centres sanitaris. L'hospital de Manacor es va posar en marxa per ser Hospital Promotor de la Salut. Va a realitzar el diagnòstic de situació i estan treballant en el pla d'acció.

g) Projecte Desigualtats socials:

Lluitar contre les desigualtats socials en salut es una de les àrees estratègiques del servei de promoció de la salut. Al llarg del 2017 s'ha treballat en els següents projectes:

- Projecte Salut de la Comunitat Gitana.

Durant 2017 s'han fet diverses reunions amb l'ajuntament de Palma, Metges del mon i Serveis socials per tal de preparar una enquesta de salut dirigida a la comunitat gitana resident a les Illes.

- Projecte MEDEA3:

S'ha obtingut finançament de l'Institut de Salut Carlos III enmarcat en el PI17 - Proyectos de investigación en salud (AES 2017). Modalidad proyectos en salud, per a la realització del projecte multicèntric anomenat «Desigualdades socioeconómicas en la distribución geográfica de la mortalidad en Palma de Mallorca (1996-2015): MEDEA3».

Durant el segon semestre del 2017 s'han realitzat diverses reunions per tal d'homogeneïtzar els protocols de georeferenciació de la mortalitat entre els diferents grups que formen part del MEDEA dins l'àmbit estatal. També hem contactat amb l'Ibestat per assessorament tècnic.

- Determinants socials de la salut

Al llarg de 2017 s'ha començat un projecte per recollir i sistematitzar informació sobre els determinants socials de la salut per tal de visibilitzar i caracteritzar les desigualtats en salut i els seus determinants.

ESBORRANY

3. Indicadors

	2016	2017
Programa Rutes Saludables		
Disseny i posta en marxa de noves rutes saludables	13	10
Nombre de Reunions amb les comissions rutes saludables	39	30
Entitats i Institucions col·laboradores	39	32
Centres de Salut que han integrat Nordic Walking	2	14
Projecte Mapa d'Actius en Salut		
Entitats i institucions col·laboradores	44*	86
Centres de Salut que han iniciat Mapa d'actius	4	17
Sessions de formació d'EAP de Centres de Salut en Actius en Salut	14	15
Ajuntaments que han rebut suport per al mapa d'actius	0	4
Programes de promoció de Salut a l'Escola		
Escoles participants al projecte Vida saludable al entorn escolar	12	91
Alumnat participant al projecte vida saludable	342	1992
Escoles participants al projecte Centres Promotors de Salut CEPS	30	33
Alumnat participant CEPS	-	15.631
Docents participants CEPS	-	1.666
Centres acreditats com a CEPS	16	9
Menjadors escolars en programa de valoració de menús	72	22
Nombre de Reunions Comissions Educació-Salut	15	22
Programa de promoció de Salut als Centres sanitaris		
Nombre de Reunions amb centres hospitalaris	5	2
Altres		
Informes anuals realitzats durant l'any	3	13
Jornades i Congressos científics i professionals (assistència)	13	13
Cursos en aspectes tècnics (assistència)	12	17

4. Difusió

a) Informes

- Informe de l'oferta de les màquines expenedores en la administració autonòmica
- Informe del programa de Centres Educatius Promotores de Salut- CEPS. Curs 2016-2017.
- Informe de diagnosi de situació del Hospital de Manacor per adherir-se al projecte Hospital Promotor de la Salut.
- 10 Informes de Rutes Saludables (1 per a cada ruta creada nova)

b) Notes de premsa

- Article diari de Mallorca 27-11-2017 Mucho más que recetas pastillas. http://www.diariodemallorca.es/palma/2017/11/27/recetar-pastillas/1267356.html
- Article diari de Mallorca 15-09-2017 Palma cuenta con 20 rutas saludables diferentes. http://www.diariodemallorca.es/palma/2017/09/15/palma-cuenta-20-rutas-saludables/1247864.html
- Article diari Ultima Hora Illes Balears 04/10/17 «La salut i el bienestar, objectius cabdals per un entorn millor. Oberta la convocatòria de participació en el programa CEPS»
- Article diari Ultima Hora Illes Balears 18/10/17 «Formació ment sana in corpore sano». Suplement educatiu, pàgina 2.

c) Material editat

- Realització d'un audiovisual dirigit a pares i mares sobre la importància de dur un estil de vida saludable.
- Edició dels fullets i panells de les rutes acabades
- Edició dels fullets i cartells per a la promoció del Nordic Walking Saludable
- Edició de material per a menjadors (mantells) d'alimentació saludable en l'entorn universitari en col·laboració amb la UIB i CODNIB
- Edició de panells amb la piràmide d'alimentació saludable i vida activa per les consultes d'Atenció Primària de Menorca, Eivissa i Formentera

ESBORRANY

- Consell saludables al portal salut.

d) Altres activitats

5. Grups de treball

L'equip del servei participa a diferents grups de treball:

a) A nivell local

- Educació :
  - Comissió mixta tècnica de Promoció i Educació per a la Salut de les Conselleries de Salut i Educació.
  - Grup de treball per l'elaboració del catàleg de recursos saludables per a centres educatius.
  - Grup de treball sobre educació i promoció de la salut dins l'àmbit educatiu d'Eivissa
  - Grup de treball sobre educació i promoció de la salut dins l'àmbit educatiu de Menorca.
  - Xarxa Socioeducativa de Formentera.
- Universitat de les Illes Balears:
  - Integració dels qüestionaris de valoració de la Vida Saludable de la Conselleria de Salut en la web de promoció de la salut de la UIB.
- Estadística:
  - Coordinació amb IBESTAT de les operacions estadístiques de la Conselleria de Salut contemplades en el Pla d'Estadística de les Illes Balears
- Salut:
  - Grup tècnic de Diabetis de la Conselleria de Salut, dins el marc de la Estratègia en Diabetes del SNS.
  - Grup tècnic d'Ictus de la Conselleria de Salut, dins el marc de la Estratègia en Diabetis del SNS.
  - Grup Tècnic per a la posta en marxa del programa de pacient actiu dins el marc de l'Estratègia de Cronicitat.
  - Grup de treball per a la prevenció de l'obesitat

ESBORRANY

- Recerca:
  - Grup de recerca en Salut Pública de les Illes Balears (GISPIB).
- Acció Comunitària:
  - Observatori de persones majors de Mallorca.
  - Projecte Intervenció comunitària intercultural (ICI) Santa Catalina- Es Jonquet.
  - PACAP Illes Balears.
- Turisme: Agència Balear de Turisme (ATB)
  - Club de turisme gastronòmic.

b) A nivell nacional

- Salut
  - AECOSAN Agencia Española de Seguridad Alimentaria y Nutrición del Ministerio de Sanidad : Grupo Técnico Asesor en la Estrategia NAOS en representación de les Illes Balears
  - Ministerio de Sanidad Seguridad Social e Igualdad:
    - Grupo Técnico de la Estrategia de Promoción de la Salud y Prevención de la Enfermedad del SNS en representación de les Illes Balears
    - Grupo Institucional de Escuela de Salud Para la Ciudadanía. Ministerio de Sanidad, seguridad social e igualdad
  - Acadèmia de Ciències Médiques de Catalunya i Balears. Secció Salut Pública: Grup de Treball Sobre Avaluació d'Impacte en Salut.
- Acció comunitària
  - Alianza de Salud Comunitaria
- Recerca
  - RedIaPP. Red de Investigación en actividades preventivas y promoción de la salud.

c) A nivell internacional

ESBORRANY

- European Innovation Partnership on Active Healthy Ageing EIP - AHA. Reference site.

6. Normativa

a) Preparació del Decret de Promoció de la Dieta Mediterrània

b) Conveni amb l'Escola d'Hoteleria

c) Resolució de la directora general de Salut Pública i Participació de 7 de desembre de 2017 per la qual es convoca una consulta preliminar al mercat en el marc de l'Estratègia social per a la promoció de la salut

7. Docència

a) Impartida

- Sessió formació. Estratègia d'apoderament. DGSPiP. 22 d'abril.
- Curs introducció al programa estadístic SPSS per a professionals de la salut. 26 d'abril.
- Formació Actius en Salut. Formació bàsica actius en salut a 15 centres de salut. Presentació programa Actius en salut a entitats, associacions i ciutadans de Marratxí, Esporles, Campos, PortoCristo, Sant Agustí.
- Curs de promoció de salut als centres educatius al centro de formació del profesorado CEP-Palma. 14 de març. Dirigida a docents que participen al programa CEPS.
- Curs de promoció de salut als centres educatius al centro de formació del profesorado CEP-Inca. 16 de març. Dirigida a docents que participen al programa CEPS.
- Curs de promoció de salut als centres educatius al centro de formació del profesorado CEP-Manacor 28 de març. Dirigida a docents que participen al programa CEPS.
- Curs de promoció de salut als centres educatius al centro de formació del profesorado CEP-Eivissa. 4 d'abril. Dirigida a docents que participen al programa CEPS.
- Curso de prevenció de l'obesitat de població adulta i població infanto juvenil dirigida a professionals sanitaris.

b) Rebuda

ESBORRANY

- Curs R. Dins del programa de formació continuada de l'EBAP i impartit per l'Ibestat. 20 de març.
- Curs d'avaluació de projectes en salut impartit per l'Agència de Salut Pública de Barcelona. 3 d'octubre
- Curs QGIS. Dins del programa de formació continuada de l'EBAP i impartit per l'IDEIB. 8 de maig
- Curs «La web de l'Ibestat», Dins del programa de formació continuada de l'EBAP i impartit per l'Ibestat. 8 de maig
- Curs «E-learning consejo en actividad física y prescripción de ejercicio para profesionales sanitarios impartit per la Fundació Mapfre i el Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat. 7 de novembre.
- Curs «Prescripción de ejercicio físico para profesionales sanitarios» impartit pel Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat. 27 noviembre.
- Curs de gestió del programa de gestió de referències bibliogràfiques Mendeley. 21 març
- Curs Avaluació 360º . Ebap 12 desembre.
- Formació en Compra Pública Innovadora. DGSPiP 18 desembre
- Sessions formació DGSPiP.

8. Recerca

a) Projectes de recerca

- "Efectividad del uso de tecnologías de la información y comunicación en el incremento de actividad física y pérdida de peso en sujetos obesos y sedentarios. ECA. Estudio EVIDENT III"; Investigador Principal: Ignasi Ramírez; Entitat finançadora; Ministerio de Economia y Competitividad, Insitituto de Salud Carlos III, Data d'inici i final: 2016-2019.
- "Desigualdades socioeconómicas en la distribución geográfica de la mortalidad en Palma de Mallorca (2000-2015): MEDEA3". Investigador Principal: Elena Cabeza. Entitat Finançadora : Institut Carlos III.
- EPOIB-II. Estudi de Prevalença de l'Obesitat Infantil i Juvenil a les Illes Balears. Investigador Principal: Elena Cabeza. Data d'inici i final: 2017-2018.
- Projecte Adapta GPS. Adaptació de la Guía NICE de participació comunitària "Community engagement: improving health and wellbeing and Reducing health inequalities". Investigador Principal: Joan Paredes (a

ESBORRANY

nivel nacional). Entitat finançiadora: Fundació Esteve. Data d'inici I final: 2016-2018.

b) Articles i monografies

- El programa “Rutas saludables” de la Consejería de Salud de las Islas Baleares. Elena Cabeza, Guillem Artigues, Clara Vidal. En: Promoción de la Actividad Física en la Sociedad Contemporánea. Diaz de Santos (en preparación)

- Janer JM, Cabeza E, Vidal C, Artigues G, Moncada E, Salas N. Formación básica en activos en salud para los equipos de Atención Primaria de las Illes Balears. Comunidad Mayo 2017; 19(1):8. ISSN: 2339-7896

- Estratègia d’Ictus de les Illes Balears 2017-2021. Govern de les Illes Balears. ISBN: 78-84-697-3228-1

- Catálogo de actividades y recursos para promover el envejecimiento activo y saludable. http://blogs.imasmallorca.net/mayores/wp-content/uploads/2014/11/CAT%C3%80LEG-DEFINITIU.pdf

- Salut i Menjar Mediterràni a les Illes Balears. Llibre de receptes saludables PREDIMED. En col·laboració amb Equip Predimed, CODNIB, Unesco.

- Riera-Sampol A, Tauler P, Bennasar-Veny M, Leiva A, Artigues-Vives G, De Pedro-Gómez J, Pericàs J, Moreno C, Arbos M, Aguilo A. Physical activity prescription by primary care nurses using health assets: Study design of a randomized controlled trial in patients with cardiovascular risk factors. J Adv Nurs. 2017 Sep;73(9):2191-2200. IF 1,998 (2016), SJR 0,964 (Q1).

c) Ponències

- Guillem Artigues. III Jornada de Salut i Genere per a professionals sanitaris. Son Llàtzer, 10 de març.

- Elena Cabeza. Rutes saludables. Jornada de Presentació del Catàleg de Recursos i Activitats per a la Gent Gran. Observatori de Persones Majors. Fundació La Caixa. Gran Hotel. Palma Març 2017.

- Elena Cabeza. Presentació Salud Local. Ajuntament d'Alcúdia. 9 febrer.

- Elena Cabeza. Estratègia d’apoderament. I Jornada Pacient Actiu. 7 Abril. Hospital Son Llàtzer

- Guillem Artigues. Polítiques de Salut Pública, Rutes Saludables enmarcat en el programa Summer School de la Universitat de les Illes Balears. 26 de maig.

d) Comunicacions

ESBORRANY

- “Mapa de activos en las Illes Balears” ¿Cómo empujamos? Juana M Janer, Elena Cabeza, Guillem Artigues, Efren Moncada, Neus Salas, Clara Vidal. Comunicación oral en Congreso Nacional de Activos para la Salud Comunitaria. Escuela Andaluza de Salud Pública. Granada 25 y 26 de mayo del 2017.

- “El proyecto de Rutas Saludables como ejemplo de proyecto de Participación Comunitaria”. Elena Cabeza, Guillem Artigues, Beatriz Alonso, Clara Vidal, Estela Terrer, Catalina Nuñez. Comunicació oral a I Congrés Ibamfic. Es Llatzeret (Maó) 9 i 10 de juny 2017.

- “Mapa de activos en les Illes Balears. ¿Cómo empujamos?” Juana M Janer, Elena Cabeza, Jose M Aranda, Beatriz Alonso, Carlos Vecina, Margalida Ginard. I Congrés Ibamfic. Comunicació oral a Es Llatzeret (Maó) 9 i 10 de juny 2017.

- “Impulsar la participación comunitaria en les Illes Baleares...y no morir en el intento” Cabeza, E; Janer, JM, Aranda, JM, Planas, T; Cáceres, Y y March, S. Comunicació póster a I Congrés Ibamfic. Es Llatzeret (Maó) 9 i 10 de juny 2017.

- “Qüestionari de percepció de la caminabilitat de l'entorn urbà a les Illes Balears (QpeCEU). Cabeza E, Mateo S, Artigues G. Comunicació pòster a les IV JORNADES IdISBa. Son Espasses, 23 de novembre de 2017.

9. Altres activitats

a) Ruta de Rutas Saludables Dia Illes Balears

b) Jornada EIP-AHA Madrid. Instituto Carlos III. 24 febrer

c) Jornada de Salut Local. Organització i participació a la Jornada. FELIB, 24 octubre

d) Encontre Salut: E12: Avanzando en Comun-idad. Alianza de Salud Comunitaria. Escola de Salut Pública de Menorca. Llatzaret 21-22 de Setembre

e) Subvencions Projectes de Promoció de la Salut. Es va a treballar en un grup per la convocatòria de subvencions per a projectes de promoció de la salut.

f) Estratègia de Turisme Gastronómic. Participació al grup de treball de la Agència de Turisme Balear.

g) Jornada AENOR: Promoció de la Salut a l’Àmbit Laboral (14 de juny).

h) “Proyecto COMSALUT” confèrencia organitzada pel Servei de Promoció de la Salut a càrrec de Andreu Segura. 7 de juny 2017.

ESBORRANY

i) Jornada Projecte Adapta GPS. Juny València

j) Congreso Nacional Activos para la Salud Comunitaria. Granada 25-26 mayo.

k) FICAE: Participació a l'organització del projecte FICAE nómada. Festival Internacional de Curtmetratges i Art sobre malalties. La malaltia i les seves pèrdues.

l) Reunió de treball del grup d'Epidemiologia Clínica i Salut Pública de les Illes Balears, IDISBA, 23 de novembre de 2017.

ESBORRANY

SERVEI DE PREVENCIÓ DE LA MALALTIA

1. Descripció del Servei

Les activitas d'aquest servei són les recollides en l'Ordre de la consellera de Salut de 12 de juliol de 2016 per la qual s'aprova l'atribució de funcions als llocs de feina de la Conselleria de Salut i del Servei de Salut de les Illes Balears (BOIB 94 de 26 de juliol de 2016).

Aquest any s'ha treballat:

a) La planificació, gestió i millora dels programes de prevenció de malalties:

- Programa de cribratge neonatal de enfermedades endocrí-metabòliques: és un programa poblacional i gratuït de prevenció secundària dirigit a identificar precoçment els nadons afectats per determinades malalties inclosas en la cartera de serveis comuns bàsics del Servei Nacional de Salut y poder realizar un diagnòstic i un tractamente adequat per evitars seqüeles i complicacions i garantir una millor qualitat de vida.

- Programa de cribratge neonatal de la hipoacusia: aprovat per Decret 48/2003, de 9 de maig (BOIB nº 68 de 15 de maig de 2003). És un programa poblacional i gratuït de prevenció secundària dirigit a identificar precoçment, mitjançan otoemissions acústiques i abans de l'alta hospitalària, els nadons afectats de sordesa en qualsevol grau atesa la importància de la seva detecció precoç, per tal de fer un diagnòstic primerenc, i així iniciar un procés mèdic i educatiu el més precoç possible que ajudi a millorar els aspectos comunicatius i lingüístics i evitar possibles repercussions en el desenvolupament global de la persona.

- Programa de cribratge escolar de la hipoacusia:
  És un programa poblacional i gratuït de prevenció secundària dirigit als alumnes de primer de primària de tots el col•legis públics i privats, concertats o no. El diagnòstic precoç i adequat tractament, contribuirà a prevenir el fracàs escolar donada la incidència negativa que comporta la pèrdua auditiva sobre l'aprenentatge.
  S'apliquen tècniques de impedanciometria i audiometria.

ESBORRANY

Per aquests Programes hi ha 1 metgessa especialista en otorrinolaringologia, 3 infermeres i 1 infermer a temps complet, 1 infermera a temps parcial i 1 auxiliar administratiu.

b) Col·laboració en la lluita contra el tabaquisme, en activitats de salut laboral relacionades amb l'amiant, malalties professionals i serveis de prevenció de riscos laborals, en l'Estratègia de MPOC de les Illes Balears, en la Cartilla de salut infantil.
Per aquests temes hi ha 1 metgessa, 1 infermera a temps parcial i 1 auxiliar administratiu

2. Activitats més rellevants de l'any

a) La inclusió per primera vegada de tots els resultats del Programa de detecció precoç de malalties endocrí-metabòliques de l'any 2016 en el Sistema d'Informació del Programa de Cribratge Neonatal del Ministeri del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, el que s'ha vist reflectit a la publicació per part del Ministeri d'un Informe d'Avaluació del Programa de Cribratge Neonatal del Sistema Nacional de Salut.

b) S'ha reprès la lluita contra el tabaquisme, mitjançant la impressió de material per a ciutadans, centres de salut y farmàcies. Amb el lema "Somriures sense fum" s'han distribuït 2.000 cartells al Servei de Salut (per al seu repartiment a centres de salut, unitats bàsiques i hospitals) i 200 a les farmàcies adherides al programa per deixar de fumar.

c) Participació en les reunions sobre temes de salut laboral:

- Asbest (registre treballadors de l'amiant, conveni de col·laboració, PIVISTEA)
- Comunicació de sospita de malaltiess professionals
- Formació en salut pública per als Serveis de Prevenció de Riscos Laborals.

d) Formació d'un grup de treball d'expertes en lactància materna per actualització de la Guia de Lactància Materna.

e) Actualització de la Cartilla de Salut Infantil per modificacions dels Programes de Cribratge Neonatal de Malalties endocrí-metabòliques i d'hipoacúsia, així com del calendari vacunal.

f) Estudi de les sol·licituds de subvenció a associacions de pacients que desenvolupin accions que milloren la qualitat de vida de les persones amb algun problema de salut.

g) Participació a les reunions del comitè organitzador de la III Jornada de la Salut de les Illes Balears.

ESBORRANY

h) Participació a la reunió sobre Cribado Neonatal. Escola de Salut Pública de Menorca.

i) Revisió dels annexos d'Accidents, Audició, Lactància i Metabolopaties del Programa del Nen Sano que és una activitat d'atenció primària que porta a terme el personal sanitari de pediatria sobre la població infantil per promoure el creixement i desenvolupament òptims mitjançant activitats preventives, de promoció de la salut i de detecció precoç de patologies.

3. Indicadors

Resultats dels Programes de Cribratge:

a) Programa de cribratge neonatal de enfermedades endocrí-metabòliques

Nadons analitzats: 10.223

Malaltia	Nadons amb diagnòstic
Fenilcetonúria	3 diagnosticats
Hipotiroïdisme congènit	2 diagnosticats i 24 en seguiment endocrí per sospita diagnòstica
Fibrosi quística	4 diagnosticats i 12 portadors
Deficiència d'acil-CoA deshidrogenasa de cadena mitjana	2 diagnosticats
Deficiència de L-3-hidroxiacil-CoA deshidrogenasa de cadena llarga	0 diagnosticats
Acidèmia glutàrica tipus I	0 diagnosticats
Anèmia falciforme	0 diagnosticats i 55 portadors

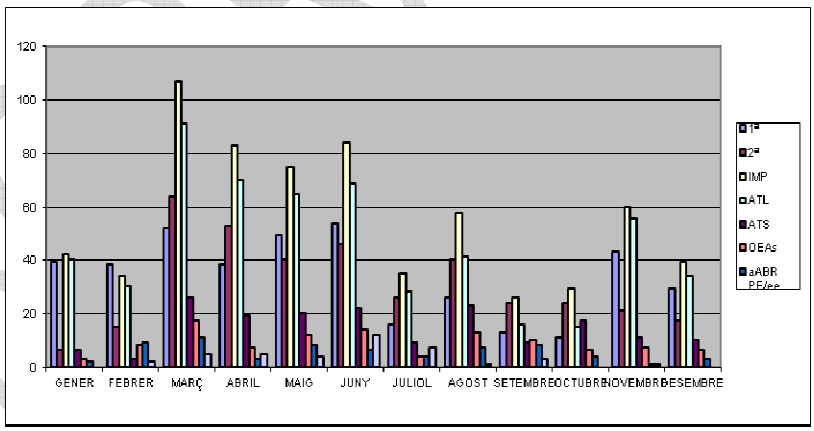
b) Programes de cribratge de hipoacúsia:

Nins diagnosticats amb sordesa permanent: 24, dels quals 7 són nounats i 17 són escolars.

ESBORRANY

Activitat de la Unitat del Programa de Detecció Precoç de Hipoacúsia

	VISITES METGE		PROVES INFERMERIA				PROVES METGE	
2017	1ª	2ª	IMP	ATL	ATS	OEAs	aABR PE/ee	Expl. Esp.
GENER	39	6	42	40	6	3	2	0
FEBRER	38	15	34	30	3	8	9	2
MARÇ	52	64	107	91	26	17	11	5
ABRIL	38	53	83	70	19	7	3	5
MAIG	49	40	75	65	20	12	8	4
JUNY	54	46	84	69	22	14	6	12
JULIOL	16	26	35	28	9	4	4	7
AGOST	26	40	58	41	23	13	7	1
SETEMBRE	13	24	26	16	9	10	8	3
OCTUBRE	11	24	29	15	17	6	4	0
NOVEMBRE	43	21	60	56	11	7	1	1
DESEMBRE	29	17	39	34	10	6	3	0
TOTAL	**408**	**376**	**672**	**555**	**175**	**107**	**66**	**40**

1ª	*Primeres visites*
2ª	*Segones visites*
IMP	*Impedanciometría*
ATL	*Audiometría Tonal Liminar*
ATS	*Audiometría Tonal Supraliminar*
OEAs	*Otoemisiones Acústicas*
aABR /PEee	*Potenciales Evocados Auditivos*
Expl.Esp	*Exploració especial*

Cribatge auditiu neonatal, realitzat a la Unitat del Programa

Cribatge
58

Fase de seguiment neonatal de nins amb factors de risc			
Control 3 mesos	*Control 6 mesos*	*Control 12 mesos*	*Control 24 mesos*
17	14	22	18

ESBORRANY

Cribatge auditiu escolar - Curs 2016-17

Mallorca	Total
Nins matriculats	**9.697**
Nins revisats	**8.116**
cobertura	84%
Eivissa	Total
Nins matriculats	**1.470**
Nins revisats	**1.316**
cobertura	90%
Menorca	Total
Nins matriculats	**900**
Nins revisats	**894**
cobertura	99%
Total nins matriculats	**12.067**
Total nins revisats	**10.326**
cobertura	86%

4. Difusió

a) Creació d'una imatge gráfica (logotip i consigna) per a la conscienciació sobre el consum de tabac.

b) Edició i impressió de material de tractament de deshabituació tabáquica: guia individual i grupal, manual d'autoayuda, guia ràpida, prova de tabaquisme d'una i diverses preses, prospectes informatius, diplomes, cartells per a centres de salut i farmàcies.

c) Edició actualitzada de la Cartilla de Salut Infantil

5. Grups de treball

a) Participació en les reunions de la Ponència de Cribado Poblacional.

b) Participació en les reunions de la Ponència de Salut Laboral

c) Participació en les reunions del grup de treball nacional sobre fragilitat i caigudes.

d) Participació en les reunions del grup de tabaquisme de la Direcció General de Salut Pública i Participació.

ESBORRANY

e) Participació en les reunions de la Estrategia de MPOC de les Illes Balears i assistència a la Jornada de MPOC i la seva cronicitat.

6. Docència

a) Impartida

- Sessions formatives sobre el Programa de Detecció Neonatal d'Hipoacusia al personal sanitari dels serveis de Neonatologia, Pediatria i Otorrinolaringologia dels hospitals Can Misses, Formentera i Mateu Orfila.

- Sessions formatives sobre el Programa de Detecció Neonatal d'Enfermedades endocrino-metabòliques al personal sanitari dels serveis de Neonatologia i Pediatria dels hospitals Son Llàtzer, Can Misses i Mateu Orfila.

b) Rebuda

- Jornada teòrica-pràctica sobre detecció precoç de l'hipoacúsia. Hospital Universitari Clínic. Barcelona.

- Audiometría per auxiliars i infermeres d'ORL. GAES. Barcelona.

- Detecció i maneig de fragilitat i caigudes en persones majors. MSSSI, Estratègia de Promoció de la Salut i Prevenció en el Sistema Nacional de Salut.

- Guies de pràctica clínica: L'objectiu general del curs és millorar els coneixements sobre recerca i ús de guies de pràctica clínica. S'ha aprofundit en el coneixement de què són i per a què serveixen aquestes guies, com localitzar-les i avaluar-les, quina metodologia es fa servir per a la seva elaboració i disseny, qualitat de l'evidència i grau de recomanació, i la seva implementació en el Sistema Nacional de Salut.

ESBORRANY

SERVEI D'EPIDEMIOLOGIA

1. Descripció del Servei

Sistema de Vigilància Epidemiològica de les Malalties de Declaració Obligatòria. El sistema es basa sobre tot en la notificació de casos des de la xarxa assistencial. La recollida de la informació està sistematitzada en els protocols consensuats per les unitats d'Epidemiologia de les comunitats autònomes en el marc de la Ponència Nacional de Vigilància Epidemiològica coordinada des del CNE i que després la Xarxa de Vigilància Epidemiològica de les Illes Balears adapta a les necessitats pròpies.

Sistema de Vigilància epidemiològica dels brots epidèmics. És el segon sistema bàsic de la xarxa de vigilància epidemiològica a la nostra comunitat. La investigació de brots implica bàsicament la detecció, la recollida de dades, l'anàlisi de la informació, les recomanacions de control i intervenció i l'elaboració i difusió d'informes finals.

Sistema de informació sobre sida-VIH. Tant la sida com els nous diagnòstics d'infecció per VIH són MDO amb certes especificitats de vigilància (circuits, coordinació específica nacional, etc.).

Vigilància de grip a través de xarxa sentinella. Vigilància de Casos greus. Recull informació individualitzada tant epidemiològica com microbiològica dels casos de grip detectats per una mostra de metges de família i pediatres de centres de salut. A partir de l'any 2010 el sistema de vigilància sentinella de grip incorpora de manera estable un subsistema de vigilància de casos greus hospitalitzats a l'hospital Son Espases.

Registre de la Malaltia de Creutzfeldt-Jacob. Malaltia de notificació obligatòria, de baixa incidència i amb algunes especificitats del sistema de vigilància. La vigilància es va implantar a Espanya i de manera sistematitzada a ran de la detecció de la nova variant de la malaltia. En la gestió d'aquest sistema intervenen les unitats insulars d'epidemiologia.

Registre de les Interrupcions Voluntàries d'Embaràs. Aquest registre respon a les exigències de vigilància previstes a la normativa corresponent.

Sistema d'informació permanent sobre addicció a drogues. Sistema d'informació coordinat per l'Observatori Espanyol sobre Drogues que està vigent des de l'any 1988. Consisteix en la monitorització de tres indicadors indirectes del consum de drogues: L'indicador "Admissions a Tractament", "Urgències Hospitalàries" (cobertura només a l'hospital Can Misses d'Eivissa i gestionat des del Centre Insular d'Eivissa)) i "Mortalitat".

ESBORRANY

Sistema d'informació sobre l'Onada de Calor. El sistema de vigilància està constituït per indicadors meteorològics, de mortalitat, de demanda assistencial i per la notificació de casos.

Registre de mortalitat. Activitat integrada al servei des del mes de novembre del 2008.

Registre de Malalties Rares. Els objectius bàsics del registre (implantat a partir de l'any 2012) són conèixer l'impacte poblacional del problema i les característiques epidemiològiques que el conformen.

Registre de resposta a incidències. Inclou activitats no contemplades en altres sistemes o registres.

Coordinació de plans. Inclou el "Pla d'Eradicació de la Poliomielitis (Sistema Vigilància Epidemiològica de les Paràlisis Flàccides Agudes)", el "Pla d'eliminació del xarampió i la rubèola congènita" i el "Programa de vigilància, control i prevenció de la tuberculosi"

Salut Laboral. Vigilància de salut. "Vigilància de Salut dels Treballadors que han estat Exposats a Amiant". A l'any 2012 va posar en marxa actuacions - en coordinació amb la Direcció General de Treball i Salut Laboral- encaminades a la elaboració d'un Registre de Treballadors Exposats i Post exposats. A l'any 2016 les funciones relatives a aquest programa es varen traspassar a una unitat externa al servei d'Epidemiologia. A l'any 2017 es van tornar assignar les funcions al servei d'Epidemiologia però no es va poder avançar en l'actualització del registre degut a problemes amb l'aplicació informàtica. Aquests problemes s'han intentat solucionar -de manera no definitiva- en els darrers mesos de l'any.

a) Personal

- Serveis centrals: Mallorca

Perfil	Àmbit activitat	Àmbit detall	Notes
medicina	Vigilància	vigilància, coordinació	
medicina	Vigilància	grip, brots, tuberculosi	ib-Salut
medicina	Vigilància	vigilància	
medicina	Malalties rares	Malalties rares	interinitat
medicina	RM	RM	
infermeria	Vigilància	grip, brots, SEIPAD, MDO	
infermeria	Vigilància	brots, MDO	
infermeria	Vigilància	brots, MDO, IVES	ib-Salut
infermeria	Vigilància	brots, MDO, tuberculosi	
administració	Vigilància	suport administratiu	

- Unitat d'Epidemiologia d' Eivissa: Dos tècnics (medicina i infermeria) a temps parcial.
- Unitat d'Epidemiologia de Menorca: Tres tècnics (2 medicina i 1 infermeria) a temps parcial.

ESBORRANY

2. Activitats més rellevants de l'any

a) Registre de Malalties rares

- Revisió de 1.275 històries clíniques.
- Disseny, desenvolupament i proves de la aplicació informàtica del Registre de Malalties Rares de les Illes Balears.
- Actualització del Registre amb les dades dels anys 2014-2015.
- Depuració de defuncions dels anys 2014-2016 corresponents a casos inclosos en el Registre.
- Coordinació i participació en el "Grupo Nacional de Trabajo de Normalización" y en el " Grupo Nacional de Trabajo de Priorización del Lista Enfermedades Raras" (ReeR).

b) Programa de Vigilància, Control i Prevenció de la Tuberculosi

- Organització d'una Jornada en commemoració del Dia Mundial de la Tuberculosi, el 24 de març de 2017, a la seu de la DGSPiP, amb assistència de metges/pediatres e infermers/es d'atenció primària de Mallorca i per video-conferència també de Menorca i Eivissa.
- Investigació i elaboració dels informes finals corresponents a tres brots de tuberculosi que han requerit estudis de contactes.
- A més dels estudis de brots s'ha de destacar l'ECC d'un cas a un alberg social a Manacor que va requerir d'una especial col·laboració per part dels clínics del Centre de Salut de Manacor.
- S'han dut a terme 1.055 accessos a històries clíniques de possibles contactes de TB.

c) Vigilància de grip a través de xarxa sentinella. Vigilància de Casos greus

- Organització la XVI Jornada de la Xarxa Sentinella de Grip de les Illes Balears.
- Participació en l'estudi CYCEVA 2016-17 d'efectivitat vacunal.
- Participació a diferents publicacions d'articles relacionades amb estudis d'efectivitat vacunal de grip. (Vegeu capítol 8 "COMUNICACIONS I PUBLICACIONS").
- Revisió de 565 històries clíniques.

ESBORRANY

d) Registre de Mortalitat

- Difusió de la tasca realitzada al Registre i la seva utilitat, mitjançant sessions docents.
- Formació dels metges en l'emplenament del certificat mèdic de defunció.

e) Sistema de Vigilància Epidemiològica Malalties de Declaració Obligatòria

- Revisió de 3.780 històries clíniques.
- Elaboració i difusió de "Informe Anual de Vigilància, 2016".
- Elaboració de text normatiu per la futura publicació del Decret de Vigilància Epidemiològica que actualitzi el text vigent amb incorporació de les exigències contemplades a la nova normativa nacional.

f) Registre de les Interrupcions Voluntàries d'Embaràs

- Revisió de 154 històries clíniques
- Elaboració i difusió de "Informe Anual, 2016".

3. Indicadors

a) Sistema de Vigilància Epidemiològica Malalties de Declaració Obligatòria

	Mallorca	U.E. Menorca	U.E Eivissa	Total
Protocols numèrics processats	34.181	3.543	6.630	44.354
Reclamacions de notificacions	90	1	58	149
Alta de casos en el sistema: Procedència hospitalària	487	20	104	611
Alta de casos en el sistema: Procedència A. Primària	312	46	155	513
Resta d'altes de casos en el sistema	-	-	-	317
Històries clíniques revisades	2.973	150	657	3.780

b) Vigilància epidemiològica dels brots epidèmics

	Brots alimentaris	Brots no alimentaris	Total
Nre. de brots	17	54	71
Nre. d'enquestes	213	125	338
Nre. Històries clíniques revisades	160	163	323

EXEMPLAR

c) Sistema d'informació sobre sida-VIH

	Mallorca	U.E.Menorca	U.E. Eivissa	Total
Històries clíniques revisades	173	14	49	236
Casos incorporats (sida). Altes en el sistema en el 2017	10	0	1	11
Casos incorporats (VIH). Altes en el sistema en el 2017	137	3	24	164

d) Vigilància de grip a través de xarxa sentinella. Vigilància de Casos greus.

	Mallorca	U.E.Menorca	U.E. Eivissa	Total
Mostres gestionades	122	5	11	138
Protocols numèrics processats	-	-	-	1.034
Protocols individualitzats processats	-	-	-	363
Històries clíniques revisades	-	-	-	565

e) Registre de la Malaltia de Creutzfeldt-Jacob

Notificacions investigades	0
Casos donats d'alta al registre	0
Notificacions investigades (dada acumulada des de l'inici del registre)	32
Casos d'alta en el registre (dada acumulada des de l'inici del registre)	25

f) Registre de les Interrupcions Voluntàries d'Embaràs

Protocols rebuts, depurats, codificats i introduïts al sistema informàtic	2.820
Històries clíniques revisades	154

g) Sistema d'informació permanent sobre addicció a drogues (SEIPAD)

Indicador "Inicis de tractament per consum de substàncies psicoactives"	
Protocols depurats i introduïts	1.372
Històries clíniques revisades	92
Indicador "Urgències hospitalàries en consumidors de substàncies psicoactives"	
Històries revisades	4.334
Històries depurades i introduïdes al sistema informàtic	438
Indicador "Mortalitat per reacció aguda a substàncies psicoactives"	
Protocols revisats, depurats i introduïts	39

ESBORRANY

h) Onada de calor

Indicador temperatures	1 alerta de nivell 1
Indicador d'urgències hospitalàries	Sense activitats destacables
Indicadors de mortalitat	3 alertes rebudes
Comunicacions de "cop de calor" investigades	21
Comunicacions confirmades com a "cop de calor"	15

i) Registre de Mortalitat

Butlletins estadístics de defunció codificats i validats	7.822
Num. d'històries clíniques revisades	719

j) Registre de Malalties Rares

Històries clíniques revisades	1.275
Registres acumulats 2010-2015 (residents a Balears)	25.478

k) Registre d'incidències

	Total	**Enquestes**	**Histories clíniques revisades**
Servei d'Epidemiologia (Mallorca)	127	18	71
UE Menorca	7	0	7
UE Eivissa	53	14	42
Més d'una illa	6	0	13
Total	193	32	133

l) Pla d'Eradicació de la Poliomielitis. Sistema Vigilància Epidemiològica de les Paràlisis Flàccides Agudes, PFA)

Nre. de casos (PFA) notificats (alta al sistema a l'any 2017)	2
Nre. de casos (PFA) confirmats (alta al sistema a l'any 2017)	2
Nre. de casos de poliomielitis (alta al sistema a l'any 2017)	0
Nre. de casos (PFA) confirmats (acumulat des de l'inici SVE-PFA)	39
Nre. de casos de polio* (acumulat des de la implantació SVE-PFA)	1

*Cas de polio importat i associat al virus Sabin tipus 2

ESBORRANY

m) Pla d'eliminació del xarampió i rubèola congènita

Xarampió	
Casos notificats i investigats	1
Casos descartats	1
Casos compatibles o confirmats	0
Casos autòctons compatibles o confirmats	0
Casos importats d'altres CCAA compatibles o confirmats	0
Casos Importats d'altres països compatibles o confirmats	0
Rubèola congènita	
Casos notificats i investigats	0

n) Programa de Vigilància i Control de Tuberculosi

	Mallorca	**Menorca**	**Pitiüses**	**Total**
Casos donats d'alta al sistema	91	6	18	115
Casos donats d'alta al sistema i detectats per vigilància activa	5	1	1	7
Casos amb seguiment de tractament finalitzat al 2017	91	3	18	112
Accions legals demanant custòdia judicial per a casos	0	0	1	1
TDO establerts (iniciats durant el 2017)	4	0	1	5
Històries clíniques revisades (casos-accessos)	526	16	99	641
Històries clíniques revisades (contactes- accessos)	810	14	231	1.055
Accions coordinades amb C.de Salut per organitzar ECC	1	0	0	1
Contactes "estudiats" en col·laboració amb Mútues laborals/SPL	194	0	0	194

o) Salut Laboral. Vigilància de salut. "Vigilància de Salut dels Treballadors que han estat Exposats a Amiant".

Sense activitats realitzades. Durant part de l'any 2017 s'han intentat solucionar problemes en l'aplicació informàtica.

4. Difusió

a) Estadístiques de visites i accessos al microsite www.epidemiologia.caib.es

Any	**Visites**	**Accessos**
2017	125.390	150.899

ESBORRANY

b) Informes d'elaboració externa i difusió des del servei d'Epidemiologia.

	Nre	Receptors
Informes setmanals de Vigilància Sentinella Nacional de grip (temporada 2016-2017)	34	355
Informes CYCEVA . Estudi nacional d'eficàcia vacunal (temporada 2016-2017)	15	52
Informes setmanals de Vigilància Nacional de les MDO	49	134
Informes diaris del "Centro de Coordinación de Alertas y Emergencias Sanitarias"	218	31
Informes setmanals dels Plans d'eliminació del xarampió i de la rubèola congènita	52	20

c) Informes d'elaboració interna i estadístiques rutinàries (servei d'Epidemiologia o UE dels Centres Insulars). Comunicacions a les fonts d'informació

* Activitat de difusió compartida amb les U.E. dels Centres Insulars.		
	Nre	**Receptors**
Xarxa de Vigilància MDO. Informe anual*	1	939
Fulls de Vigilància Epidemiològica. Informes setmanals*	52	351
Xarxa Sentinella de Grip. Informes setmanals *	33	355
Xarxa Sentinella de Grip. Informe anual	1	376
Sida. Informe Anual*	1	348
VIH. Informe Anual *	1	348
Interrupcions Voluntàries de l'embaràs a les Illes Balears. Informe Anual*	1	312
Actualització de plans (dades de Balears)	1	385
Total	91	-
Informes d'alta de casos al sistema: Comunicacions a les fonts d'informació		
Servei d'Epidemiologia (servei central)	1.037	-
Unitat d'Epidemiologia del Centre Insular de Menorca	52	-
Unitat d'Epidemiologia del Centre Insular d'Eivissa	215	-
Total comunicacions	1.304	-

d) Alertes als sistema sanitari. Comunicacions al Centre Nacional d'Epidemiologia.

Total alertes	19
Total Comunicacions al CNE	323

ESBORRANY

e) Informes i estadístiques no rutinaris (a petició).

Estadístiques (elaborades a petició de diferents	
-Servei d'Epidemiologia (servei central)	9
-Unitat d'Epidemiologia del Centre Insular d'Eivissa	0
-Unitat d'Epidemiologia del Centre Insular de Menorca	0
Total estadístiques	9
Informes	
-Servei d'Epidemiologia (servei central)	24
-Unitat d'Epidemiologia del Centre Insular d'Eivissa	2
-Unitat d'Epidemiologia del Centre Insular de Menorca	7
Total informes	33

5. Grups de treball

GTN. Grup de Treball Nacional; GAT: de Treball Grup Autonòmic

Reunions de grups de treballs nacionals o autonòmics: 22

- "Ponencia de Vigilancia Epidemiológica": 4. (GTN).
- "Grupo de trabajo del Registro Estatal de Enfermedades Raras": 10. (GTN).
- "Grupo de Trabajo del Sistema de Vigilancia Centinela de Gripe": 3. (GTN).
- "Grupo de Trabajo de Salud Pública para la Prevención y Control Tuberculosis": 1. (GTN).
- "Grupo nacional para el Plan Nacional frente a las Resistencias a Antibióticos": 1. (GTN).
- "Grupo autonómico para el Plan Nacional frente a las Resistencias a Antibióticos": 1. (GAT).
- "Comitè tècnic de l'Estratègia de Malalties rares": 1. (GAT).
- "Comitè Interinstitucional per Malalties Transmeses per vectors": 1. (GAT).

6. Docència

a) Activitats impartides

- Servei d'Epidemiologia (servei central):

ESBORRANY

- Sessió sobre emplenament del certificat mèdic de defunció. C.S. Emili Darder. 08/05/2017.

- Sessió de Formació. DGSPiP: "Registre de mortalitat". Aula de formació Conselleria de Salut amb videoconferència amb Eivissa i Menorca. 20/03/2017.

- Pràctiques. Rotatori. 1 alumna. Grau infermeria. 3 i 4/04/2017.

- Pràctiques. Rotatori. 1 alumna Grau infermeria. 8 i 9/05/2017.

- VI Encontre Malalties Rares i discapacitat-2017. Fundació per a persones amb discapacitat de Menorca. Presentació del Registre Poblacional de Malalties Rares. Maó. 17/05/2017.

- Sessió Malalties de Declaració Obligatòria. Hospital d'Inca. 21/06/2017.

- Pràctiques. Rotatori de Residents Infermeria Familiar i Comunitària. 2 residents de segon any. 11 a 15/09/2017.

- Curs d'emplenament del certificat mèdic de defunció. Edició 1. Aula de formació Conselleria de Salut amb videoconferència amb Eivissa. Destinat a metges del Servei de Salut. 06/11/2017.

- Curs d'emplenament del certificat mèdic de defunció. Edició 3. Aula de formació Conselleria de Salut amb videoconferència amb Eivissa. Destinat a metges del Servei de Salut. 30/11/2017.

- Sessió Malalties de Declaració obligatòria. CS Son Pisà. 12/12/2017.

- Centre Insular d'Eivissa

  - Sense activitats registrades

- Centre Insular de Menorca

  - Sense activitats registrades

b) Activitats rebudes

- Servei d'Epidemiologia (servei central)

  - Curs. "Actualització en vacunes 2017". Hospital Son Espases. 6 hores. 7 i 8/11/2017.

ESBORRANY

- Sessió. Sessió formativa. DGSPiP: "Acreditación de centros hospitalarios".16/01/2017.
- Sessió. Sessió formativa. DGSPiP: "Empoderament en Salut". 30/03/2017.
- Jornada. VI Encontre Malalties Rares i discapacitat-2017. Fundació per a persones amb discapacitat de Menorca. Maó. 17/05/2017.
- Jornada. "Promoción de la salud en el ámbito laboral". Conselleria de Treball i de Salut. Palma. 14/06/2017.
- Taller. "Taller vigilancia IRAS". Ministerio de Sanidad. 20/06/2017.
- Congrés. "XXXV Reunión científica de la SEE". Barcelona. 6 a 8/09/2017.
- Jornada. Estratègia de la Malaltia Pulmonar Obstructiva Crònica. Hospital Son Espases. Palma. 22/09/2017.
- Curs. Escola de Salut Pública de Menorca: "Introducción a la investigación cualitativa". Maó. 19/9/07.
- Curs. Rare Diseases Registries Workshop. Hospital Universitario La Paz. Health programme of the European Union y el Instituto de Salud Carlos III. Madrid. 21 a 22/03/2017.

- Centre Insular d'Eivissa
  - Jornada. III Jornada Salut i Gènere de les Illes Balears (vídeo conferència). Conselleria de Salut. 10/03/2017.
  - Jornada. Dia mundial Tuberculosi (vídeo conferencia). Servei d'epidemiologia. DGSPiP. 24/03/2017.
  - Jornada actualització en Vacunes. Eivissa. 8 hores. Associació Espanyola de Vacunologia i Conselleria de Salut. 6 i 7/04/2017.
  - Jornada. "VIII Encuentro antiguos alumnos especialistas en vacunas". Hospital Clínico San Carlos. Madrid. 8 i 9/06/2017.
- Centre Insular de Menorca
  - Jornada. Jornada actualització en Vacunes. Eivissa. 8 hores. Associació Espanyola de Vacunologia i Conselleria de Salut. 6 i 7/04/2017.
  - Jornada. XVI Jornada de la Xarxa Sentinella de les Illes Balears. Alaró. 4 hores. Conselleria de Salut. 19/10/2017.

ESBORRANY

7. Recerca

a) Cáffaro Rovira M y Salom Castell M. "Prevalencia y mortalidad de la Enfermedad de Huntington a partir del registro poblacional de enfermedades raras de las Islas Baleares durante el período 2010-2013". Rev Esp Salud Pública. 2017;91: 16 de febrero e201702020.F.I. 0,693 Q4.

b) Kissling E, Rondy M, I-MOVE/I-MOVE+ study team. "Early 2016/17 vaccine effectiveness estimates against influenza A(H3N2): I-MOVE multicentre case control studies at primary care and hospital levels in Europe". Euro Surveill. 2017;22(7):pii=30464. DOI: http://dx.doi.org/10.2807/1560-7917.ES.2017.22.7.30464.

c) Oliva J, Delgado-Sanz C, Larrauri A, the Spanish Influenza Surveillance System. "Estimating the burden of seasonal influenza in Spain from surveillance of mild and severe influenza disease, 2010-2016". Influenza Other Respi Viruses. 2017;00:1–10. https://doi.org/10.1111/irv.12499".

d) Gherasim A, Martínez-Baz I, Castilla J, Pozo F, Larrauri A, the cycEVA working group (2017). "Effect of previous and current vaccination against influenza A(H1N1)pdm09, A(H3N2), and B during the post-pandemic period 2010-2016 in Spain". PLoS ONE 12(6): e0179160. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0179160.

e) Isabel Noguer, Juan Pablo Alonso, José M. Arteagoitia, Jenaro Astray, Rosa Cano, Jesús de Pedro, Gonzalo Gutiérrez, Xurxo Hervada, Mario Margolles, Antonio Nicolau, Domingo Núñez, Marina Pollán, Julián Mauro Ramos, M. José Sierra y Hermelinda Vanoclocha. "Vigilancia en salud pública: una necesidad inaplazable". Gac Sanit. 2017;31(4):283–285.

f) E. Kissling, M Valenciano, F Pozo, AM Vilcu, AReuss, C RIzzo, A Larrauri....I-MOVE study team: Spain:...Jaume Giménez, Juana Mª Vanrell, Jordi Reina. "2015/16 I-Move/I-Move+ multicentre case control study in Europe: moderate vaccine effectiveness estimates against influenza A(H1N1)pdm09 and low estimates against lineage mismatched influenza B among children. Influenza and other respiratory viruses". DOI: 10.1111/irv.12520. Accepted manuscript online: 10 November 2017.

g) Cáffaro Rovira M. y Giménez Duran J. "Síndrome de Kawasaki, Registro poblacional de enfermedades raras de les Illes Balears". Póster electrónico con defensa. XXXV Reunión científica de la SEE. 6 a 8 de Septiembre 2017, Barcelona.

h) Crespi S., Ricci M.L., Nicolau A., Drasar V., Scaturro M., Caporatli M.G., Bella A., Gumá M., Rota M.C. "Epidemiology and Microbiology of Recurrent

ESBORRANY

Accomodation Sites Implications for Surveillance and Prevention". The 9th International Conference on Legionella. Rome, 26-30 setembre 2017.

8. Altres activitats

a) Relatives a Activitats de Vigilància:

- Revisió, actualització i difusió de protocols de vigilància o documents relacionats, incloent avaluacions de risc (procedents de CCAES) de les següents malalties: Grip AH7N9, Zika, Chikungunya, Febre Crimea Congo, Paràlisi Flàcccida Aguda- Polio , Encefalopatías Espongiformes Transmisibles Humanas i Xarampió.

b) Relatives a la vigilància de grip

- Manteniment del sistema de vigilància de casos greus a l'hospital Son Espases.
- Organització de la XVI Jornada de la Xarxa Sentinella de Grip de les Illes Balears.

c) Relatives al Registre de Mortalitat

- Col·laboració amb el Registre de Malalties Rares.
- Col·laboració amb el Servei de Planificació i Qualitat (Direcció General de Planificació, Avaluació i Farmàcia) , en l'elaboració de l'informe de cures pal·liatives del 2016.
- Col·laboració amb el Servei de Salut en el desenvolupament del projecte ANDES.
- S'ha iniciat el desenvolupament del programa informàtic que facilitarà l'intercanvi de dades.

d) Relatives al Registre de Malalties Rares

- Disseny, desenvolupament i proves de la aplicació informàtica.
- Actualització del Registre amb les dades dels anys 2014-2015.
- Depuració de defuncions dels anys 2014-2016 corresponents a casos inclosos en el Registre.
- Validació dels registres (anys 2010-2014) de la malaltia de Kawasaky, Hemofilia A, Fibrosis quística, malaltia de Huntington, Síndrome de Marfan, Esclerosis tuberosa, Síndrome de Goodpasture, Malaltia de Wilson. Esclerosis Lateral Amiotròfica (ELA). Síndrome d'Andrade.

ESBORRANY

- Coordinació i participació en el "Grupo Nacional de Trabajo de Normalización" y en el "Grupo Nacional de Trabajo de Priorización del Lista Enfermedades Raras" (ReeR).

- Col·laboració amb el Servei de Salut en la recerca de casos amb possible relació amb la talidomida.

e) Relatives al Programa de Control i Vigilància de tuberculosi

- Organització d'una Jornada en commemoració del Dia Mundial de la Tuberculosi, el 24 de març de 2017. A la jornada desenvolupada a la seu de la DGSPiP va assistir una cinquantena de metges/pediatres e infermers/es d'atenció primària de Mallorca i per videoconferència també de Menorca i Eivissa.

- Investigació i elaboració dels informes finals corresponents a tres brots de tuberculosi que han requerit estudis de contactes.

- Estudi de Contactes d'un cas a un alberg social a Manacor que va requerir d'una especial col·laboració per part dels clínics del Centre de Salut de Manacor.

f) Relatives a reunions

- Reunions d'organització i coordinació internes i altres reunions: 74

g) Relatives a altres conceptes

- Gestió i enviament de mostres biològiques per la investigació de casos o brots: 79

- Entrevistes a mitjans de comunicació: 4

- Revisió documents (Guía Lactància Materna): 1

- Participació al simulacre MARSEC organitzat pel MSSSI, amb participació de diverses institucions (Servei de salut, Creu Roja, Conselleria d'Interior, etc.), realitzat a la Base Naval de Porto Pi i consistent en la gestió en la recepció de vaixell amb part de la tripulació afectada per virus Èbola.

- Preparació modificació normativa de notificació de malalties.

- Elaboració de Plecs Tècnics per la contractació d'empresa informàtica amb l'objectiu de millorar i ampliar el Sistema d'Informació del servei d'Epidemiologia.

ESBORRANY

SERVEI DE SALUT AMBIENTAL

1. Descripció del Servei

El Servei de Salut Ambiental planifica, ordena i avalua els plans i els programes relatius a la protecció del ciutadà envers els agents presents en el medi, s'hi inclouen les zoonosis de transmissió no alimentària, i gestiona els riscs i els beneficis de la salut ambiental.

a) Els programes que actualment gestiona el Servei de Salut Ambiental són els següents:

- Higiene de piscines

Les instal·lacions i les condicions de les piscines, així com la qualitat de l'aigua, els tractaments, el personal socorrista i el de manteniment són objecte de control i de supervisió per adequar-se a l'acompliment de les normes establertes. Les característiques de les piscines han de perseguir, fonamentalment, la prevenció dels accidents i evitar el risc sanitari.

Les entitats interessades a impartir formació en matèries relacionades amb el socorrisme i amb el manteniment de les piscines poden sol•licitar l'autorització de la Conselleria, que es formalitza mitjançant un conveni. Qualsevol modificació de les condicions inicials del conveni s'ha de comunicar a la Conselleria.

La Conselleria emet un carnet acreditatiu a les persones que han superat la formació.

Els serveis d'inspecció poden supervisar els cursos per constatar l'acompliment dels requisits establerts i la realització de l'avaluació corresponent per part de l'entitat.

El Reial decret 742/2013, de 27 de setembre, pel qual s'estableixen els criteris tècnics i sanitaris de les piscines, disposa que les situacions d'incidència que succeeixen a les piscines (com ofegaments, ofegaments amb resultat de mort, lesions medul·lars, traumatismes cranioencefàlics, cremades, electrocució, etc.) s'han de comunicar a l'autoritat competent, en aquest cas la Conselleria de Salut, que ho ha de notificar en el termini màxim d'un mes al Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat.

També estableix que els titulars de les piscines han de comunicar la construcció o la reforma de les piscines abans de posar-les en funcionament.

- Aigua de consum humà

ESBORRANY

L'aigua és fonamental per a la vida de l'home. No obstant això, un producte tan vital també pot ser transmissor de les denominades malalties hídriques que, generalment, es donen en forma d'epidèmies.

D'aquí rau la gran importància de la desinfecció de l'aigua de les xarxes, que és comprovada periòdicament pel Servei de Salut Ambiental, i la no menys important tasca que suposa la inspecció periòdica de les zones d'abastiment (pous, fonts, camions-cisterna, aljubs i xarxes de distribució) per comprovar el manteniment d'aquestes instal·lacions des del punt de vista higiènic i sanitari, així com el que fa referència a la infraestructura i la protecció dels punts de subministrament, tractament i emmagatzematge de l'aigua, a l'efecte d'evitar qualsevol tipus de contaminació.

En les inspeccions, es recullen mostres dels punts de captació, dels dipòsits, dels punts de tractaments i de les xarxes de distribució a la població que són processades en els laboratoris de la Conselleria. Es revisen les instal•lacions i se supervisa el programa d'autocontrol que tots els gestors han de tenir implantat.

Les mesures de control es basen en el compliment dels criteris sanitaris de les aigües de consum humà i de les instal·lacions que permeten el subministrament des de la captació fins a l'aixeta del consumidor, per garantir la salubritat, la qualitat i la neteja, amb la finalitat de protegir la salut de les persones dels efectes adversos derivats de qualsevol tipus de contaminació de les aigües.

- Productes químics

El Servei de Salut Ambiental és l'òrgan competent per exercir les funcions de vigilància, inspecció i control del compliment dels Reglaments Europeus REACH i CLP (classificació, envasat i etiquetatge de substàncies i mescles) a fabricants, distribuïdors i usuaris intermedis.

Gestiona el Registre Oficial d'Establiments i Serveis Biocides (ROESB) de les Illes Balears.

Gestiona les alertes notificades pel Sistema d'Intercanvi Ràpid d'Informació de Productes Químics (SIRIPQ).

Participa en projectes europeus de control de productes químics.

- Sanitat mortuòria

Mitjançant aquest programa, es regulen les pràctiques sanitàries sobre cadàvers i restes mortuòries, el compliment de les condicions tècniques i sanitàries de les empreses funeràries, les activitats que realitzen i els mitjans que utilitzen per a una correcta prestació de serveis i es vigila l'observació de les normes en els cementeris.

- Residus sanitaris

ESBORRANY

Les mesures de control estan encaminades a la vigilància de les condicions sanitàries exigibles en la gestió dels residus procedents d'activitats, instal•lacions i serveis sanitaris ubicats a les Illes Balears, per garantir la protecció de la salut pública, la millora del medi ambient, així com la prevenció de la contaminació ambiental. S'entenen com a centres sanitaris, els hospitals, els centres de salut, els consultoris professionals, els laboratoris i els serveis veterinaris, entre d'altres.

- Legionel·losi

La legionel·losi és una malaltia bacteriana d'origen ambiental. La infecció pot ser adquirida a l'àmbit comunitari i hospitalari. Està associada a instal•lacions, equips i edificis.

Les mesures de prevenció i de control s'apliquen a les instal·lacions que utilitzen aigua en el seu funcionament, que produeixen aerosols i que es troben ubicades a l'interior o exterior d'edificis d'ús col•lectiu o en instal·lacions industrials que poden ser susceptibles de convertir-se en focus per a la propagació de la malaltia.

L'autoritat sanitària competent fa una valoració del risc de les instal·lacions i requereix que s'adoptin una sèrie de mesures encaminades a prevenir i a controlar la legionel·losi. En les inspeccions de les infraestructures s'inclou el protocol d'inspecció i es facilita l'assessorament i les directrius sanitàries que s'han de seguir.

Les entitats interessades a impartir formació per al manteniment d'instal·lacions de risc per a la legionel·la poden sol·licitar l'autorització de la Conselleria. Els serveis d'inspecció poden supervisar els cursos per constatar el compliment dels requisits establerts i la realització de l'avaluació corresponent per part de l'entitat.

- Aigües de bany

A la nostra Comunitat, les aigües de bany considerades són les marítimes, i les zones de bany són les que conformen les platges. L'objectiu general del programa d'estudi de la qualitat sanitària de les aigües costaneres és obtenir les dades estadísticament significatives, la informació científica i els principis tècnics necessaris per a l'avaluació de l'estat de contaminació de les aigües costaneres en tots els aspectes que puguin afectar la salut pública. Els objectius immediats del programa són l'elaboració i la realització d'un sistema de vigilància de les condicions sanitàries de les zones d'esplai i la realització d'estudis dels efectes causats sobre la salut pública per condicions sanitàries inadequades. Les mesures de control es basen en el compliment dels criteris de qualitat mínima exigibles a les aigües de bany i a les zones en què es localitzen en ordre a la protecció de la salut pública i a la millora de les condicions de vida dels usuaris. També es configura un sistema d'informació adequat. Des del Servei de Salut Ambiental de la Direcció General de Salut Pública i Consum s'efectua un control a les zones d'aigües de bany que inclou:

ESBORRANY

- A les aigües de bany, preses de mostres per a la determinació analítica d'enterococs intestinals i Escherichia coli i una inspecció visual per avaluar la presència de residus flotants.

- A la platja, vigilància visual de les condicions de neteja i d'higiene.

- Programa zoonosis no alimentàries.

Les zoonosis són les malalties dels animals, especialment les transmissibles a les persones.

El Servei de Salut Ambiental és el responsable de fer la vigilància de les malalties zoonòtiques, que suposen un risc per a la salut pública, derivades de compartir espais i de conviure amb animals, així com de les que són transmeses a través de vectors (insectes, artròpodes, etc.), en col•laboració amb els serveis d'Epidemiologia i de Promoció de la Salut. Actualment, gestiona el programa de vigilància contra la ràbia dels animals domèstics, amb la col•laboració del Servei Balear de Salut (IB-Salut) i participa amb la vigilància de les malalties transmeses per vectors així com amb la coordinació del Comitè Autonòmic de seguiment de malalties transmeses per vectors. També assessora en aquesta matèria els professionals sanitaris, els tècnics d'administracions locals i els ciutadans que ho requereixen.

- Espai sense fum

El que estableix la normativa sobre les limitacions en la venda, en el subministrament i en el consum dels productes de tabac és objecte de control i de vigilància, i el dret de la població no fumadora a respirar aire no contaminat pel fum de tabac preval sobre el de les persones fumadores.

A més de les actuacions pròpies del Servei, també la Guàrdia Civil i la Policia Local, ens envien les denúncies que posen sobre aquesta matèria, per proposar els expedients sancionadors que corresponguin.

Tota la informació relativa a la lluita contra el tabaquisme que s'ha fet des del Servei de Salut Ambiental es troba descrita a l'apartat "Lluita contra el tabaquisme".

- Centres de bronzejat artificial i tatuatges

La creixent utilització que es fa dels centres de bronzejat pot comportar perills per a la salut, com a conseqüència de l'exposició del cos humà a radiacions UVA, ja que el bronzejat artificial s'ha relacionat, des de la seva introducció en cosmètica, amb una sèrie d'efectes perjudicials per a la salut.

Aquets centres són objecte de control i de supervisió del compliment de la normativa vigent per part del Servei de Salut Ambiental.

ESBORRANY

Els operadors d'aparells de bronzejat artificial han de tenir uns nivells de coneixements suficients per garantir una prevenció efectiva dels riscs per a la salut que es puguin derivar de l'exposició a radiacions ultraviolades.

Les entitats formadores han de presentar la comunicació responsable prèvia a l'inici de l'activitat a la Direcció General de Salut Pública i Participació.

- Informes de llicències d'activitat, d'avaluació d'impacte ambiental i altres

La Conselleria de Salut col·labora amb totes les administracions prestant assistència tècnica, s'hi inclou la inspecció, l'emissió d'informes sobre els aspectes sanitaris de les activitats a petició de les administracions implicades (ajuntaments, Consells Insulars), i participant activament com a membre de la Junta Autonòmica d'Activitats de les Illes Balears (JAIB).

La Conselleria de Salut està a la disposició, tant dels ajuntaments com dels consells insulars, per elaborar informes sanitaris sobre els projectes de les activitats que s'estiguin tramitant i que els serveis tècnics dels ajuntaments o dels consells insulars considerin oportuns, sempre des de l'àmbit sanitari.

b) El Servei de Salut Ambiental disposa de tècnics de protecció de la salut (TPS) a Palma i en els centres comarcals d'Inca i Manacor, així com en el centres insulars de Menorca i d'Eivissa i Formentera.

Serveis Centrals (Palma):

Cap de servei

- Cap de secció VII: productes químics, residus sanitaris, control de legionel·losi, zoonosis no alimentàries, espais sense fum
  - Cap de negociat III (vacant)
  - Cap de negociat VI
- Cap de secció XIII: higiene de piscines, aigües de consum humà, sanitat mortuòria, aigües de bany, regeneració d'aigües residuals, activitats molestes
  - Cap de negociat IV
  - Cap de negociat XIII
- Cap de negociat XI bronzejat artificial (baixa gran part de l'any)
- Mostrejador d'aigües de bany
- Tècnics de protecció de la salut
  - Palma: 6 (1 plaça vacant)
  - Inca: 2
  - Manacor: 2 (1 plaça vacant)

ESBORRANY

- Menorca: 2 i 1 coordinador. 1 mostrejador d'aigües de bany
- Eivissa i Formentera: 2 i 1 coordinador. 1 mostrejador d'aigües de bany

A més conta amb personal administratiu:

- Cap del negociat XXII
- Auxiliars: 4

2. Activitats més rellevants de l'any

a) Per millorar la qualitat del servei i poder donar una garantia de resultats, s'ha seguit treballant en l'acreditació de preses de mostres per a la determinació de legionel·la i per a l'anàlisi in situ de clor i de temperatura. S'han qualificat 3 nous tècnics.

b) Formació de dues tècniques de protecció de la salut per a la realització de tasques d'inspecció i control

c) Participació en el projecte europeu Reach and Force-4 per a la comprovació del compliment del Annex XVII del REACH sobre restriccions de determinades substàncies: crom en articles de cuiro (sabates) i toluè en pintures en spray.

3. Indicadors

a) Higiene de piscines

Dades del registre de piscines:

REGISTRE PISCINES	Palma	Inca	Manacor	Menorca	Eivissa-Formentera	Total
Altes vasos	86	7	21	14	37	165
Baixes vasos	6	1	4	0	9	20
Modificacions	24	14	15	9	12	74

Inspeccions realitzades:

PISCINES INSPECCIÓ	Palma	Inca	Manacor	Menorca	Eivissa Formentera	Total
Establiments inspeccionats	56	46	42	64	42	250
Vasos inspeccionats	128	93	100	91	102	514
Paràmetres inspeccionats	265	279	394	306	244	1488
Inspeccions totals	60	46	46	68	46	266

ESBORRANY

Relació d'incidències notificades:

INCIDÈNCIES PISCINES	Mallorca	Menorca	Eivissa Formentera	Total
	27	4	24	55

Els titulars del establiments amb piscina han de notificar a la Conselleria de Salut els incidents. Dels 55 incidents comunicats el 78 % correspon a homes i el 22% a dones, la franja de edat més freqüent és entre 25-50 anys amb un 35%. Segons el tipus de piscina el 29% són establiments als quals l'activitat principal és el bany (poliesportius, parcs aquàtics, etc.) i el 71% és un servei complementari (establiments turístics).

Activitats de formació:

FORMACIÓ PISCINES	Balears	Palma	Inca	Manacor	Menorca	Eivissa Formentera	Total
Cursos socorristes	132						132
Cursos manteniment	121						121
Carnets socorristes	1399						1399
Carnets manteniment	1115						1115
Duplicats	44						
Convalidacions	288						288
Modificació i nous convenis cursos socorristes	15						15
Modificació i nous convenis cursos manteniment	17						17
Inspeccions		3	1	8	3	2	17

b) Aigües de consum humà

AIGÜES DE CONSUM HUMÀ	Palma	Inca	Manacor	Menorca	Eivissa Formentera	Total
Zones d'abastiment inspeccionades	39	33	38	35	14	159
Pous inspeccionats	26	25	23	22	27	123
Dipòsits inspeccionats	46	17	35	1	48	147
Tractaments inspeccionats	27	2	39	3	28	99
Xarxes inapeccionades	32	30	32	30	31	155
Autocontrol inspeccionat	17	-	16	4	9	46
Camions cisterna inspeccionats	15	3	3	-	7	28
Mostres recollides	34	47	43	53	84	261
Controls de cloració	19	39	32	28	131	249
Informes	-	5	3	-	-	8
Inscripcions i modificacions del registre						43
Projectes de instal·lacions						33

ESBORRANY

c) Productes químics

PRODUCTES QUÍMICS	Palma	Inca	Manacor	Menorca	Eivissa Formentera	Total
Establiments i serveis inspeccionats	5	1	1	-	2	7
Establiments distribuïdors inspeccionats	2	2	1	-	-	5
Inspeccions	10	3	2	-	2	17
Inscripció ROESB						3
Modificació ROESB						9

d) Sanitat mortuòria

SANITAT MORTUÒRIA	Palma	Inca	Manacor	Menorca	Eivissa Formentera	Total
Projectes funeràries	2					2
Projectes cementeris	2					2
Inspeccions				10	1	11
Autoritzacions trasllats	746	127	154	26	288	1341
Autoritzacions embalsamaments	211	37	40	21	83	392
Autoritzacions incineracions	1949	124	138	91	201	2503
Total autoritzacions	2906	289	331	138	572	4236

e) Residus sanitaris

Informes de plans de gestió	19
Inspeccions	1

f) Control legionel·losi

Inspeccions:

INSPECCIÓ LEGIONEL.LA	Palma	Inca	Manacor	Menorca	Eivissa Formentera	Total
Establiments inspeccionats	168	100	53	48	43	412
Mostres recollides	346	124	114	46	84	714
Controls de cloració	523	680	497	140	221	1791
Inspeccions	191	106	61	52	52	462
Informes	79	31	3	-	-	113

ESBORRANY

Activitats de formació de legionel·la:

FORMACIÓ LEGIONEL.LA	Palma	Inca	Manacor	Menorca	Eivissa Formentera	Total
Cursos de formació	90					90
Certificats supervisats	670					670
Cursos inspeccionats	6	5	2	1	1	15
Modificació i noves empreses formació	12					12

g) Aigües de bany

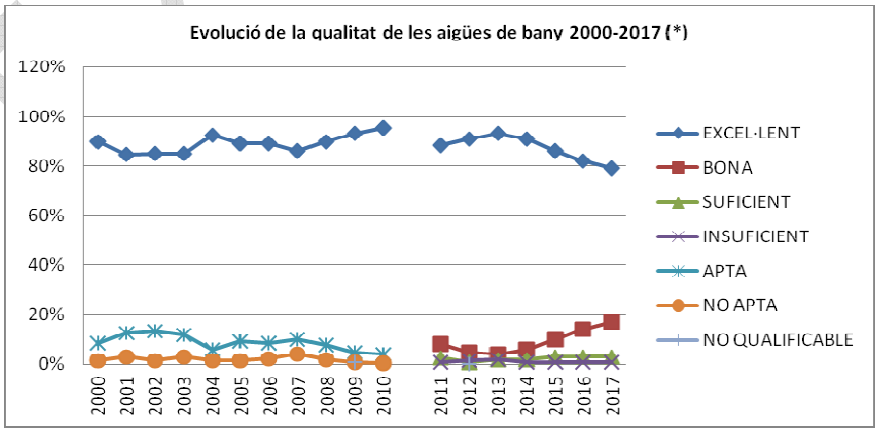
AIGÜES DE BANY	Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera	Total
Punts de mostreig	115	30	41	7	193
Mostres	1089	329	429	70	1917
Informes	174	9	16	-	199

La qualificació sanitària de l'aigua de bany s'ha de fer —d'acord amb el Reial decret 1341/2007— prenent la sèrie de dades de quatre anys, és a dir, els quatre anys que comprèn el període 2014-2017 i en funció dels percentils que indica la normativa.

Els resultats són els següents:

	Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera	Total
Excel.lent	91 (79%)	24 (80%)	31 (76%)	7 (100%)	153 (79%)
Bona	18 (16%)	5 (17%)	(22%)	0	32 (17%)
Suficient	4 (3%)	1 (3%)	1 (2%)	0	6 (3%)
Insuficient	2 (2%)	0	0	0	2 (1%)

A continuació es mostra un gràfic de l'evolució de la qualitat de les aigües de bany durant el període 2000-2017.

(*) De l'any 2000 al 2010, avaluació conforme a la Directiva 76/160/CEE i al RD 734/1988. A partir de l'any 2011, avaluació conforme a la Directiva 2006/7/CE i al RD 1341/2007, per aquest motiu s'observa un tall a la continuïtat de la gràfica.

ESBORRANY

h) Zoonosis no alimentàries

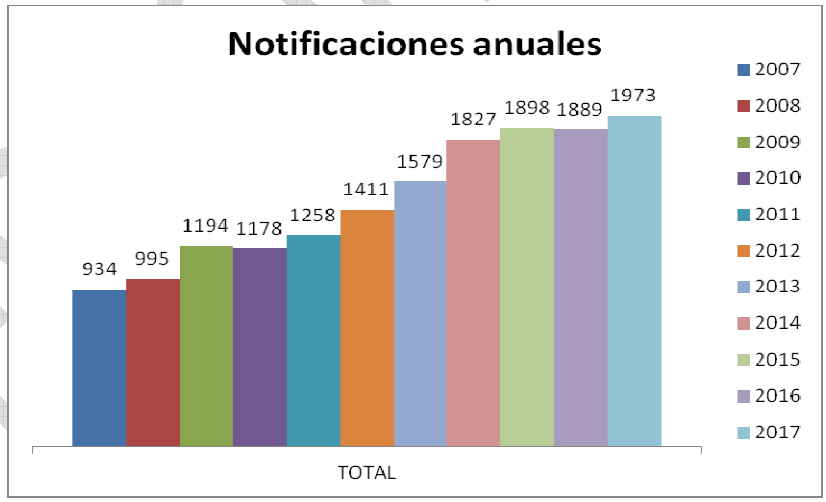
Vigilància epidemiològica de la ràbia. Es fonamenta amb el control i seguiment de les notificacions d'agressions d'animals a persones realitzades per centres sanitaris principalment, policies locals i ajuntaments, veterinaris i particulars. En base a uns criteris establerts, es realitza l'avaluació de cada cas, i si és necessari, l'enquesta epidemiològica dels pacients, sol·licitud d'informació i documentació als propietaris dels animals. Quan l'avaluació mostra elements de risc, es realitza l'observació sanitària de l'animal per un veterinari durant 14 dies. Si l'animal mor o presenta simptomatologia compatible, es realitza la presa de mostres de l'encèfal i es remet al laboratori de virologia del Centre Nacional de Microbiologia per a la detecció d'antígens ràbics.

L'any 2017 s'han rebut les següents notificacions:

NÚM. D'ANIMALS AGRESSORS						Animals morts		
Núm. Total	Per espècies					Nº d'anàlisis d'encèfals	Resultats	Observacions Antiràbiques
	Cans	Moixos	Rates	Rates-pinyades	Altres			
1.973	**1567**	357	20	0	29	0	0	**54**

Totes les observacions han estat negatives. No ha hagut cap cas indicat de presa de mostres.

L'evolució dels darrers anys en el nombre de notificacions presentades.

i) Espai sense fum

Les dades globals es poden consultar a l'apartat Lluita contra el tabaquisme

j) Centres de bronzejat artificial

S'ha donat d'alta una nova empres de formació de tatuatges i pircings que ha impartit 3 cursos de formació

ESBORRANY

k) Llicències d'activitat, projectes

	Palma	Inca	Manacor	Menorca	Eivissa Formentera	Total
Informes emesos	98	23	8	17	12	158

l) Denúncies

DENÚNCIES	Palma	Inca	Manacor	Menorca	Eivissa Formentera	Total
	54	13	7	3	2	79

m) Sancions

SANCIONS	Palma	Inca	Manacor	Menorca	Eivissa Formentera	Total
	67	5	14	3	24	112

4. Difusió

a) Publicació de nota informativa sobre el servei de contenidors per a la recollida i eliminació de radiografies i restes de mercuri. Portal Salut Ambiental. Gener 2017

b) Dia mundial contra la ràbia. Publicació de nota informativa al portal de Salut Ambiental de la DGSPiP. 30 de setembre.

c) Programa de vigilància de les aigües de bany del 2017.
Resultats analítics dels punts de mostreig de les aigües de bany (valoració puntual).
Informe de control sanitari de les aigües de bany any 2017.

d) Comunicació de les convocatòries de cursos de formació en prevenció de la legionel·losi.

e) Memòria anual de l'any 2016

5. Grups de treball

a) Grup de treball tècnic per a l'elaboració d'una guia d'autocontrol en piscines

ESBORRANY

b) Grup de treball tècnic per a l'actualització dels procediments i de la documentació de productes químics a la nova normativa de classificació (Reglament CLP)

c) Ponències de Sanitat Ambiental del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat.

d) Comitè tècnic de control de malalties transmeses per vectors

e) Subcomitè d'autoritzacions Ambientals integrades

f) Subcomitè d'avaluacions Ambientals Estratégiques

g) Subcomitè d'avaluacions d'impacte Ambiental

h) Comissions d'activitats classificades

i) Comissió de seguiment de la gestió de residus no perillosos de Mallorca

j) Grup de treball de salut laboral de la DGSPIP.

k) Grup de treball de tabaquisme de la DGSPIP.

l) Grup de treball d'obesitat de la DGSPIP.

6. Normativa

a) Sanitat mortuòria

S'ha continuat treballant en l'elaboració d'un Decret que ja està finalitzat i pendent del Consell Consultiu.

b) Residus sanitaris

Juntament amb el Servei de Residus de la DG d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus de la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca s'ha elaborat el projecte del Decret de Residus sanitaris.

7. Docència

a) Impartits

- 8 de novembre de 2017. Ponència Situació de la ràbia animal i humana, a les Jornades d'actualització en vacunes 2017, Hospital Universitari de Son Espases.

ESBORRANY

- 15 de novembre de 2017. Participació a la sessió inicial per ajuntaments del Programa de Moscard Tigre de la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca.

- 28 de novembre de 2017 Jornada en HOTECMA. Legionella en el punto de mira. Nuevo marco en la prevención y control.

- Abril de 2017. Jornada de productes Químics a la Fundació del banc de sang i teixits de les Illes Balears. Interpretació d'etiquetes i fitxes de dades de seguretat.

b) Rebuts

- Legionella en el punto de mira. Nuevo marco en la prevención y control.

- Productes químics

8. Altres activitats

a) Zoonosis

- Comitè autonòmic de Seguiment de Malalties Transmeses per vectors. 1 reunió el 12 de març de 2017.

- 1 seguiment de un cas important de Dengue.

- Elaboració, juntament amb la Coordinació de vacunes, dels criteris per a l'aplicació de tractaments antiràbics post exposició, dirigit al personal sanitari del Servei de Salut de les Illes Balears.

- Participació en el grup de treball per a l'elaboració de Criteris tècnics per a colònies felines, amb el Servei de Protecció d'Espècies, Servei de Ramaderia, COFIB i Ajuntament de Palma.

b) Qualitat del Servei

Modificació de documentació de qualitat del Servei: 2 procediments generals (PG03-Immobilitzacions i PG04-Suspensions d'activitat) i 1 Instrucció General (IG06-Control de productes químics).

ESBORRANY

SERVEI DE SEGURETAT ALIMENTÀRIA I NUTRICIÓ

1. Descripció del Servei

La missió del Servei de Seguretat Alimentaria i Nutrició és procurar un alt nivell de protecció de la salut envers els aliments que són oferts a la nostra societat.

L'equip humà encarregat d'aquesta missió està format per 59 titulats superiors, dels quals 50 són llicenciats en Veterinària i 9 llicenciats en Farmàcia. Aquest equip es complementa amb 1 auxiliar d'inspecció al sector de Manacor comparteix feines amb el Servei de salut Ambiental, i 5 auxiliars administratius.

L'equip tècnic està format per 9 persones als Serveis Centrals, amb tasques de Planificació; 5 coordinadors, amb tasques de programació; i 30 tècnics de seguretat alimentària, 13 veterinaris d'escorxadors i 2 veterinaris de suport, distribuïts entre els 5 sectors : Palma, Inca, Manacor, Menorca; Eivissa i Formentera.

Els coordinadors dels centres de Menorca i Eivissa comparteixen tasques amb el Servei de Salut Ambiental, i els Coordinadors dels centres d'Inca i Manacor desenvolupen a més les tasques de coordinació dels respectius centres.

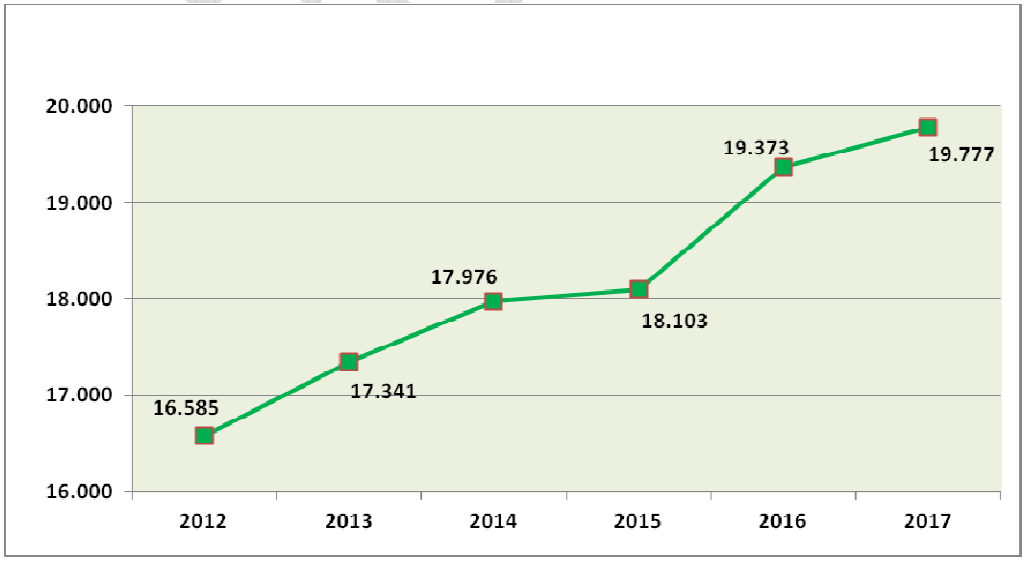
a) Control Oficial

La principal tasca del Servei és dur a terme el Control Oficial de la seguretat alimentària, tasca emmarcada en el Pla Nacional de Control Oficial de la Cadena Alimentària (PNCOCA). El control s'efectua majoritàriament sobre el cens d'establiments alimentaris. El dia 31 de desembre el Registre Sanitari d'establiments alimentaris de les Illes Balears tenia censats 19.777 establiments, 2.488 establiments industrials i 17.289 minoristes d'alimentació.

ESBORRANY

Núm establiments 31/XII/2017	Fabr.	Env.	Magat.	Distr.	Min.	altres	TOTAL
Sector 1: Carn i derivats	149	1	27	43	709	13	**942**
Sector 2: Peixos, molÂ·luscs bivalves i derivats	32	6	57	15	176	10	**296**
Sector 3: Ous i derivats	1	12	10	6			**29**
Sector 4: Llet i derivats	100	3	2		6		**111**
Sector 5. Greixos comestibles, excepte la mantega	47	34	6	5	6		**98**
Sector 6: Cereals i derivats	317	3	6	6	460		**792**
Sector 7: Vegetals i derivats	81	37	70	15	89		**292**
Sector 8: Edulcorants naturals i derivats, mel i productes relacionats amb la seva extracció	34	15	5	3	9		**66**
Sector 9: Condiments I EspÃ¨cies	23	6	3	3	6		**41**
Sector 10: Aliments estimulants, espÃ¨cies vegetals per a infusions i derivats	14	4	5	5	9		**37**
Sector 11: menjars preparats i cuines centrals	183		2	1	13.745		**13.931**
Sector 12: Alimentacio especials complements alimentaris	12		19	10	12		**53**
Sector 13: Aigües de beguda envasades	23	9	6	4			**42**
Sector 14: Gelats	31		5	1	181		**218**
Sector 15: Begudes no alcohòliques	20		5	2	7		**34**
Sector 16: Begudes alcohòliques	138	6	39	16	10		**209**
Sector 17: Additius, aromes i coadjuvants	6	3	8				**17**
Sector 18: Materials en contacte amb aliments	14		10	4			**28**
Sector 19: Establiment polivalent	8	33	492	144	1.860		**2.537**
	1.233	172	777	283	17.289	23	19.777

Gràfica que mostra l'increment del nombre d'establiments alimentaris a les Illes Balears.

ACTIVITATS DE CONTROL OFICIAL

Programes de control oficial establerts al Pla Nacional de la Cadena Alimentària.

El Control Oficial dels establiments alimentaris i dels aliments s'efectua des de distintes línies d'acció. Entre elles es troba l'activitat inspectora que les condicions d'un establiment, troballes d'escorxadors, descripció de manipulació, etc. Una altra línia d'acció és l'auditoria dels establiments alimentaris a través de la qual s'avalua la idoneïtat dels processos dels operadores econòmics amb la finalitat d'assegurar-ne la innocuïtat dels aliments. Per últim, l'anàlisi laboratorial per a la investigació de perills microbiològics, físics, químics o nutricionals presents en els aliments.

- **Programa de control general d'establiments alimentaris**

Aquest programa avalua els requisits generals dels establiments: estructurals, d'higiene i manipulació. Així mateix, inclou la comprovació de la traçabilitat dels productes, l'eliminació dels subproductes animals no destinats a consum humà (SANDACH), la formació dels treballadors (operacional) i l'etiquetatge dels productes.
El nombre d'unitats de control ha estat **6.897**. (Annex b)
Els principals incompliments detectats es diferencien segons hagin estat de caràcter estructural (1.509), operacional (4.677) o de producte (66). (Annex c)
Al annexes b i c es presenta la distribució per sectors alimentaris.

- **Control dels autocontrols en els establiments alimentaris**

El Reglament (CE) 852/2004 estableix que els operadors d'empreses alimentàries estan obligats a dissenyar, aplicar i mantenir un sistema d'autocontrol documentat, basat en els principis d'anàlisi de perills i punts de control crític (APPCC) i les autoritats competents a efectuar controls oficials amb la finalitat d'assegurar-ne que es compleixen els requisits legals de manera coherent i eficaç. Les auditories impliquen un examen sistemàtic dels processos. Consisteixen en una revisió documental dels plans de seguretat alimentària que té establerta l'empresa alimentària, la qual cosa inclou l'estudi dels prerequisits estructurals i operacionals, les matèries primeres, ingredients, coadjuvants tecnològics, materials i objectes a estar en contacte amb els aliments, el producte final, l'etiquetatge, etc. Feta la valoració del sistema d'autocontrol documentat, es fa la comprovació in situ de la correcta implantació, l'estudi de les evidències, la sol·licitud d'accions correctores i l'emissió de l'informe final.
Una auditoria de sistema, de procés o de producte d'una indústria alimentària implica un estudi profund dels processos de producció dels aliments.
El nombre d'auditories efectuades a les industries alimentaries foren **1038**. Es reportaren **452** incompliments que provocaren modificacions en els programes de seguretat alimentària dels distints operadors econòmics.
Al annexes d) i e) presenta la distribució per sectors alimentaris.
Programa de control del benestar animal en l'escorxador

ESBORRANY

L'objectiu general d'aquest programa és garantir que s'efectuen controls oficials amb la finalitat de reduir l'aparició de riscos que alterin el benestar animal en els escorxadors durant les operacions de descàrrega, estabulació, operacions relacionades amb el sacrifici dels animals i les operacions connexes.

En total es varen realitzar 5 controls programats. La majoria de les deficiències són de tipus operacionals i sobre tot s'ha de millorar els procediments de supervisió del sistema de atordiment dels animals.

- **Programa de control del benestar animal en l'escorxador**

L'objectiu general d'aquest programa és garantir que s'efectuen controls oficials amb la finalitat de reduir l'aparició de riscos que alterin el benestar animal en els escorxadors durant les operacions de descàrrega, estabulació, operacions relacionades amb el sacrifici dels animals i les operacions connexes.

En total es varen realitzar 5 controls programats. La majoria de les deficiències són de tipus operacionals i sobre tot s'ha de millorar els procediments de supervisió del sistema de atordiment dels animals.

- **Programa de Control diari en els escorxadors**

Per les seves característiques especials cal fer una menció a la tasca de protecció de la salut feta en els escorxadors. La funció principal dels serveis d'inspecció veterinari és controlar tot el procés, des de què arriben els animals a l'escorxador, fins que s'obté la carn, per així garantir que, només seran declarades aptes per al consum humà, aquelles carns que no presentin cap risc per a la salut pública ni per a la sanitat animal.

En resum, les actuacions realitzades pels veterinaris d'escorxadors es poden classificar en els grups següents:

1. Inspecció ante mortem, aquí també cal destacar els controls per garantir el benestar animal durant l'estabulació i atordiment
2. Control d'higiene de les operacions
3. Inspecció post mortem
4. Control del marcat sanitari
5. Control de l'oreig de les canals
6. Control de l'eliminació dels productes SANDACH
7. Presa de mostres i analítiques, entre les qual cal destacar la determinació de triquina en animals de l'espècie porcina i equina, presa de mostres d'EET en remugants, presa de mostres d'animals positius a tuberculosis, presa de mostres per investigar la presència de residus, etc.

ESBORRANY

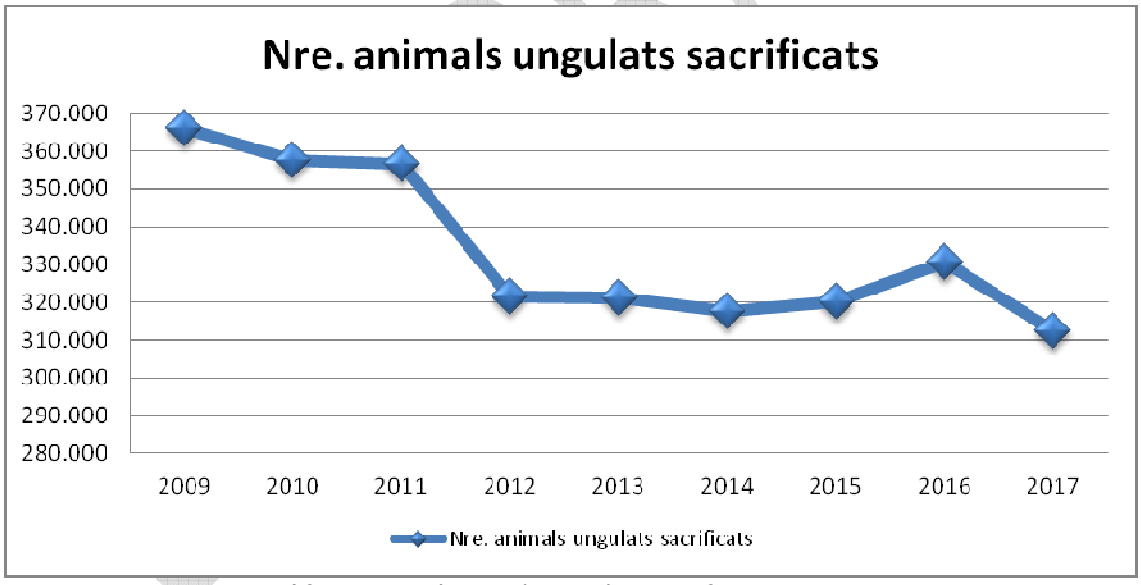
En els escorxadors de les Illes Balears, es varen sacrificar a l'any 2017 un total de a 447.935 animals.

Espècie	Nº animals 2017
Bovins	**9.312**
Petits remugants	**166.367**
Porcins	**136.590**
Equins	**22**
Aviram	**133.522**
Conills	**2.122**
Total	**447.935**

Taula 1: Nre. d'animals sacrificats a l'any 2017

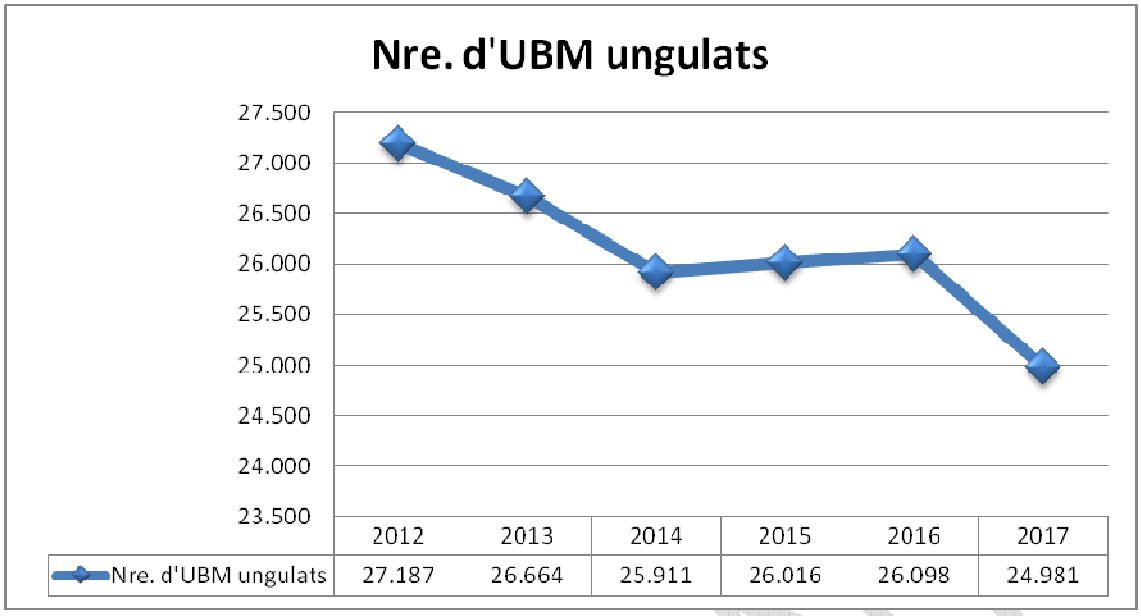
Evolució de la tendència del nombre d'animals sacrificats en els escorxadors de les Illes Balears

En general es pot observar com el nombre d'animals ungulats domèstics sacrificats ha anat disminuint poc a poc, tal com es pot comprovar a la gràfica 1 que ha passat de 365.859 de l'any 2009 a 312.291 en el 2017, tot i que en els darrers anys s'ha estabilitzat continua en descens.

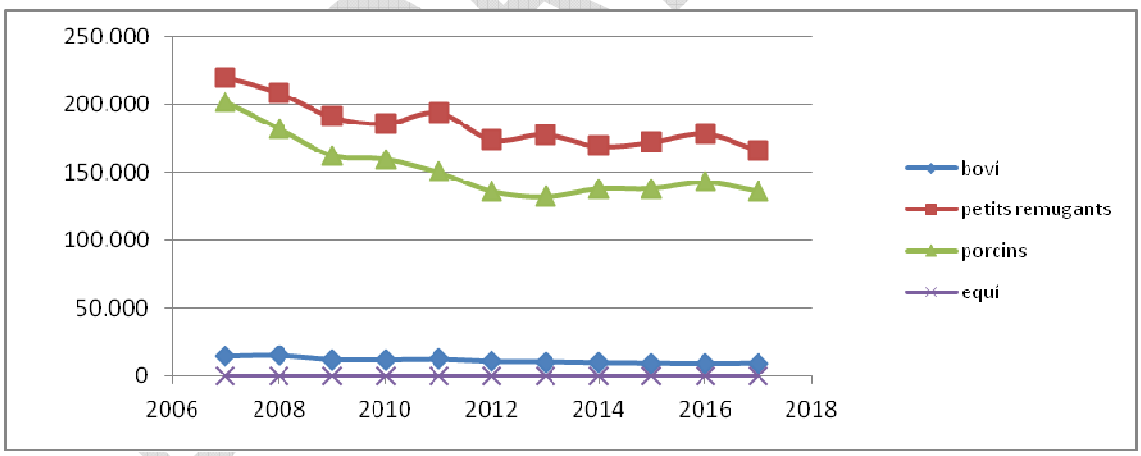
Gràfica 1: Nre. d'animals ungulats sacrificats any 2017

Si realitzem el càlcul en unitats de bestiar major (UBM), es pot apreciar també el descens de l'any 2017.
(UBM): Unitat d'equivalència de les espècies animals, que permet calcular les càrregues sumadas les distintes espècies ramaderes.

Gràfica 2: Evolució del nombre d'UBM 2012-2017

Els animals sacrificats a les Illes Balears han anat disminuint progressivament excepte a l'any 2012 quan el tancament de l'escorxador de Palma va produir una baixada significativa dels animals sacrificats. A partir de l'any 2015, s'ha produït un petit increment d'animals sacrificats que ha afectat principalment als petits remugants i porcins, però que continua en descens en el 2017.

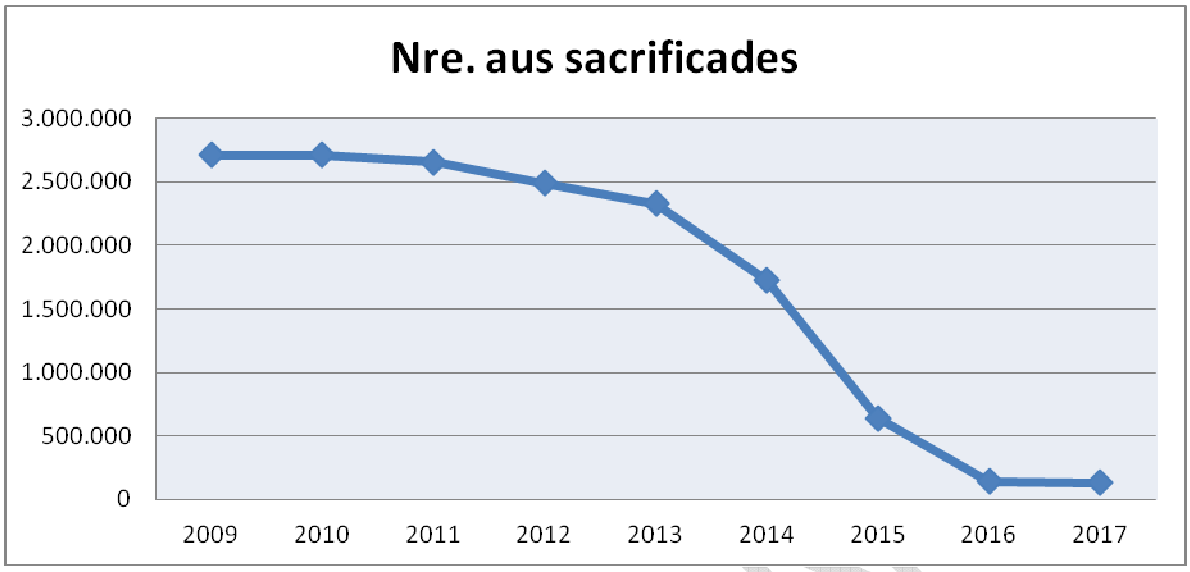

Gràfica 3: Nre. d'ungulats sacrificats per espècie animal 2007-2017

Pel que fa a la resta d'espècies, destacar la baixada d'aus sacrificats a les Illes Balears que ha passat de 2.713.012 fins a 133.522. El motiu principal ha estat el cessament d'activitat del principal escorxador d'aus en Mallorca.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Aus	2.714.084	2.656.629	2.491.935	2.327.752	1.723.124	639.953	142.776	**133.522**
Conills	2.698	2.423	1.769	3.048	3.194	2.446	2.793	**2.122**
Estruços	5	0	3	0	0	0	0	**0**

Taula 2: Nre. d'aus, conills i estruços sacrificats 2010-2017

Gràfica 4: Evolució del nombre d'aus sacrificades 2019-2017

- **Programa d'eradicació de tuberculosis**

L'objectiu és impedir que la carn dels animals destinats a consum humà pugui ser transmissora de tuberculosi.

Durant l'any 2017 es varen prendre un total de 69 mostres d'animals de l'espècie bovina; procedents de 27 explotacions diferents, 16 localitzades a l'Illa de Mallorca i 11 a Menorca, per determinar la presència del complex *Mycobacterium*.

Dels 69 animals, 68 procedien de la campanya de sanejament, amb reacció positiva a la tuberculina, realitzada pel Servei de Ramaderia i només 1 animal va ser detectat amb lesions compatibles amb la malaltia durant el sacrifici rutinari a l'escorxador.

Dels resultats laboratorials disponible a 31 de desembre s'han confirmat 3 animals amb lesions histopatològiques compatibles amb Tuberculosi, 2 amb recció positiva a la PCR (*Polymerase chain reaction*), 2 compatibles amb *Mycobacterium spp. y 2 amb Mycobacterium avium.*

- **Programa de vigilància epidemiològica de les Encefalopaties Espongiformes Transmissibles (EET's)**

L'objectiu d'aquest programa és garantir que s'efectuen controls oficials amb la finalitat de què els productes alimenticis que s'alliberin al mercat no contenguin agents transmissors de les Encefalopaties Espongiformes Transmissibles (EET's), que pugin suposar un risc per a salut humana.

ESBORRANY

En total s'han agafat i analitzat 44 mostres d'encèfals per determinar la presència d'EET, 1 boví (no destinat a consum humà atès que va morir al corral de l'escorxador), 34 ovins i 9 caprins destinats a consum. Tots els resultats han estat negatius.

En el 2017, tots els escorxadors han participat en el mostreig excepte l'escorxador de Felanitx i Formentera. Així mateix, per tercer any consecutiu, també s'han complert els objectius de mostreig establerts tant pel bestiar oví com a caprí.

- **Programa de control sobre la informació d'aliments i materials en contacte amb aliments, lliurats al consumidor final.**

En el marc d'aquest programa, es reporten els resultats de les inspeccions visuals (sense determinacions analítiques) de la informació facilitada al consumidor, amb repercussions en seguretat dels aliments.

Els incompliments i deficiències reportats es refereixen a:

- ✓ Informació obligatòria de l'etiquetat
- ✓ Additius
- ✓ Al·lèrgens
- ✓ Informació nutricional
- ✓ Declaracions nutricionals i de propietats saludables
- ✓ Materials en contacte amb aliments.

En les 6865 Unitats de Control en els que s'ha inclòs aquest ítem, s'han reportat 2.775 incompliments, la majoria referits a deficient informació relativa a la presència d'al·lèrgens i substàncies que poden causar intoleràncies en els aliments.
Al annexes es presenta la distribució per sectors alimentaris.

Així mateix, com a pas previ a pròximes campanyes d'inspecció per vigilar el correcte etiquetatge nutricional dels aliments, durant el mes de novembre el Servei de Seguretat Alimentària va dur a terme una campanya de presa de mostres en centres educatius per tal de determinar el contingut de sal i d'àcids grassos trans en aliments.

De les 20 mostres recollides per a la determinació d'àcids grassos trans només 2 han resultat amb valors superiors a la recomanació feta per l'Organització Mundial de la Salut. Aquests dos resultats estarien relacionats més amb el tipus d'aliment que en la utilització d'aquests tipus d'àcids grassos, ja que alguns aliments poden contenir-los de manera natural.

ESBORRANY

Pel que fa als resultats de les mostres per a la determinació de sal, els resultats no han estat tan satisfactoris ja que 11 dels 21 aliments mostrejats donaren valors superiors a la mediana dels resultats de l'estudi que el 2012 va elaborar l'Agència Espanyola de Consum, Seguretat Alimentària i Nutrició sobre continguts de sal en els aliments a Espanya. La conclusió d'aquesta darrera data és que el contingut de sal dels aliments que es serveixen en els menjadors escolars no és diferent del que es pot trobar en els aliments que es venen en els supermercats.

Per aquest motiu i encara que aquests valors considerats individualment no tenen rellevància per si mateixos, sinó que han de ser considerats en el contingut total de la dieta, els responsables de Seguretat Alimentària assenyalen la necessitat de seguir treballant, tant des de les institucions com des dels operadors econòmics, en la reducció de sal en els aliments especialment, i pel cas que ens ocupa, en l'àmbit escolar. Tenint en compte que en aquestes etapes d'infància i joventut és quan s'adquireixen els comportaments que perduraran al llarg de la vida.

Una de les principals dificultats a l'hora de conèixer la ingesta de sal és el fet que aquesta no només prové de la sal utilitzada amb el saler sinó de la que es troba formant part dels aliments, principalment dels processats.

- **Programa de control d'ingredients tecnològics en aliments**

Control de l'ús correcte dels sulfits

Els sulfits són derivats del sofre que s'utilitzen com a additiu conservant dels aliments. Produeixen hipersensibilitat en persones sensibles.

Durant l'any 2017 s'ha investigat l'ús correcte de sulfits a establiments carnis i a gambes d'origen local.

L'objectiu de la campanya va ser vigilar les condicions d'ús dels sulfits per :

- Garantir que l'exposició a aquests additius es situa per davall la (ingesta diària admissible) IDA, per consum de gambes i especialment a nins amb un consum elevat de preparats de carn.
- Evitar la presència no declarada de sulfits a carn i derivats carnis, així com a crustacis, en nivells capaços de desencadenar reaccions de sensibilitat.

En relació a la carn i productes carnis, en total es varen analitzar 20 productes, el producte mostrejat més nombrós ha estat el *burger meat*, amb les seves diferents presentacions, amb un total de 10 mostres. Pel que fa als resultats analítics, tots han estat conformes amb la normativa.

Pel que fa a l'etiquetatge i a la composició del productes, dos productes varen presentar una denominació incorrecta i en altres 2 no varen declarar la presència d'al·lergògens. És a dir, el 10 % de les mostres presenten incompliments en

ESBORRANY

l'etiquetatge dels al·lergògens i el 10 % de les mostres presenten una denominació incorrecta.

En relació a la campanya de investigació de la presència de sulfits en gamba local. l'objectiu d'aquesta campanya va ser la detecció de la presència de sulfits en gamba a les llotges de les Illes Balears. Es varen prendre 18 mostres, i es detectaren 1 incompliment, per la qual cosa es varen fer 1 propostes de sanció.

Campanya de investigació de contingut de nitrats a formatge curat

A l'any 2017 es va programar una campanya de investigació de nitrats a formatge curat amb un mostreig oficial
En total es varen prendre 10 mostres. Tots els han estat per davall del límit de detecció.

- **Programa control d'al·lèrgens i substàncies presents en els aliments que provoquen intoleràncies**

A més de les determinacions de sulfits en carns i productes carnis, al que ens hem referit més amunt, i que han d'estar ben etiquetats als efectes de protegir la salut de les persones sensibles, en el marc d'aquest programa s'han fet les següents actuacions.

Amb l'objectiu de comprovar si la informació proporcionada al consumidor quan a presència d'al·lergògens es correcta, i detectar possibles contaminacions creuades a causa d'una manipulació deficient, es varen recollir 20 mostres per determinar la presència d'ou i llet (10 per determinar ou i 10 per llet) a salses de restauració col·lectiva i a postres.

Les 10 mostres per a la determinació d'ou varen donar un resultat correcte ja que no se'n va detectar la presència.

Pel que fa a les 10 mostres per a la determinació de la proteïna de la llet, en 5 d'elles es va detectar presència, la qual cosa significa que l'aliment en qüestió contenia l'al·lergogen sense declarar. Les posibles causes dels 5 resultats no conformes varen ser:

- en dues d'elles, una mala gestió dels al·lergògens que va ocasionar contaminació creuada
- en una d'elles no s'havia contemplat la nata com ingredient
- en una altra, un dels ingredients podia contenir proteïna de llet
- en una altra no se va arribar cap conclusió

Amb el mateix objectiu, es va estendre la campanya als establiments de venta minorista de productes de forn i brioxeria, organitzant dues campanyes. Els

ESBORRANY

paràmetres a determinar varen ser fruits secs (ametlla i cacauet) en una i ou en l'altre. Es varen programar i realitzar 40 preses de mostra i es va detectar presència d'ametlla a una d'elles (a Eivissa) i presència d'ou a tres de les mostres (una a Eivissa i dues a Menorca).

- **Programa control de complements alimentosos i establiments del sector de complements alimentosos**

Control del producte: en el 2017 s'han presentat la notificació de posada en el mercat de 23 complements alimentaris. De tots ells s'ha fet informe favorable per ser inclosos en la base de dades nacional de complement.
Durant 2017, i en el marc de la notificació de la posada en el mercat dels complements alimentosos, s'han tramitat dos expedients de retirada del mercat de dos productes que s'estaven comercialitzant a la UE (un va presentar document per aplicar el reconeixement mutu procedent d'Hongria, el DHALI-fort i l'altre procedent de Bèlgica, l'Oleate Plus). Aquests dos productes, després de llargues investigacions i consultes, es va poder demostrar que els seus ingredients principals, estarien inclosos a la categoria F del punt 2 de l'article 1 del Reglament (CE) 258/97 de nous aliments i nous ingredients alimentaris. La informació de que aquestes molècules procedien d'una síntesis química que es feia en un laboratori, no s'havia declarada en el document de notificació i eren substàncies de nova síntesi, no utilitzades abans del maig de 1997.

- **Programa de control de riscos biològics**

Campanya de vigilància de la presència de Salmonel·la a la superfície de canals de porcí

L'objecte de la campanya és doble:

- Vigilar el compliment del criteri d'higiene de *salmonel·la* que estableix el Reglament (CE) núm. 2073/2005 per a les canals de porcí (2.1.4).

- Recollir informació de la prevalença de salmonel·la per complir el requisit que estableix el Reglament (CE) núm. 218/2014 que modifica el Reglament (CE) núm. 854/2004 del Parlament Europeu i del Consell, de 29 d'abril de 2004, pel qual s'estableixen normes específiques per a l'organització de controls oficials dels productes d'origen animal destinats al consum humà.

Es varen agafar un total de 100 mostres en dos escorxadors (50 c/u).

Es va aïllar salmonel·la en 4 mostres d'un mateix escorxador, cosa que va implicar que s'incomplís el criteri d'higiene de salmonel·la establert per a la carn de porcí (n=50, c=·3).

ESBORRANY

Campanya de presa de mostres de carn fresca de carn de boví i porcí per analitzar la presència E. Coli i determinar la seva resistències a antimicrobians (ARM)

L'objectiu es participar en el programa de vigilància de la resistència de les bactèries zoonòtiques i comensals als antibiòtics a la UE i conèixer la situació de la carn comercialitzada a les Illes Balears.

Es varen analitzar un total de total de 18 mostres, 9 mostres de porcí i 9 mostres de boví. El compliment de la programació va ser del 100%.

Es va detectar amb presència E. Coli productora de AmpC i ESBL en 4 mostres porcí i 3 de boví, un 44 i 33% respectivament.

Es va investigar la resistència a 21 antimicrobians. A les mostres de carn de boví, no s'han detectat resistències a 14 dels 21 antibacterians a E.coli comensal productor de carbapemenasas, en canvi a la carn de porquí analitzada, només sis antimicrobians no es detecta resistència.

En el cas de la carn de porcí, només 6 antimicrobians no varen presentar cap resistència (colistina, meropenem, tigeciclina, ertapenem, imipenem, meropenem 2).

Campanya de presa de mostres de productes carnis llests per al consum per verificar els nivells de Listeria monocytogenes al final de la vida útil

L'objectiu de la campanya és reduir el risc envers la *Listeria monocytogenes* dels derivats carnis tractats pel calor envasats al buit o en atmosfera protectora, preferentment productes manipulats (llescats o dividits) tradicionals de les Illes Balears (botifarrons, camallot o varia).

Es varen analitzar 9 mostres. Pel que fa als incompliments, una mostra incomplia els criteris de seguretat alimentària que estableix el Reglament (CE) 2073/2005, atès que es va detectar *Listeria monocytogenes* a dues unitats de mostra, una de les quals el valor era superior a 100 ufc/g (200,3 ufc/g). També coincideix que la vida útil assignada per l'operador era de quasi quatre mesos, superior a la vida mitjana assignada normalment a aquest tipus de productes, per tot això es va proposar l'inici d'expedient sancionador

Campanya de presa de mostres de productes derivats de la pesca, llests per al consum, per verificar els nivells de Listeria monocytogenes al final de la vida útil

ESBORRANY

Igual que en la campanya anterior, l'objectiu d'aquesta campanya és reduir el risc envers la *Listeria monocytogenes* transmesa per el consum de preparacions de derivats de la pesca, fumats, llestos pel consum.

Es varen agafar 20 mostres, al final de la vida útil del preparat, i no s'observaren incompliments.

- **Programa de control de micotoxines i toxines vegetals inherents en aliments.**

Amb l'objectiu de controlar la presència de micotoxines en aliments en quantitats que puguin suposar un risc per a la salut de les persones consumidores, durant l'any 2017 es van controlar fruits secs, en concret ametlles, i en espècies, pebre de tap de cortí, d'origen local.

S'agafaren 5 mostres d'ametlles i 8 de pebre tap de cortí, i es determinaren Aflatoxines (B1, B2, G1, G2, suma aflatoxines) i Ocratoxina-A. En una de les mostres agafades corresponents a l'espècie "Tap de Cortí", el recompte de la suma d'aflatoxines (B_1, B_2,G_1 i G_2), va ser superior al límit màxim permès. Per la qual cosa va ser retirat el producte del mercat.

D'altra banda, i com a conseqüència d'una comunicació emesa per una altra Administració, i fruit del principi de col·laboració mútua, es va fer la investigació de fruits secs, en concret cacahuets, d'origen no local, el resultat de la qual va ser així mateix, favorable.

- **Programa de control de contaminants abiòtics del aliments.**

En el decurs de l'any 2017 les investigacions per detectar presència de contaminants abiòtics en aliments en nivells que puguin suposar un perill per la salut se centraren en la investigació de la presència dels següents metalls pesats:

Hg Peix; crustacis, aigües envasades; complement alimentós;
Pb: cereals, aigües envasades; begudes alcohòliques (cervesa)
Cd: Crustacis, cereals, aigües envasades; begudes alcohòliques
As: Cereals, formatge, cafè i vegetals
Ni: Vegetals

Totes les mostres agafades de productes no animals (aigües envasades, aigua per a l'elaboració de cerveses, pa pagès típic de les nostres illes, cafè i vegetals) varen donar resultats satisfactoris, per la qual cosa no va ser necessari fer actuacions posteriors.

S'han pres 28 mostres de peix i 18 de crustacis. D'aquestes, 7 de peix i 1 de crustacis han superat el límit màxim per a mercuri.

ESBORRANY

S'han pres 10 mostres de formatge, totes amb resultat per davall del límit de detecció.

- **Programa de control de residus de plaguicides en aliments**

L'ús de plaguicides pot comportar un perill pels consumidors a causa tant de les pròpies substàncies com dels seus metabolits i productes de degradació, que poden deixar residus en els aliments amb efectes adversos per a la salut pública. Escau controlar el nivell de residus dels aliments i mantenir-los a nivells acceptables des del punt de vista toxicològic. Per al compliment d'aquest programa es varen prendre un total de 14 mostres, de les quals 10 pertanyien a fruites, hortalisses i cereals, dues a greix d'origen animal, i 2 a aliments infantils (1 preparat per a lactants i nins d'edat curta, i 1 preparat de continuació).

Els paràmetres analitzats són els fixats en el Programa plurianual coordinat de control de la Unió Europea per a 2017 (Reglament (UE) 2016/662 de la Comissió).

Se va detectar una mostra no-conforme: "difenilamina" en peres conferència. No obstant, no es varen identificar riscos aguts, i es va donar comunicació a les autoritats competents de La Rioja, atès l'origen de l'aliments.

Control de determinades substàncies i en els residus en productes d'origen animal.

Es varen recollir un total de 137 mostres Els tècnics del Servei de Seguretat Alimentària varen recollir un total de 110 mostres. Els tècnics del Servei de Ramaderia varen recollir 27 mostres dirigides.

S'agafaren distintes matrius (múscul, llet, orina, ous, mel) de distintes espècies domèstiques (boví, porcí, oví, equins, aviram, abelles).

Pel que fa als resultats analítics, totes les mostres varen donar resultats conformes.

a) Control Oficial del comerç exterior

A l'any 2017 s'ha duit a terme la supervisió mitjançant el sistema informàtic de gestió de les entrades de productes destinats al consum humà procedents de països de fora de la UE (TRACES) els següents documents, i de moviment intracomunitari:

DCVE (document veterinari comú d'entrada): 144

DCE (document comú d'entrada): 169

INTRA (document de moviment intracomunitari): 96

ESBORRANY

Certificats d'exportació: 185, dels quals 4 es referien a productes carnis i 181 a altres aliments (formatges, vins, fruits secs, oli d'oliva, etc).

En relació a l'any anterior, s'observa un augment de DCVE, INTRA i Certificats d'exportació i una disminució de DCE:

	2016	2017
DCVE	130	144
DCE	261	169
INTRA	15	96
Certificats d'exportació	177	185

b) Gestió d'alertes alimentàries

El Sistema Coordinat d'Intercanvi Ràpid d'Informació és un sistema d'àmbit europeu(*) dissenyat en forma de xarxa que permet una vigilància constant front qualsevol risc o incidència relacionat amb els aliments.

L'objectiu principal d'aquest sistema és que els aliments que es troben en el mercat siguin segurs pels consumidors i que no presentin riscs per a la seva salut.

A més de la "Agencia Española de Consumo, Seguridad Alimentaria y Nutrición", que actua de coordinadora a nivell nacional, participen d'aquest sistema les autoritats competents en matèria de seguretat alimentària de cada Comunitat Autònoma.

Les informacions transmeses a través d'aquesta xarxa reben el nom de notificacions i poden ser varis tipus:

- Alertes: quan es tracta d'un risc greu i que necessita d'una actuació ràpida i eficaç.
- Informacions: quan el risc no es greu, o bé, quan sent greu no hi ha probabilitat de trobar l'aliment afectat en el canal de comercialització
- Varis: quan no es correspon en cap del dos casos anteriors

Nombre de notificacions tramitades a les Illes Balears ha estat de 58 distribuïdes de la forma següent:

- Alertes: 41
- Informacions: 17

També s'han tramés dues alertes pel sistema ACA

Establiments afectats: varen afectar inicialment a 172 establiments, 56 dels quals havien distribuït el producte a altres 253 establiments, resultant que el número total d'establiments afectats ha estat de 425.

ESBORRANY

Aquestes 60 notificacions originals han generat un total de 142 actuacions de control oficial. Això vol dir que, moltes d'aquestes notificacions originals han generat addendes que han precisat noves actuacions posteriors.

En quan al número de productes implicats, les 60 notificacions han afectat a 93 productes diferents.

Tipus d'aliment, distingint entre aliment d'origen animal, d'origen no animal i d'altres, la distribució ha estat la següent:

Animal	51
No animal	24
Altres (*)	18

(*) menjars preparats i aliments especials que no es poden incloure en cap dels anteriors, i materials en contacte amb aliments

De manera detallada per tipus d'aliment:

TIPUS ALIMENT	Nº
CARN I DERIVATS	3
PEIX , CRUSTACIS, MOL·LUSCS	12
LLET I DERIVATS	33
OUS	2
VEGETALS I DERIVATS	13
FARINES I DERIVATS	7
CONDIMENTS I ESPECIES	3
MENJARS PREPARATS I ALIMENTS ESPECIALS	1
BEGUDES NO ALCOHÒLIQUES	1
OLIS	1
COMPLEMENTS ALIMENTARIS	14
MATERIALS CONTACTE ALIMENTS	4
BEGUDA REFRESCANT	1

Per tipus de perill:

TIPUS DE PERILL	Nº
FÍSIC	2
QUÍMIC	27
BIOLÒGIC	44
AL·LERGOGEN	13

(*) ingredient no autoritzat (4), defecte etiquetat (1), reacció adversa (1)

Les unitats recuperades durant l'any 2017 han estat les següents:

- 1.788 unitats de productes
- 741,12 kg de productes
- 33.480 ous

Aspectes més destacables :

La alerta més important de l'any 2017 ha afectat a la Formula infantil Lactalis. La causa ha estat la presència de Salmonella entèrica serotip agona en aliments infantils. S'han vist afectats un total de 33 productes diferents. Els tipus d'establiments afectats han estat grans superfícies, farmàcies i hospitals.

Gran quantitat de notificacions relacionades amb al·lergògens no declarats a l'etiquetatge, concretament 13

A més a més la Comunitat Autònoma d'Illes Balears ha iniciat 2 expedients d'alerta. Un iniciat per un control oficial de l'Institut de Qualitat Agroalimentària de les Illes Balears (IQUA), per contingut elevat d'aflatoxines a ametla crua i l'altre a conseqüència de l'operació Pangea de la Guàrdia Civil relacionat amb un medicament il·legal comercialitzat com a complement alimentari.

c) Autoritzacions sanitàries i inscripcions en registres oficials

- Autoritzacions i inscripcions en el RGSEIAA: 3.402
- Autorització de producció de carn de lídia:4
- Autorització per al transporta de carn no refrigerada: 2
- Autorització de la excepció a la divisió en semi canal: 1
- Autorització de la reducció de la freqüència del mostreig microbiològic: 3
- Informes d'activitats classificades: s'emeteren 50 informes sobre activitats classificades

d) Procediments/instruccions

S'han elaborat noves instruccions tècniques i actualitzat algunes de les ja existents

identificació		Versió
IT-1,2-todas-T-frecuencia control oficial	Instrucción para el establecimiento de frecuencias de los controles oficiales en establecimientos alimentarios	v.2
PG-13	Manual funcional Planificación oficial a SISALT	v.1
PG-14	Manual para la investigación de brotes	v.4
IT-1,2-12-T-control industria sector pesca	INSTRUCCIÓ TÈCNICA PER A ACCIONS A LA INDUSTRIA DEL SECTOR DELS PRODUCTES DE LA PESCA	v.0
IT-2-15-E-control elaboradors productes lactis	Instrucció Tècnica Control Productes Lactis	v.1
IT-13- Bienestar Animal en los mataderos	Instrucción de control de bienestar animal en el sacrificio de las Illes Balears.	v.4
IT-BI-45	Control de mercados permanentes y temporales	v.1
IT-7- Sulfits a crustacis	Instrucció tècnica per a la presa de mostres de crustacis per a la investigació de sulfits	v.3
NT-3-histamina a peix	NOTA TÈCNICA INVESTIGACIÓ HISTAMINA A PEIX 2014	v.0
IT-BIII-31	Presa de mostres de cafè per a la determinació d'ocratoxina	v.1
IT-BIII-32	IT presa de mostres d'aigua	V.1
IT-III-33	Presa de mostres d'aigua per a fabricar cervesa	v.1
IT-BI- 44	IT de presa de mostres per a la investigació de tuberculosis en animals en els escorxadors	v.2

ESBORRANY

e) Missions comunitàries

Durant l'any 2017 Espanya ha rebut cinc Missions de la Comissió Europea l'objectiu de les quals és auditar el compliment de la normativa d'aplicació. Les matèries auditades han estat:

- La planificació del Control Oficial en funció del risc;
- Els mecanismes de flexibilitat aplicats al Paquet d'Higiene;
- Avaluar les activitats per prevenir la autofàgia i amputació de coa als porcins;
- Avaluar els sistemes de Control Oficial per supervisar la traçabilitat del peix i productes de la pesca;
- Avaluar el sistema de Control Oficial en l'àmbit de la producció i comercialització dels productes pesquers derivats de la tonyina.

En tots els casos hem hagut de revisar la sistemàtica de control i adaptar-la al Pla d'Acció proposat per la CHAFFEA

f) Activitat institucional

- Representació al Consell de Consum
- Col·laboració amb l'Escola Professional de la Fundació Amadip Esment
- Reunió de coordinació del Servei de Seguritat Alimentaria i el Servei d'Ordenació Pesquera
- Reunió amb el IQUA (Institut de Qualitat Agroalimentària de les Illes Balears).
- S'han realitzat dues sessions de coordinació i informatives amb els veterinaris col·laboradors, Col·legi oficial de veterinaris de les Illes Balears i els ajuntaments de la Illa de Mallorca sobre el control de la triquinosi en els animals de l'espècie porcina destinats al consum domèstic privat.

2. Activitats més rellevants de l'any

a) Missió flexibilitat

El mes de Setembre vàrem rebre la Missió DG (SANTE) 2017/6104, auditoria informativa per avaluar els mecanismes de flexibilitat aplicats al Paquet d'Higiene. La auditoria es va perllongar durant tres dies, i es visitaren set establiments a l'illa de Mallorca.

b) Campanya Mercats Municipals

A conseqüència de la petició del Servei de Seguretat Alimentària d'adopció de les mesures contemplades a l'informe jurídic SG/SJ283/2013, en relació a la constatació reiterada d'inactivitat de les autoritats municipals quant al control

ESBORRANY

oficial en matèria de seguretat alimentaria, es va ordenar la realització d'una campanya de control en els mercats municipals permanents i ambulants de les Illes Balears durant l'any 2017.

Els mercats i Ajuntaments visitats foren: Palma (tots els municipals sedentaris i Pça Bisbe Palou), Andratx, Calvià, Lluchmajor, Marratxí, Valldemossa, Santa Maria, Sóller, Eivissa, Sant Josep, Sant Joan de Labritja; Sant Antoni de Portmany, Mercat Pagès de Formentera, Santa Margalida/Ca'n Picafort; Alcúdia i Port d'Alcúdia; Pollença, Lloseta; Binissalem, Selva, Alcúdia, Llubí, Inca, Consell, Muro, Sa Pobla, Campanet, Búger, Ciutadella, Ferreries, Es Mercadal, Es Migjorn Gran, Alaior, Maó, Sant Lluis, Manacor, Artà, Santanyí i Sant Llorenç.

Es varen estendre 635 actes, de les quals 605 actes corresponen a 392 llocs de venda (això vol dir que la inmensa majoraia de llocs de venda varen necessitar més d'una visita de control). Les altres 30 corresponen a actes aixecades als Ajuntaments, llocs de venda d'alimentació per animals, llocs sense activitat etc.. El resultat de la campanya es resumen en els següents quadres:

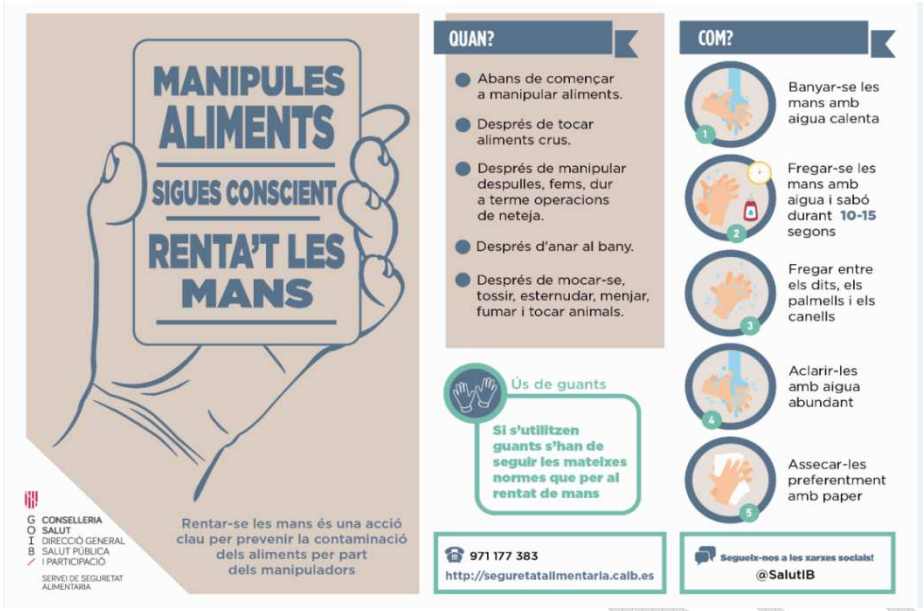
Actes que reporten incompliments relatius a:		
	núm.	**%**
Deficiències estructurals	196	32%
Deficiències relatives a mala identificació d'al·lèrgens	87	14%
Informació alimentària (Inclòs MeCAs)	154	25%
Deficiències operacionals	288	48%
La traçabilitat	94	16%
Deficiències d'higiene	167	28%
Les autoritzacions sanitàries	114	19%
Actes que no reporten incompliments	160	26%

Finalitzacions

Arxiu	269
Sol·licitud d'accions correctores	307
Sol·licitud ampliació documental	20
Immobilització i/o retirada de productes alimenticis	12
Proposta de suspensió i expedient sancionador	1
Proposta d'expedient sancionador	13
Sense informació	4

c) El dia 5 de maig de 2017 vam llançar la campanya "Manipules aliments; sigues conscient, renta't les mans" per potenciar la higiene als manipuladors d'aliments incidint sobre el correcte rentat de les mans i coincidint amb el dia mundial del rentat de mans de l'OMS.

ESBORRANY

Es va fer difusió a través d'11.000 cartells i 15.000 fullets en 6 idiomes: anglès, francès, àrab, xinès, castellà i català, a més d'un vídeo explicatiu al canal de Youtube. http://www.caib.es/sites/seguretatalimentaria/ca/rentat_de_mans/

d) Amb l'objectiu d'assolir una millor capacitació pel Control Oficial, hem optat per l'especialització dels tècnics de seguretat alimentària segons els distints sectors alimentaris. Es va aplicar mes de Juliol de 2017.

e) Es va elaborar i adoptar un protocol únic per dur a terme el Control Oficial dels establiments minoristes d'alimentació.

f) Concurs: el mes de Maig de 2017 es va resoldre un Concurs de Trasllat i va donar lloc a canvis en la composició dels equips.

3. Indicadors

a) Control oficial

- Núm. Total d'Unitats de Control reportades: 8.455.
- Núm. d'Unitats de Control del Programa General d'establiments alimentaris: 6.897
- Núm. d'Unitats de Control del Programa Controls dels autocontrols:1.038
- Núm. d'establiments que han rebut visita de control :4.249
- Percentatge d'establiments visitats: 21%
- Núm. d'unitats de control el resultat de les qual ha estat Baixa de Registre o Autorització: 821
- Núm. d'establiments als qual no se'ls ha fet control perquè el dia de la visita es trobaven tancats:293.

ESBORRANY

- Percentatge d'actes que finalitzen amb una mesura cautelar i/o una proposta de suspensió: 3.5 %

Alguns d'aquest indicadors, els reflecxtits en vermell, són indicadors del PNCOCA, i els altres no (són indicadors de gestió). Els reflectits en blau són indicadors que surten a l'informe anual del PNCOCA a niviell de dades agrupades de CCAA. El PNCOCA té moltissims d'indicadors. Impossible reflectir-los tots. Hem exposats els més bàsics.

b) Dunúncies i incidències rebudes

Relatives a restauració col·lectiva	135
Relatives a indústries càrnies i escorxadors	11
Relatives a altres aliments i establiments alimentaris	103
TOTAL	249

La qual cosa representa una disminució de 28 expedients en relació a l'any 2016 i 15 en relació a l'any 2015

c) Sol·licitud d'incoacció d'expedientes sancionadors

Relatives a restauració col·lectiva	161
Relatives a indústries càrnies i escorxadors	37
Relatives a altres aliments i establiments alimentaris	56
TOTAL	254

La qual cosa representa una disminució de 23 expedients en relació a l'any 2016, però un increment de 110 expedient en relació a l'any 2015 (2,3 vegades més).

d) Suspensions d'activitats

Relatives a restauració col·lectiva	24
Relatives a indústries càrnies i escorxadors	5
Relatives a altres aliments i establiments alimentaris	5
TOTAL	34

La qual cosa representa una disminució de 11 expedients en relació a l'any 2016, però un increment de 6 expedient en relació a l'any 2015.

e) Inmobilització d'aliments i productes alimentaris

Relatives a restauració col·lectiva	2
Relatives a indústries càrnies i escorxadors	12
Relatives a altres aliments i establiments alimentaris	18
TOTAL	32

La qual cosa representa un increment de 9 expedients en relació a l'any 2016, i un increment de 12 expedients en relació a l'any 2015.

ESBORRANY

f) Brots d'origen alimentari

El Servei d'Epidemiologia ens va comunicar un total de 24 brots alimentaris (3 més que al 2016 i 6 més que l'any 2015) dels quals 17 brots corresponen a Mallorca, 2 a Menorca i 5 a les Pitiüses.

Per lloc de la incidència 15 es varen produir a cafeteries o restaurants, 4 a hotels, 3 a llocs de convivència d'infants (escola, casa de colònia), 1 a una pastisseria, 1 a una vivenda particular.

4. Difusió

a) IBESTAT

Als efectes de formar par del Pla estadístic de les Illes Balears, el Servei de Seguretat Alimentària reporta anualment a l'Ibestat l'estadística de sacrifici d'animals amb destinació consum públic, i el nombre, tipus i sector al que pertanyen els distints establiments alimentaris censats a la conselleria de Salut.

b) Servei de Seguretat Alimentària als mitjans d'informació

El Servei de Seguretat Alimentària ha llançat 11 notes de premsa al llarg de 2017, referides a:

- Resultat de l'activitat de Control Oficial en la temporada turística.
- El servei de Seguretat Alimentaria du a terme la investigació de contaminants a peix amb col•laboració de la Federació Balear d'Activitats Subaquàtiques
- La resposta a la crisis social derivada del consum de panga, la tilapia i altres peixos importats que es comercialitzen a les Illes Balears.
- La resposta a la crisi social derivada de la presència d'oli de palma en la composició dels aliments
- L'activitat del Control Oficial del Servei de Seguretat Alimentaria al llarg de l'any.
- El sistema detenció i resposta a les alertes en matèria de Seguretat Alimentària.
- Seguretat alimentària: l'FBI de la cuina.
- El Dia Nacional de la Seguretat Alimentària. Destaca la feina dels professionals.
- La activitat sancionadora de Salut en Baleares, per manca de seguretat alimentària

El Servei de Seguretat Alimentària ha llançat a les xarxes socials amb destinació a la població consumidora general els següents missatges:

- Els quatre ítems de la seguretat alimentària.
- Consells de seguretat alimentària per l'estiu.

ESBORRANY

- Consells per a la prevenció de la anisakiosi
- Consells per a la correcta congelació dels aliments
- Consells per a la descongelació dels aliments
- Consells de seguretat alimentària per a les festes de Nadal.

c) Parlament de les Illes Balears

En el decurs de 2017 s'ha elaborat un informe per donar resposta a una pregunta parlamentària i a dues Proposicions No de Llei.

En referència específica a les reunions de grups de treball nacionals o autonòmics o altres grups tècnics i als documents elaborats per aquests grups (guies, documents de consens, etc), trobam:

a) Assistència a reunions del Foro de Debate Técnico de AECOSAN

L'any 2017 l'AECOSAN ha convocat 7 reunions de debat tècnic, on s'han tractat temes relatius al bon funcionament de l'SCIRI; la Planificació del Control Oficial; Avaluació i gestió de riscos biològics i químics; presa de mostres; altres programes de control oficial (per exemple, zoonosi; PNIR; Plaguicides; Resistència microbiana; sistema d'Assistència i Coordinació Administrativa ACA, noves modalitats de venda (comerç electrònic), i RGSAIEA). En total es debateren 61 punts i ítems diferents.

b) Assistència a la reunió Comissió Nacional del Pla Nacional d'investigació de residus.

c) Grups de treball per a la coordinació interterritorial de l'AECOSAN.

El Servei de Seguretat Alimentària i Nutrició ha format part dels següents grups de treball durant l'any 2017

- Planificación nacional de los controles de toma de muestras y análisis.
- Criterios microbiológicos.
- Bienestar animal
- Envasado al vacío.
- Auditorías del control oficial.

d) Activitat de coordinació interna

ESBORRANY

Als efectes d'assolir una bona coordinació interterritorials i amb finalitat informadora, d'organització de les diferents tasques de control i de debat de problemes i resultats assolits s'han convocat nou reunions, a les que han participat dels membres de Serveis Centrals i els coordinadors de sectors insulars i centres comarcals d'Inca, Manacor i Palma.

5. Normativa

a) Normativa Comunitària

L'any 2017 se varen publicar 29 nous Reglaments de la Comissió Europea que afecten distints aspectes de la seguretat dels aliments dels quals cal destacar, per la seva importància i aplicació directa a les obligacions del Servei:

- Reglamento (UE) 2017/625 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 15 de marzo de 2017, relativo a los controles y otras actividades oficiales realizados para garantizar la aplicación de la legislación sobre alimentós
- Reglamento (UE) 2017/1495 de la Comisión, de 23 de agosto de 2017, que modifica el Reglamento (CE) nº 2073/2005 por lo que se refiere a Campylobacter en canales de pollos de engorde.
- Reglamento (UE) 2017/1981 de la Comisión de 31 de octubre de 2017 por el que se modifica el anexo III del Reglamento (CE) n.o 853/2004 del Parlamento Europeo y del Consejo en lo que respecta a las condiciones relativas a la temperatura durante el transporte de carne
- Reglamento (UE) 2017/2158 de la Comisión, de 20 de noviembre de 2017, por el que se establecen medidas de mitigación y niveles de referencia para reducir la presencia de acrilamida en los alimentós.
- Reglamento de Ejecución (UE) 2017/2470 de la Comisión de 20 de diciembre de 2017 , por el que se establece la lista de la Unión de nuevos alimentos, de conformidad con el Reglamento (UE) 2015/2283 del Parlamento Europeo y del Consejo, relativo a los nuevos alimentos. Aquest reglament es complementa en dos Reglaments més, relatius a requisitis administratius i científics (Reglament (UE) 2017/2469) i (Reglament d'execució 2017/2283) relatiu a requisits administratius i científics en relació a aliments tradicionals de tercers països. Comunicacions de la Comissió
- Comunicación de la Comisión del 13 de julio de 2017, relativa a la información alimentaria facilitada acerca de las sustancias o productos que causan alergias o intolerancias, según figuran en el anexo II del Reglamento (UE) Nº 1169/2011
- La Comissió europea va fer pública la "Guía Europea de Pràctiques correctes d'higieneper a l'elaboració de formatge i productes lactis artesans, de la Red Europea de Queserías y Productores Lácteos de Campo y Artesanos.

ESBORRANY

b) Normativa de caràcter Nacional

Real Decreto 198/2017, de 3 de marzo, por el que se modifican el Real Decreto 1728/2007, de 21 de diciembre, por el que se establece la normativa básica de control que deben cumplir los operadores del sector lácteo

c) Documents tècnics i opinions científiques publicades per EFSA

EFSA va publicar el document "Hazard analysis approaches for certain small retail establishments in view of the application of their food safety management systems" que explica com afrontar els requisits legals en matèria d'higiene i seguretat alimentària derivats dels reglaments 852/2004, 853/2004 y 854/2004 principalment, per a petits establiments minoristes, a més de donar continuïtat a la "COMUNICACIÓN DE LA COMISIÓN sobre l'aplicació de sistemes de gestió de la seguretat alimentària que contemplen programes de prerrequisits (PPR) i procediments basats en els principis de l' APPCC, inclosa la facilitació/flexibilitat respecte de l'aplicació en determinades empreses alimentàries.

Així mateix va publicar la opinió científica "Scientific Opinion on health benefits of seafood (fish and shellfish) consumption in relation to health risks associated with exposure to methylmercury (EFSA)"

d) Per aprovació a la Comissió Institucional de la Agència Espanyola de Consum, Seguretat Alimentaria i Nutrició (AECOSAN) s'han incorporat **tres** noves interpretatives, relatives a ús de clorur càlcic en formatges, és de l'additiu E-170 en d'elaboració de pans, i filtres d'aigua en el canal HORECA.

6. Docència

- Activitats formatives pertanyents al Pla de Formació Interna:
- De la Iniciativa Better Training for a Safer Food:
  - De la modalitat presencial
    - Food Additives, Enzymes and Flavouring,, 43 h. 1 assistent.
    - Food Additives, Enzymes and Flavourings, PHASE II, 24 h. 2 assistents.
    - HACCP PRINCIPLES & AUDIT TECHNIQUES 31 h. 2 assistents
    - Food Higyene and Flexibility 27h 2 assistents
    - Ability to conducta an Audit. ADVANCED LEVEL. 25h.1 assistent.
  - De la modalitat online

ESBORRANY

- Animal Welfare at slaughter and killing for disease control. 9h 2assistents
- Animal Welfare at slaughter and killing for disease control for poultry. 7h 3 assistents
- Prevention, eradication and control of Transmissible Spongiform Encephalopathies (TSE). 7h, 6 assitents
- Principle of Hazard Analysis and Critical Control Point audits (HACCP). 8h, 7 assistens.
- Food hygiene and control on fishery products and live bivalve mol·luscs. 6h, 7 assistents.
- Food Contact Materials rules. 6h, 4 assistents.
- Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF). 8h, 5 assistents

- Formació impartida a través de l'EBAP

  - En modalitat presencial

    - Curs informació alimentària facilitada al consumidor. Declaracions nutricionals i de propietats saludables. 10 h.
      - ✓ Edició Mallorca. 22 alumnes certificats
      - ✓ Edició Menorca, videoconferència. 6 alumnes certificats
      - ✓ Edició Eivissa-Formentera, videoconferència. 6 alumnes certificats

  - En modalitat "en línia"

    - Additius alimentaris, enzims i aromes, 20 h
      - ✓ Edició Mallorca. 18 alumnes certificats
      - ✓ Edició Menorca, videoconferència. 4 alumnes certificats
      - ✓ Edició Eivissa-Formentera, videoconferència. 5 alumnes certificats

- Seminaris

  - Higiene alimentària i flexibilitat (tècnics de seguretat alimentària), 4 hores. 25 participants
  - Control d'ingredients tecnològics en aliments per verificar l'ús correcte de sulfits en preparats de carn, 2 hores 23 participants
  - Auditories i control de l'eficàcia, 2 hores 36 participants
  - Control de contaminants, 4 hores 36 participants
  - Formació veterinaris escorxadors Palma, 6 hores 3 participants

- Assistència a cursos, jornades, seminaris

  - 2º Taller d'higiene en escorxadors, 8 hores. 1 assistent
  - Formació per complimentar els resultats de PNIR, 8 hores. 1 assistent

ESBORRANY

- Taller sobre sacrifici d'animals per ritual religiós en escorxadors, 8 hores. 2 assistents.
- -Jornada sobre "Reglamento de Controles Oficiales: un nuevo horizonte para la salud pública". 7 hores. 1 assistent. O: jornada nou reglament
- Taller de formación en recopilación de datos de contaminantes. 8 hores. 1 assitent.
- Taller de Contaminantes en alimentos. 20 hores. 1 assitent.

- Activitats formatives impartides pels tècnics de Seguretat Alimentària, als operadors econòmics, a professionals sanitaris del sistema assistencial o a altres sectors socials.

- Al operadors econòmics a través de IRFAC
  - Seguretat alimentària en l'elaboració artesanal de conserves vegetals i confitures. 12 hores.
  - Seguretat alimentària en l'elaboració artesanal de pa i derivats de la farina. 8 i 15 maig. 6 hores
  - Aspectes sanitaris a l'elaboració artesanal de formatge. 8 h.
  - Aspectes sanitaris generals de la venda directa. 8 h.

- Al sistema asistencial de Salut
  - Promoció de la seguretat alimentària durant el primer any de vida. Seminari 1h als Hospitals Son Espases i Hospital Son Llàtzer.

7. Recerca

<u>Articles de revista i publicacions:</u>

Environmental Research 158 (2017) 16–23
Factor de impacto de la revista en 2016: 3.835
Quartil de la revista: Q1
Título del artículo: "Mercury concentrations in lean fish from the Western Mediterranean Sea:Dietary exposure and risk assessment in the population of the Balearic Islands"
Primer autor: R. Llull
Autores:
Rosa Maria Llull a, Mercè Garí b, Miquel Canals b, Teresa Rey-Maquieira a, Joan O. Grimalt c,

a General Direction of Public Health and Consumption. Ministry of Health, Family and Social Welfare, Government of the Balearic Islands, Palma, Mallorca, Spain
b Department of Earth and Ocean Dynamics. University of Barcelona (UB), Barcelona, Catalonia, Spain

BOPRANY

c Department of Environmental Chemistry, Institute of Environmental Assessment and Water Research (IDAEA-CSIC), Barcelona, Catalonia, Spain

Projectes de recerca:
Quantificació de la Higiene Alimentaria i Nutrició amb Qualificació del Control Oficial: "QxQ"
Dades de l'Investigador/a principal : Colom Umbert, Toni: 781090853F
IdISBA amb patrocini de la Fundació Iberostar
inici 01/01/2018 i final 31/122020

8. Altres activitats

a) En el context del programa d'infermeres residents 2017, els membres del Servei han instruït tres persones durant una setmana en temes bàsics de seguretat dels aliments

b) No es pot reportar l'activitat del microsite atès que un canvi de programa fa impossible la consulta

c) Atenció al públic.

d) Els tècnics de seguretat alimentària reben una mitjana de: 6 consultes diàries a Palma; 3 consultes diàries a Inca; 3 consultes diàries a Menorca i 4 consultes diàries a Eivissa. El centre de Manacor no ha reportat l'atenciò al públic.

e) El 45% del peticionaris són particulars; el 18% són gestories, el 4,3% altres administracions i només l'1,7% són empreses.

f) El 50% de les peticions es referiren a consultes relacionades amb exigències sanitàries dels establiments minoristes, sobretot del sector restauració, i principalment referides als requeriments sanitaris, però també al requisits i procediment de registre.

g) En el 25% dels casos reportats, la petició referia a establiments majoristes d'alimentació.

9. Annexes

a) Núm. establiments alimentaris

b) Unitats de Controls reportades en el programa Control General d'Establiments Alimentaris

c) Nombre d'incompliments reportats en el programa Control General d'Establiments Alimentaris

ESBORRANY

d) Unitats de Controls reportades en el programa Control dels Autocontrols en els establiments alimentaris

e) Nombre d'incompliments reportats en el programa Control dels Autocontrols en els establiments alimentaris

f) Unitats de Control i incompliments reportats en el programa relatiu a la Informació Alimentària

ESBORRANY

LABORATORI DE SALUT PÚBLICA

1. Descripció del Servei

El servei de Laboratori de Salut Pública està format per dues unitats analítiques: Palma i Eivissa. En aquests moments, l'activitat del laboratori de Menorca l'assumeix la unitat analítica de Palma.

Política de qualitat:

a) Donar resposta tècnica a les necessitats de la Direcció General de Salut Pública i Participació de la Conselleria de Salut, pel que fa a la realització dels assaigs necessaris sobre els aliments i aigües dins dels processos d´Inspecció i Vigilància definits legalment així com la protecció de la salut pública.

- El compliment de les Bones Pràctiques de Laboratori (BPL) i la norma UNE-EN ISO/IEC 17025 sobre la competència tècnica dels laboratoris d'assaig.

- Mantenir i millorar contínuament la Competència Tècnica dels Laboratoris mitjançant:
- Optimització i validació dels mètodes d'assaig.
- Control de qualitat dels resultats d'assaig.
- Participació en exercicis intercomparatius.
- Control de qualitat intern.
- Qualificació i formació del personal (Pla de formació).
- Instal·lacions adequades, inclosos els equips (compra, manteniment i calibratge).
- Controls que permetin detectar àrees de millora: Auditories internes i externes, Reclamacions, Enquestes de satisfacció, Comunicacions amb els clients...

- Resolució de desviacions i Accions preventives.

- Actuar sempre amb responsabilitat i transparència garantint la imparcialitat, confidencialitat i compromís de satisfacció amb els clients.

- Protegir, preservar i conservar la seguretat dels treballadors i del medi ambient en totes les activitats.

El Laboratori de Salut Pública de les Illes Balears està acreditat per ENAC (núm. d'expedient LE 603/1307) per a la realització d'assaigs des de 2007.

2. Activitats més rellevants de l'any

Ampliació de l'acreditació de nous mètodes o matrius (07/04/17):

ESBORRANY

a) Elements per espectrometria d'emissió atòmica amb plasma d'argó inductivament acoblat (ICP-MS) en aigües (alumini, antimoni, arsènic, bor, cadmi, calci, coure, crom, ferro, magnesi, manganès, mercuri, níquel, plom, seleni, sodi).

- Elements per espectrometria d'emissió atòmica amb plasma d'argó inductivament acoblat (ICP-MS) en aliments (arsènic, cadmi, mercuri, plom).
- Metilmercuri (Me-Hg) per cromatografia líquida acoblat a un espectròmetre de masses amb plasma d'argó inductivament acoblat (HPLC-ICP-MS) en peix fresc, conserves i crustacis.
- Arsènic inorgànic per cromatografia líquida acoblada a un espectròmetre de masses amb plasma d'argó inductivament acoblat (HPLC-ICP-MS) en cereals i derivats, farines, bolleria, cereals d'esmorzar i tortitas.
- Ocratoxina A en cervesa per cromatografia de líquids amb detector de fluorescència (CL-FLD).
- Detecció i recompte d'Enterococs intestinals en aigües marines per NMP.
- Presa de mostres per a la detecció i recompte de Legionella spp.
- Assajos in situ: clor lliure residual en aigües per fotometria i temperatura.

Posada a punt de nous mètodes d'assaig:

a) Determinació de proteïna de llet en aliments per Enzimaimmunoassaig (EIA).

- Determinació de Níquel en aliments per ICP-MS.
- Determinació de Sodi en aliments per ICP-MS.
- Determinació de Tiramina en aliments per HPLC-fluorescència.
- Determinació d'Ocratoxina A en aliments per CL-FLD: incorporació de la matriu cafè al procediment.
- Determinació d'arsènic per ICP-MS: verificació de dues noves matrius cafè i formatge.

Auditoria externa d'ENAC de seguiment de l'acreditació els dies 25 i 26 d'octubre.

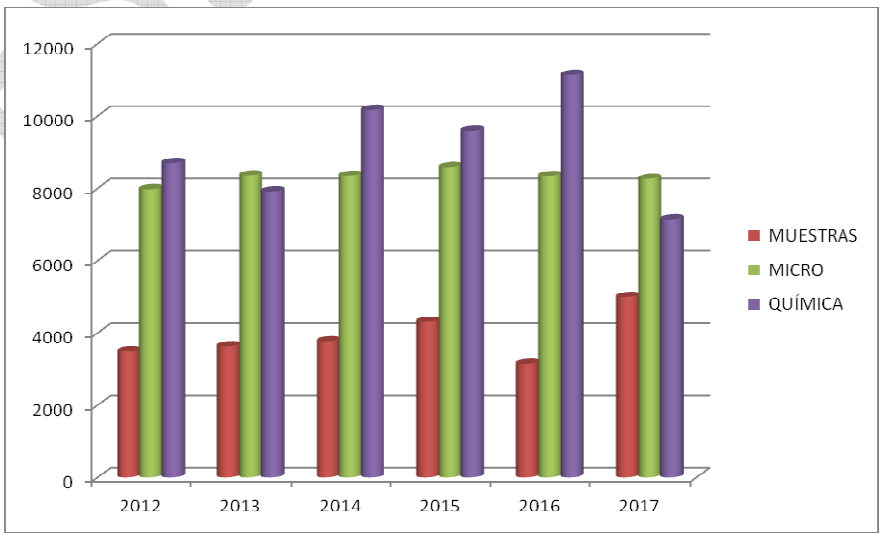
ESBORRANY

3. Indicadors

Indicadors d'activitat	2017
Núm. Mostres analitzades	4995
Núm. Mostres externalitzades	167
Núm. Assajos microbiològics	8258
Núm. Assajos químics	7141
Núm. Intercomparatius - assaigs microbiològics	324
Núm. intercomparatius - assaigs químics	312
Mostres analitzades per a altres organismes (diferents de la Conselleria de Salut), tant d'aquesta comunitat autònoma com d'altres	62

Indicadors de gestió	2017
Personal	20
Despeses en renovació d'equips	3.663.23
Núm. d'informes emesos	1424
Núm. d'assajos acreditats	108
Núm. d'assajos totals en cartera de serveis (acreditats i no acreditats)	156
Núm. d'expedients de contractació	17
Comandes tramitades	393
Factures gestionades (aprox.)	453
Registres al Registre Laboratori	274

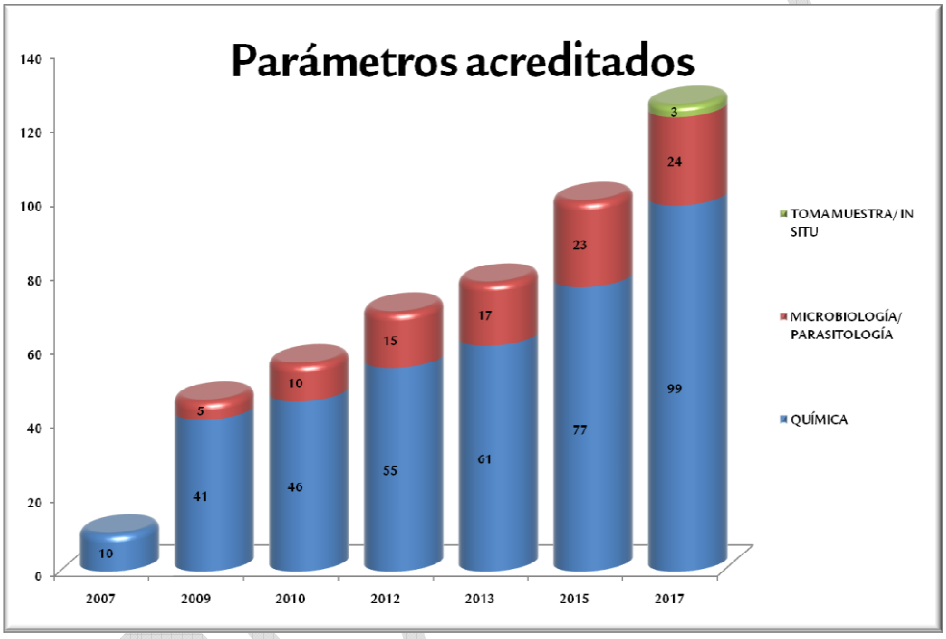
Gràfic dinàmic per anys:

ESBORRANY

L'any 2017 s'ha produït un descens en el nombre de assajos realitzats de mostres d'aigües a causa de la baixa de 6 mesos de la Cap de Laboratori, que a més desenvolupava també les funcions de Cap d'àrea de Microbiologia. Com que aquesta baixa ha coincidit en el temps amb la renúncia de l'únic Tècnic Superior de l'àrea de Microbiologia i Funció Pública no ha cobert la vacant, el Laboratori s'ha vist obligat a suspendre l'activitat a l'àrea de microbiologia, la qual cosa també ha afectat a l'àrea de Química perquè en determinades mostres no té interès analitzar només els paràmetres químics.

Gràfic de la difusió en el nombre de paràmetres acreditats:

4. Grups de treball

El Laboratori ha participat a les següents reunions de grups de treball d'àmbit nacional:

a) Reunión de grupo de trabajo de Laboratorios de Alergenos. Entitat organitzadora: AECOSAN. Data: 29 de novembre de 2017.

b) 4ª Reunión grupo de trabajo de métodos de análisis de metales pesados en alimentos. Entitat organitzadora: Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente. Data: 30 de novembre de 2017.

5. Normativa

Adequació dels mètodes d'assaig a la darrera versió de Norma publicada:

a) Presa de mostres d'aigües per a la detecció i recompte de Legionella spp., adaptació a la Norma UNE 100030:2017 Prevenció y control de la proliferació y disseminació de Legionella en instal•lacions.

b) Recompte de Escherichia coli β-glucuronidasa positiu en mol•luscs i equinoderms mitjançant la tècnica del número més probable (NMP), adaptació a la versió corregida de la norma UNE-EN ISO 16649:2015 Microbiología de la cadena alimentaria. Método horizontal para la enumeración de Escherichia coli beta-glucuronidasa positiva. Parte 3: Técnica del número más probable utilizando 5-bromo-4-cloro-3-indol beta-D-glucoronato (ISO 16649-3:2015, Versión corregida 2016-12-15) i a la nova versió de la norma ISO 6887-3:2017 Microbiology of the food chain - Preparation of test samples, initial suspension and decimal dilutions for microbiological examination - Part 3: Specific rules for the preparation of fish and fishery products.

c) Detecció de Salmonella spp. en aliments, adaptació a la norma ISO 6579-2017 Microbiology of the food chain - Horizontal method for the detection, enumeration and serotyping of Salmonella. Part 1: Detection of Salmonella spp.

d) Detecció i recompte de Listeria monocytogenes en aliments, adaptació a les normes ISO 11290-1:2017 "Microbiology of the food chain – Horizontal method for the detection and enumeration of Listeria monocytogenes and of Listeria spp. – Part 1: Detection method" i ISO 11290-2:2017 "Microbiology of the food chain – Horizontal method for the detection and enumeration of Listeria monocytogenes and of Listeria spp. – Part 2: Enumeration method".

6. Docència

El personal tècnic del Laboratori ha assistit als següents cursos de formació:

a) Jornadas de referencia Análisis de Alimentos. Entitat organitzadora: Centro Nacional de Alimentación. Dates: del 29 al 31 de maig de 2017.

b) Manejo de la nueva versión del software Labguard. Entitat organitzadora: Biomerieux. Data: 30 de maig de 2017 i 6 de octubre de 2017.

c) Análisis de las causas de no conformidades, definición, acciones y seguimiento (Norma ISO/IEC 17025 y NOTA NO-11 de ENAC). Entitat organitzadora: ASECAL. Data: 15 de juny de 2017.

d) Diez aspectos clave para tener éxito en la implementación de un sistema qPCR. Entitat organitzadora: IELAB. Data: 19 de septembre de 2017.

e) Simposio sobre evaluación de riesgos. Entitats organitzadores: EFSA, Universidad de Córdoba y AECOSAN. Data: 26 de setembre de 2017.

ESBORRANY

f) Criterios del grupo EEE-PT (EA-Eurolab-Eurachem sobre Ensayos de Aptitud) para la acreditación de Toma de Muestra. Entitat organitzadora: IELAB. Data: 17 d´octubre de 2017.

g) Foro de discusión técnica sobre la publicación de los principales cambios de las normas ISO de reciente aprobación y conclusiones de los grupos de trabajo cordinados por el CNA. Entitat organitzadora: AECOSAN. Data: 22 de novembre de 2017.

h) Legionella en el punto de mira: nuevo marco en la prevención y control. Entitat organitzadora: HOTECMA. Data 29 de novembre de 2017.

Com a seguiment de l'acreditació de la presa de mostres i els assajos in situ en el sistema de qualitat, el laboratori també ha organitzat diverses jornades i reunions amb el personal de Salut Ambiental responsable d'aquestes activitats:

7. Recerca

III Jornada de Salut de les Illes Balears. Data: 15 de maig de 2017. Obtenció d'un reconeixement en la categoria d'Innovació i Recerca pel projecte "Anàlisi de les diferents espècies d'arsènic en aliments". Investigador: Margarita Cladera Bohigas.

8. Altres activitats

a) Brot de legionel·losi. El Laboratori, juntament amb el Servei de Salut Ambiental i el Servei d'Epidemiologia, va participar en la investigació del brot de legionel·losi entre el 4 d'octubre i 16 de novembre a Palma Nova que va afectar a 27 persones. Es varen analitzar 98 mostres d'aigua recollides entre el 11 de octubre y el 3 de novembre per a la detecció i recompte de Legionella i identificació de Legionella pneumophila, la qual cosa va suposar un increment dels recursos humans i materials destinats a aquestes anàlisis.

b) Auditories internes. Durant el 2017 s'han realitzat auditories internes a la presa de mostres i a les determinacions in situ (clor lliure residual i temperatura) en els sectors de Palma, Inca, Manacor i en el Centre Insular de Menorca. L'equip auditor l'han format personal del Laboratori i de Salut Ambiental.

ESBORRANY

UNITAT D'AUTORITZACIONS

1. Descripció de la Secció

La Unitat d'Autoritzacions està adscrita al Departament de Protecció de la Salut de la Direcció General de Salut Pública i Participació i realitza les funcions d'informació, assessorament, tramitació, registre seguiment i resolució d'expedients respecte dels establiments en les matèries de Seguretat Alimentària, Salut Ambiental i Laboratoris.

Per desenvolupar les anterior funcions, la Unitat disposa del següent personal:

- Un cap de la Secció, Titulat superior del cos Facultatiu de la Escala Sanitària de la CAIB. És la persona responsable de la Unitat i de la Coordinació dels criteris de Classificació i inscripció en els diversos Registres.
- Una cap de Negociat del cos auxiliar que organitza les tasques administratives.
- Una cap de Negociat del cos auxiliar compartida amb el Departament i que participa en la tramitació dels expedients iniciats d'ofici i els denegatoris.
- Tres auxiliars administratius, llocs base de la Conselleria.

El personal auxiliar de la Unitat participa en la tramitació i atenció al públic, assessorant i recolzant als ciutadans en la complementació dels diversos formularis elaborats per facilitar les obligacions dels administrats.
Així mateix, el personal auxiliar dels centres comarcals de Sanitat i dels Centres Insulars, participa amb l'inici de la tramitació dels expedients del sectors corresponents.

Per a la tramitació dels expedients de baixes iniciades d'ofici, dels expedients amb propostes denegatòries i per a resoldre les qüestions jurídiques-administratives plantejades en les diverses tramitacions contam amb el suport d'una Tècnica superior administrativa.

2. Activitats més rellevants de l'any

a) Continuam amb el desenvolupament del sistema informàtic de gestió (SISALUT) el qual ha de fer possible la completa informatització de la Unitat fins a arribar a l'eliminació del paper. La darrera passa de la tramitació, la notificació, continuam sense tenir-la implementada la qual cosa suposa què continuam amb la notificació pels mitjans clàssics (paper, correu certificat, i totes les despeses associades...) i l'incompliment de la llei 39/2015.

   És el segon any complet de funcionament de la "tramitació telemàtica", eina amb la qual facilitam a la ciutadania la presentació de les

ESBORRANY

comunicacions dels establiments minoristes d'alimentació i amb la que varem anticipar l'obligació legal d'eliminar paper i notificar electrònicament als ciutadans, amb èxit parcial. Aquest tipus de gestió ja suposa aproximadament un 15% del conjunt de comunicacions presentades. El sector on més creixement ha tingut la comunicació telemàtica és el sector Eivissa. Una vegada més, la notificació és el punt feble què impedeix agilitzar el procediment i augmentar l'eficiència del procediment.

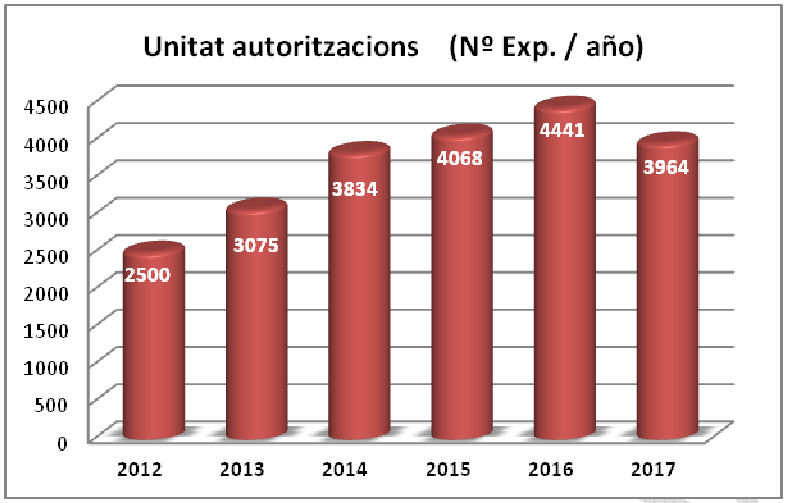
3. Indicadors

Nº exp/any/Sector sanitari/tipus expedient

Sectors	Eivissa	Inca	Manacor	Menorca	Palma	TOTAL
Exp. Minoristes						
Canvi de titularitat	156	126	110	129	484	1005
Correcció d'errades	2	5	0	1	3	11
Canvi denominació social	1	0	0	0	3	4
Inscripció inicial	173	107	133	107	411	931
ampliació d'activitat	15	4	9	8	27	63
Canvi d'adreça industrial	0	3	2	4	5	14
Canvi d'adreça social	5	1	3	1	2	12
Canvi d'activitat	1	3	0	0	1	5
Canvi de denominació comercial	80	61	48	51	250	490
Subsanació de defectes	3	0	0	2	4	9
Baixa Inscripció Minoristes	91	96	71	63	383	704
UGE devolució taxes	0	0	0	0	4	4
TOTAL	**889**	**491**	**309**	**356**	**1.873**	**3.252**

ESBORRANY

Exp. Registre Nacional						
Activitats subjectes al Reglament 852/2002 Productes d'origen no animal						
Esmena de defectes	0	2	0	0	0	**2**
Canvi de titularitat	6	10	5	2	19	**42**
Cessament temporal d'activitat	0	4	0	0	0	**4**
Correcció d'errors RGSEAA	0	0	0	0	3	**3**
Canvi de denominació social	2	2	0	0	3	**7**
Anotació de magatzem	0	0	0	0	1	**1**
Inscripció inicial	29	19	12	11	69	**140**
Anotació de producte	19	5	0	0	13	**37**
Baixa d'inscripció	34	15	13	23	110	**195**
Cessament d'activitat	1	1	2	0	0	**4**
Canvi d'adreça social	1	3	2	2	4	**12**
Canvi d'adreça industrial	5	7	0	1	13	**26**
Ampliació d'activitat	3	1	2	1	1	**8**
Reclassificació d'activitats	0	1	1	0	3	**5**
TOTAL	**100**	**70**	**37**	**40**	**239**	**486**
Activitats subjectes al Reglament 853/2002 (productes origen animal)						
Canvi de titularitat	4	1	1	3	5	**14**
Cessament temporal d'activitat	0	1	0	3	0	**4**
Correcció d'errors RGSEAA	0	0	0	0	1	**1**
Inscripció inicial	10	1	1	10	15	**37**
Baixa d'inscripció	5	2	3	6	16	**32**
Cessament d'activitat	0	0	1	2	0	**3**
Canvi d'adreça social	2	0	0	0	1	**3**
Canvi d'adreça industrial	1	0	0	0	6	**7**
Ampliació d'activitat	4	0	0	3	5	**12**
Reclassificació d'activitats	2	0	3	6	2	**13**
TOTAL	**28**	**5**	**9**	**33**	**51**	**126**

Nº exp/any/sector

Sector Eivissa	Sector Inca	Sector Manacor	Sector Menorca	Sector Palma	Sector Autorizaciones
655	481	422	439	1967	3964

Nº exp/any/sector/persona

Sector Eivissa	Sector Inca	Sector Manacor	Sector Menorca	Sector Palma	Sector Autorizaciones
328	241	422	439	467	966

Temps de tramitació

Sector Eivissa	Sector Inca	Sector Manacor	Sector Menorca	Sector Autorizaciones
< 6 mesos	< 1 mes	>6 mesos	< 3 mesos	< 7 dies minoristes < 30 dies en registre nacional

En aquest darrer càlcul, no estan incloses les baixes d'ofici.
La unitat va extraure dades per subministrar als sectors informació general sobre millora dels processos de gestió. Així és un dels objectius incloure en 2018 un enviament als sectors del seguiment trimestral del conjunt de l'estat de la tramitació. Aquest enviament ha de suposar una reducció dels temps de tramitació dels sectors i una millora de l'eficació dels procediments.
No ens podem comparar amb altres unitats similars de la Conselleria, ni d'altres Conselleries, perquè no tenim ni la informació ni les eines per poder-ho fer.

ESBORRANY

4. Difusió

La Unitat és la responsable de mantenir actualitzades (en temps real) les dades del Registre de minoristes:
https://apps.caib.es/ofmovins2/public/actions/EmpresasAlimentariasInscritasLis?idi=ca

I les dades corresponents a les Illes Balears del Registre Nacional:
http://rgsa-web-aesan.msssi.es/rgsa/formulario_principal_js.jsp

Amb periodicidad annual es remet a l'AECOSAN un balanç dels establiments, que forma part del PNCOCA (Plan Nacional de Control de la Cadena Alimentaria)

5. Grups de treball

Foro Tècnic de l'AECOSAN en referència a les qüestions gestionades per la Unitat.

6. Normativa

Està en fase de "CONSULTA PRÈVIA A L'ELABORACIÓ DE NORMATIVA" una nova versió del Decret sobre Registre Autonòmic d'Empreses i Establiments Minoristes del sector alimentari de les Illes Balears, subjecte a control oficial.

Plec de prescripcions tècniques per a la contractació del manteniment evolutiu del programa informàtic SISALUT.

ESBORRANY

COORDINACIÓ AUTONÒMICA SIDA I SEXUALITAT

1. Descripció del Servei

Aquesta Coordinació du a terme actuacions relacionades amb el VIH/Sida, les infeccions de transmissió sexual (ITS) i la salut sexual en diferents àrees: planificació i coordinació, detecció precoç del VIH, promoció i prevenció, informació i assessorament (a la població general, institucions, entitats i professionals diferents àmbits), formació i investigació.

Els programes que es realitzen des d'aquest servei són els següents:

a) Informació i sensibilització

- Línea telefònica i línea oberta: es dona resposta a les demanades que es reben sobre VIH, ITS i sexualitat.

- Informació i sensibilització a la ciutadania a través de:
  - Pàgina web.
  - Fullets i documents.
  - Dia Mundial de la Salut Sexual
  - Dia Nacional de la Prova del VIH.
  - Dia Mundial del VIH/Sida.

b) Programes de prevenció i promoció

- Proves ràpides de detecció precoç del VIH en entorns no clínics.
- Intercanvi de xeringues (kits antisida) per a la reducció de riscs de la transmissió del VIH per via sanguínia entre les persones que s'injecten drogues.
- SAIDE (Salut i Drets): destinat a persones en situació de prostitució en situació o risc d'exclusió social.
- Educació afectiva i/o sexual en els centres educatius:
  - Programa d'educació afectiva i sexual "Amb tots els sentits".
  - Programa de prevenció de VIH, ITS i embarassos no desitjats "Sexe segur i responsable".

c) Formació

- Formació en educació afectiva i sexual:
  - Al professorat.
  - A professionals sanitàries i altres agents de salut.
  - A demanda a col·lectius específics.

ESBORRANY

La Coordinació està integrada per 4 treballadores: una metgessa (coordinadora de la unitat), dues infermeres i una auxiliar administrativa.

2. Activitats més rellevants de l'any

a) Del Programa d'educació afectiva i sexual "Amb tots els sentits". S'ha dut a terme:

- El Pilotatge a 4 centres educatius de Mallorca: disseny, elaboració i seguiment del pilotatge.
- Reelaboració del material per l'alumnat:
- Disseny de 10 presentacions amb les idees claus a treballar, vídeos i dinàmiques de grup.
- Disseny i edició en format digital de la Guia didàctica "Amb tots els sentits".
- Disseny de l'avaluació del Programa.
- Presentació i difusió del Programa.

b) Disseny i l'estructura de la pàgina web Salut Sexual.

c) Extensió de la formació presencial en educació afectiva i sexual a Eivissa i Menorca a professionals de les àrees sanitàries i socials.

d) Formació presencial a orientadors sobre sexualitat infantil.

3. Indicadors

Indicadors bàsics:

Proves ràpides de detecció del VIH en entorns no clínics	Entitats participants (*)	Proves realitzades	Resultats positius
	19	1.491	28

(*) ALAS, Metges del Món, CAITS, UCA (10) i oficines de farmàcia (8).

Intercanvi de xeringues (Kits antisida)	Entitats participants (*)	Kits antisida distribuïts	Contenidors de xeringues recollits
	20	11.150	252

(*) UCA (3), oficines de farmàcia (18) i Centre penitenciari de Mallorca.

ESBORRANY

Salut i Drets (SAIDE)	Entitats participants (*)	Persones ateses	Activitats d'educació individualitzades	Intervencions sanitàries	Activitats de sensibilització	Distrib. de material	Curs de formació entre iguals
	1	1.611	1.629	1.304 (1)	31	949 fullets 103.545 PM (2) 3.076 PF (3) 21.482 (4) 4.221 (5)	1

(*) Metges del Món, (1) inclou 62 proves de detecció de sífilis, (2) preservatiu masculí, (3) preservatiu femení, (4) lubricants monodosi, (5) tovalloleta Sexy Dam.

Prevenció VIH en l'àmbit penitenciari	Kits intercanviat
• Intercanvi de xeringues (kits antisida)	750

Educació en sexualitat	Nivell d'elaboració	Nivell d'implementació	Centres participants	Sessions realitzades
"Amb tots els sentits"	Elaborat programa, document de pilotatge i materials de secundària	Pilotatge en centres educatius	4	32
"Sexe segur i responsable"	Programa elaborat des de 2011	Implementat des de 2011	18	53

Línia oberta	Consultes personals	Consultes de institucions i entitats
Consultes telefòniques	36	47
Consultes online	17	71

Formació	Cursos realitzats	Assistents
Professorat	1 (curs online d'afectivitat i sexualitat)	29
Sanitaris i altres agents de salut	3 (curs presencial d'afectivitat i sexualitat)	66

Informació i sensibilització	Actualitzacions	Unitats distribuïdes	Activitats
Fullets	1 fullet test farmàcies	5.015VIH 5.515 ITS 2.400 CAITS 5.205 M. Anticonceptius 579 Test farmàcies	-
Preservatius (lligats a activitats educatives)		13.663	
Distribució de penes per sessions educatives	-	20	-
Dia de la salut sexual	-	-	1 roda de premsa 4 entrevistes en premsa 4 entrevista radio 1entrevista TV
Dia nacional de la prova del VIH	-	-	1 nota de premsa 2 entrevista radio
Dia Mundial del VIH/Sida	-	1 carta a tots els ajuntaments 124 cartells 200 imans 50 bosses 8.879 llaços vermells	1nota de premsa 2 entrevista radio 1 entrevista de premsa 2 llaços vermells grossos (seus Conselleria)

SBORRANY

4. Difusió

a) Elaboració de la Memòria de proves ràpides en entorns no clínics 2016. La memòria recull informació de les entitats que realitzen proves ràpides de detecció del VIH en entorns no clínics (ONG, UCA, oficines de farmàcies, CAITS).

b) Elaboració de la Memòria de VIH/Sida de les Illes Balears 2016. Aquesta memòria recull informació sobre la situació epidemiològica, els programes i les activitats de promoció, prevenció, d'atenció sanitària i social, relacionada amb el VIH, que es desenvolupen a les Illes Balears. En aquesta memòria també es deixa constància de la feina de coordinació, per la seva elaboració es contacte amb 25 entitats o serveis d'àmbit local, insular i/o autonòmic.

c) Elaboració de l'Informe del Pilotatge del Programa "Amb tots els sentits"

d) El dia Mundial de la Salut Sexual es va presentar el Programa "Amb tots els sentits": roda de premsa i entrevistes en premsa, radio i televisió.

e) El dia Nacional de la Prova de Detecció del VIH i el Dia Mundial del VIH/sida es publiquen notes de premsa, i es realitzen entrevistes en premsa i radio.

f) Difusió del Programa "Amb tots els sentits" a tots els centres educació d'educació secundària obligatòria i a institucions, entitats i organitzacions relacionades amb el tema.

5. Grups de treball

Les professionals d'aquesta Coordinació han participat en diferents Comissions i Grups de Treball:.

a) Comissió d'Educació per a la Salut en els Centres Educatius, aquesta comissió està integrada per professionals de la Conselleria de Salut i de la Conselleria d'Educació i Universitat. Durant el 2017 es realitzarem 6 reunions de la Comissió .

b) Coordinació Nacional del VIH/sida i ITS. Aquest grup, integrat per totes les comunitats autònomes. El grup es reuní en 2 ocasions.

c) Grups de treball de formació en educació afectiva i sexual. El grup es va reunir en 2 ocasions per dissenyar i elaborar el material de la formació, i distribuir els aspectes que cada membre del grup ha de tractar en les sessions formatives.

d) Taula per la Sida, coordinació amb les ONG que treballen en VIH/Sida de la nostra comunitat autònoma. Es dugueren a terme 3 reunions.

ESBORRANY

e) Participació a les reunions del grup XADPEP (xarxa d'atenció directa a persones que exerceixen la prostitució a Palma). Hi participaren en 1 reunió.

6. Normativa

a) Conveni de col·laboració entre la Conselleria de Salut i el Col·legi Oficial de Farmacèutics de les Illes Balears en matèria del Programa de proves ràpides de detecció del VIH en oficines de farmàcia. En aquest Programa i participen 8 oficines de farmàcia: 6 a Mallorca, 1 a Eivissa i 1 a Menorca.

b) Conveni de subvenció a Metges del Món dintre del Programa SAIDE. Programa destinat a persones en situació de prostitució en risc o en situació d'exclusió social.

c) Seguiment i resolució de la convocatòria de subvencions de la Conselleria de Salut: Subvenció a ALAS i Escola de Sida.

d) Col·laboració en la redacció de la convocatòria de Centres Educatius Promotors de Salut. La Conselleria de Salut i la Conselleria d'Educació i Universitat, a través de la Comissió Tècnica d'Educació per a la Salut en els Centres Educatius realitzen una convocatòria de Centres Educatius Promotors de Salut, per treballar en els centres educatius els cinc principals eixos de salut, un dels quals és l'educació afectiva i sexual.

7. Docència

a) Formació impartida:

- Curs de formació en línea "Educació afectiva i sexual: Amb tots els sentits". Disseny, realització i tutorització d'un curs de 20 hores de durada, dirigit a docents. El curs l'imparteix una tècnica d'aquesta Coordinació a través de la plataforma de formació a distància de la Direcció General d'Innovació i Comunitat Educativa de la Conselleria d'Educació i Universitat. 29 professionals obtingueren certificació.

- Cursos de formació presencial sobre "Educació afectiva i sexual a l'adolescència". Organització, disseny i realització, per part de dues tècniques d'aquesta Coordinació d'aquests cursos de 20 hores de durada. Els cursos es dirigeixen a professionals sanitaris, prioritzant els de consulta jove, i de serveis socials que treballin amb adolescents. Es dugueren a terme tres cursos entre octubre i novembre a Mallorca, Menorca i Eivissa amb l'assistència de 66 professionals.

- Formació sobre VIH, Sida, ITS, afectivitat i sexualitat a 2 estudiants d'infermeria de 4t de Grau en pràctiques.

EBORRANY

- Formació sobre VIH, Sida, ITS, afectivitat i sexualitat a 1 residents d'Infermeria Familiar i Comunitària.

- Formació sobre "Sexualitat infantil" a 25 orientadors i orientadores del Sector Palma.

- "Curs d'actualització de Proves Ràpides de detecció del VIH en les oficines de farmàcia" als farmacèutics que realitzen aquest Programa a les seves oficines de farmàcia.

- "Curs de formació de Proves Ràpides de detecció del VIH en les oficines de farmàcia" a 2 oficines de farmàcia.

- XI Curs en antibioteràpia: Actualització en infecció per VIH a l'Hospital de Son Espases a professionals sanitaris.

b) Formació rebuda:

- "Jornada Chemsex" al Col·legi d'Infermeria de les Illes Balears, organitzada per ALAS.

- "Jornades de Gènere", a Can Campaner.

- "Congrés Nacional de VIH" a Sevilla.

- "Taller de Transsexualitat" a l'Hospital de Son Llàtzer, organitzat per la UDIG (Unitat d'Identitat de Gènere).

- "I Jornada Prostitució i Salut" a la UIB, organitzat per Metges del Món.

- "Jornades de Salut Sexual i Reproductiva" a Madrid, organitzada pel laboratori Bayer.

- "Nova normativa sobre transsexualitat" a l'EBAP, organitzat pel Servei d'atenció integral a persones LGTBI i a les seves famílies.

- "Com avaluar programes i polítiques en salut pública" a la Direcció General de Salut Pública i Participació.

- "Sexualitat i Diversitat Funcional: La figura de l'assistent sexual", al Caixa Fòrum, organitzat per Aspace.

- "VIII Seminari sobre explotació sexual infantil" al Caixa Fòrum de Palma, organitzat per Fapni/ECPAT España/RANA.

ESBORRANY

8. Recerca

- Tomás AM, Ordinas M, Caldés L, Aranguren R. Amb tots els sentits. Guia didàctica en educació i afectiva i sexual a l'adolescència en format digital. Palma: Conselleria de Salut. Direcció General de Salut Pública i Participació. Coordinació de sida i sexualitat de les Illes Balears, 2017. ISBM 978-84-617-7490-6.

- Tomás AM, Ordinas M, Caldés L, Aranguren R. Amb tots els sentits. II edició document de consulta per al professorat Guia didàctica en educació i afectiva i sexual a l'adolescència en format digital. Palma: Conselleria de Salut. Direcció General de Salut Pública i Participació. Coordinació de sida i sexualitat de les Illes Balears, 2017. ISBM 978-84-617-871-7.

9. Altres activitats

a) Enquesta hospitalària de pacients amb VIH/sida dels centres hospitalaris públics de les Illes Balears. Col·laboració amb el Institut Carlos III de Madrid en la realització anual de l'enquesta.

b) Sistema espanyol d'alerta primerenca de substàncies psicoactives. Des d'aquest Coordinació és segueix gestionant aquest Sistema fins octubre de 2017 que es va posar en marxa l'Observatori de Drogues. Es va elaborar la memòria del 2016.

ESBORRANY

COORDINACIÓ AUTONÒMICA DE DROGUES

1. Descripció del Servei

La Coordinació Autonòmica de Drogues, segons la llei 4/2005 de 29 d'abril, s'encarrega de la coordinació de les actuacions en matèria de drogues que es duen a terme a les Illes Balears. Mitjançant el Pla d'Addiccions i Drogodependències de les Illes Balears (PADIB) es planifiquen, coordinen i executen actuacions emmarcades en diferents àrees d'intervenció: prevenció, tractament, inserció, formació i observatori autonòmic de drogues.

El PADIB està format per la Coordinadora Autonòmica de Drogues i 7 treballadores de diferent categoria professional: Treball Social (2), Auxiliar Administrativa (1), Educació social (1), Psicologia (1), Sociòloga (1) i Infermeria (1), aquesta darrera compartida amb la Coordinació VIH-SIDA durant uns mesos d'aquest any.

2. Activitats més rellevants de l'any

a) Àrea de prevenció

- A l'entorn comunitari:

  - **Plataforma per un oci de qualitat**: Es varen realitzar 12 reunions de coordinació i seguiment amb l'empresa adjudicatària per a la dinamització de la plataforma.
    S'han mantingut reunions presencials amb els diferents sectors integrants amb l'objectiu de motivar-los per a la implementació de les actuacions preventives.
    Es va formar el Grup Estratègic de la Plataforma que es va reunir amb dues ocasions per dissenyar el full de ruta i estratègia per donar visibilitat a la Plataforma.
    Es va formar el grup de treball sobre ordenança marc que regula la promoció, venta i consum d'alcohol. Es varen realitzar dos esborranys a l'espera de revisió jurídica i presentació de la mateixa als municipis de la nostra comunitat.
    Disseny i realització del díptic informatiu de la plataforma.
    Es va obrir un espai dins la pàgina web del PADIB sobre la Plataforma on es poden trobar diferents notícies i documents de treball.

  - **Campanya de prevenció i de disminució de risc #NOSIGUISASE**: Es tracta d'un conjunt d'actuacions de sensibilització, dirigides a

ESBORRANY

majors de 18 anys, sobre la prevenció del consum abusiu d'alcohol a les festes populars. S'utilitzen xarxes socials, distribució de material i la col•locació de taules informatives, on hi ha tècnics de prevenció encarregats d'informar sobre els missatges de reducció de riscs . Es va comptar amb 4 tècnics i una voluntària.

També es duen a terme altres activitats com tests d'alcoholèmia, es realitzaren 110 proves d'alcoholèmia (la meitat de les quals varen donar resultat positiu), recollida de dades de consum, recollida d'informació sobre el coneixement de la campanya que ja tingut lloc per segon any degut a la bona acceptació i impacte.

En relació a l' impacte a la xarxa social va ser de 2.088 persones que varen marcar que els agradava la pàgina; 2030 persones es declararen seguidors i unes 350 que eren fans.

Es varen realitzar, 50 publicacions a instagram amb l'etiqueta #nosiguisase per difondre missatges preventius des del perfil de la Conselleria de Salut, va haver molta interacció amb els ajuntaments i casals de joves.

Es va comptar amb la col·laboració de l'IMAS, va finançar 10 taules a l'illa de Mallorca, el que va ajudar incrementar les intervencions. Es col·locaren un total de 30 taules informatives, la mitja de persones que acudiren a les taules, va ser de 150 persones per taula.

Es va editar material de sensibilització (6.000 lanyards, 6.000 xapes, 6.000 ulleres de sol, 6.000 bosses, 14.000 postals amb missatges preventius, 7.000 pòsters i 10.000 preservatius).

- **Campanyes de sensibilització**: per tal de sensibilitzar a la ciutadania sobre els riscs de les drogodependències i altres addiccions, es celebren diferents dies mundials (dia mundial sense tabac, dia sense drogues, dia sense jocs d'atzar i dia sense alcohol), programant actuacions diferents.
  Pel dia mundial sense tabac s'editaren 10.000 díptics, 5.000 pòsters, 5.000 fulletons amb missatges sanitàries, 2.000 xapes. I aquest material, s'ha repartit a centres de salut, hospitals de les Illes Balears, administració pública (govern, consell insulars i ajuntaments de les Illes Balears) i a la xarxa d'atenció de drogues.
  Com a activitats a destacar per a la celebració d'aquest dia es va publicar una agenda d'activitats comunitàries en la que participaren 20 entitats de les Illes, es repartí material de sensibilització en centres educatius, es posà carpa informativa en la que col•laboraren diferents associacions científiques i es realitzà difusió a premsa escrita i televisió.

ESBORRANY

- A l'entorn educatiu:

Dintre de l'àmbit educatiu i amb l'objectiu de potenciar el factor de protecció enfront dels consum de drogues i fomentar les actituds i els hàbits saludables, així com dotar al professorat i centres educatius d'eines pedagògiques pel maneig de situacions relacionades amb les addiccions:

- **Programes educatius**: S'han ofert als centres educatius de les Illes Balears, amb coordinació amb la Direcció General d'Innovació i Comunitat Educativa de la Conselleria d'Educació i Universitat, programes de prevenció de drogodependències i addiccions, dirigits tant a educació infantil -primària programa Bon dia Salut (promoció d'hàbits saludables), a educació secundària amb el programa Decideix (prevenció de drogodependències i addiccions i abordatge d'habilitats socials i de decisió), el programa Respir@ire (programa de prevenció de consum de tabac) i programa THC Supera el Repte (programa de prevenció selectiva de consum de cànnabis).

  Enguany, per donar més difusió a aquests programes, s'ha elaborat un tríptic amb la informació rellevant dels programes que s'ha repartit a tots els centres educatius i institucions de les Illes.

  Aquests programes preventius s'ofereixen a tots els centres educatius de les Illes Balears per tal de que puguin ser implementats. El PADIB realitza la dinamització dels mateixos a Palma i Marratxí i es coordina amb els diferents Consells Insulars (Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera) per tal de poder fer difusió i seguiment en la resta dels municipis de les Illes.

  Per dinamitzat la implementació dels programes preventius esmentats a la zona de Palma i Marratxí, es compta amb una educadora social contractada a temps parcial, que entre les seves funcions està cridar als centres, posar-se en contacte amb els directors/tutors/caps d'estudis, realitzar les visites als centres per explicar els programes i assessorar-les, així com fer un seguiment dels programes que es van implementant i recollir l'avaluació del professors a final de curs i fer les corresponents memòries.

  Durant el darrer trimestre de l'any 2017, es començà la difusió i el contacte amb els professionals dels centres educatius per tal de promocionar i distribuir el material didàctic necessari per tal d'aplicar els programes preventius corresponents al curs escolar 2017-2018.

ESBORRANY

- **Concurs de pòsters i clipmetratges**: Al curs escolar 2016-2017, es convocà el segon Concurs de Pòster i Clipmetratges en prevenció de consum de tabac per a joves escolaritzats. Les entitats col·laboradores per a la realització d'aquest concurs foren el Pla d'Addiccions i Drogodependències de les Illes Balears (PADIB), la Conselleria d'Educació, la Gerència d'Atenció Primària, Societat Balear de Medicina de Família i Comunitària (IBAMFIC), Associació Balear d'Infermers Comunitaris (ABIC), Associació Espanyola contra el Càncer (AECC) i el Col·legi oficial d'infermeria.

  Participaren al concurs 5 centres educatius (IES Santanyí, IES Joan Ramis i Ramis de Maó, CC Mare de Déu de les Neus d'Eivissa, IES Aurora Picornell, CC Sant Josep Obrer), tots d'educació secundària, amb un total de 13 treballs (6 pòsters i 7 clipmetratges). Dos dels treballs varen ser seleccionats i es lliuraren el premi als instituts corresponents. Els actes es celebraren a saló d'actes de cada institut, amb la participació dels representant de les entitats convocants del concurs, el professorat i estudiants del mateix curs.

  Al darrer trimestre de 2017 i contemplant el curs escolar 2017-18 es va convocar el tercer Concurs de pòsters i clipmetratges sobre prevenció de consum de tabac a joves escolaritzats, aquest any s'amplia a alumnes de Formació Professional Bàsica en la modalitat de clipmetratges.

- **Projecte "Tria Triar":** Projecte de formació, informació i sensibilització a l'entorn universitari. Durant el 2017 es va seguir amb el projecte "Tria Triar". El projecte consisteix en accions basades en la formació i capacitació d'una xarxa d'agents promotors de salut dins de la universitat, els quals s'encarreguen de dur a terme activitat dirigides a multiplicar els missatges preventius. 69 universitaris es varen interessar en formar-se i 20 d'ells foren els que finalment feren la formació i les activitats pràctiques. S'organitzaren un total de 5 accions de sensibilització. També es varen formar en dispensació responsable de begudes alcohòliques als estudiants que varen estar a la barra durant la "FINIFESTA".

- A l'entorn familiar:

Amb l'objectiu d'informar i sensibilitzar a les famílies en el reforç d'hàbits saludables i en incrementar els factors de protecció dels infants, s'ha ofert material divers als centres educatius:

Els programes de prevenció escolar d'educació primària (Bon dia Salut) i educació secundària (Decideix, Respir@ire i THC Supera el Repte) disposen de

ESBORRANY

material informatiu destinat a les famílies dels alumnes que realitzen els programes escolars.

b) Àrea de tractament i inserció social

- La novetat per aquest any, quan a tractament, ha estat l'entrada de l'oficina de farmàcia Tur-Tur d'Eivissa dintre del conveni que signa la Conselleria de Salut amb el Col·legi Oficial de Farmacèutics de les Illes Balears (COFIB) com a centre preparador de la metadona que es dispensa a les Illes d'Eivissa i Formentera, aquesta oficina de farmàcia dispensa una mitja de 4.281 dosis mensualment i és el mitja de dispensació de metadona als usuaris d'aquestes illes.

  S'ha realitzat en col·laboració del col·legi d'apotecaris, els coordinadors de les UCA gestionades per Ib-Salut i IMAS, i el PADIB un manual dirigit als professionals de les UCAs on s'explica el protocol de funcionament amb el Programa de manteniment amb metadona (PMM) a Illes Balears amb els diferents dispositius (oficines de farmàcia, metabus, centre penitenciari...).

  A més a més s'ha realitzat un manual específic sobre l'elaboració, prescripció i dispensació de metadona a Eivissa. Per a l'elaboració d'aquest manual s'ha comptat amb la col·laboració del Col·legi Oficial d'apotecaris de les Illes Balears, de la coordinadora de la Unitat de Conductes Adictives d'Eivissa, del director metge del centre penitenciari d'Eivissa, l'apotecari de l'oficina de farmàcia encarregada d'elaboració de la metadona a Eivissa i del PADIB.

- S'ha adquirit l'actualització d'un programa informàtic (GESMETA) pel registre i dispensació de metadona. Aquest programa funciona en xarxa i connecta el servei elaborador de metadona amb els centres prescriptors, Unitats de Conductes Additives (UCAs) depenent de l'Ibsalut.

- S'ha contractat els serveis d'una entitat per a la realització d'un taller artesanal dins el mòdul de joves del centre penitenciari. La implantació d'aquest taller ha incidit de manera positiva en l'autoestima, l'auto concepte, habilitats socials, motivació, responsabilitat, aprenentatge, creació, etc. els quals s'han vist deteriorats a conseqüència dels efectes que suposa veure's internats i privats de llibertat. Aquest taller s'ha dirigit prioritàriament, als joves amb problemes d'addiccions, l' internament dels quals no hagi estat superior a 12 mesos.

3. Indicadors

a) Àrea de prevenció

- En l'àmbit educatiu:

ESBORRANY

En relació a la dinamització de programes que es duen a terme al Municipis de Palma i Marratxí, destacar:

Contactar amb tots els centres públics de primària i secundària per oferir els programes. Entre els municipis de Palma i Marratxí hi ha 51 centres d'educació infantil i primària públiques i 21 centres de educació secundària. S'ha contactat amb el 100% de centres públics de primària i secundària.

Contactar amb el 80% dels centres concertats. Igualment en els mateixos municipis hi ha 48 centres d'educació concertada. S'ha contactat amb el 100% de centres concertats.

Implementació del programa a primària d'un 80% dels centres interessats. 21 centres han sol·licitat dur a terme el programa Bon Dia Salut i tots l'han aplicat. Per tant s'ha implementat el programa en el 100% de centres que ho han demanat

Implementació dels programes de secundària a un 70% dels centres interessats. En el cas del Respir@ire dos centre dels que van sol•licitar no ho han dut a terme, per tant l'han aplicat un 75%, pel que fa al programa Decideix i THC, el 100% dels centres l'han aplicat.

Recollida d'un 80% dels qüestionaris d'avaluació dels centres que han implementat el programa. Pel que fa a l'avaluació, podem dir que s'han avaluat els programes al 92% dels centres que ho han aplicat. Les incidències són de dos centres que han impartit el Bon dia Salut i que esperaran avaluar una vegada acabat el quadernet que dura dos cursos escolars, i, el centre que va fer el programa de THC que tampoc ens han presentat l'avaluació.

Valoracions dels programes educatius:

El programa Bon dia Salut està ben valorat, amb una mitja de 3'7 damunt 5, per part dels mestres, tot i que any rere any ens demanen que adjuntem material audiovisual com a material complementari dels quadernets. El 92% dels mestres que han impartit el programa pensen que ha agradat als seus alumnes i que aquests han participat.

Del programa Respir@ire podem destacar que té una bona acceptació entre els docent ja que l'han valorat amb un 4 damunt 5 i es va agafant l'hàbit de treballar totes les sessions dins el curs escolar. La valoració que en fan els professors vers els seus alumnes també és molt positiva, ja que pensen que un 92% els ha agradat i han participat en un 100%.

Respecta al programa Decideix, les aules on majoritàriament s'ha impartit el programa ha estat a 1r i 2n d'ESO. La valoració del programa en general és de 4 damunt 5, els professors en un 100% pensen que el programa ha agradat als seus alumnes i en el mateix % també han participat. L'aportació de millora que es va repetint per part dels professionals és la complementació del programa amb

ESBORRANY

algun recurs audiovisual, així com també ens demanen suport per part d'algun professional de salut.

Valoració de la formació online a professorat:

En relació a la valoració que es fa del curs, en disseny, organització i materials, la mitjana supera la puntuació de 4.4 (en escala 1-5).

- En l'àmbit comunitari

En campanyes de sensibilització, s'han realitzat el 100% de les coordinades previstes amb les entitats de la xarxa d'addiccions.

En taules informatives, complementàries a campanya #nosiguisase, es realitzen totes les actuacions previstes i s'obté una resposta del 100% de participació dels municipis prevists. Pel que fa a la valoració dels municipis i tècnics encarregats de les taules informatives, aquesta va fer de 8,4 sobre 10 i de 4 sobre 5 respectivament.

Respecte a la Plataforma, es varen realitzar el 100% de reunions de coordinació. Es realitzaren el 100% dels plenaris de la plataforma amb la participació del 80% de les entitats que representen a la indústria, 66% de les entitats de família, 100% dels veïns i 50% de joves i el 70% de representants de l'administració.

b) Àrea de tractament i inserció social

- Inicis de tractament a les UCAs:

Informació facilitada per IMAS, Consell de Menorca i Consell d'Eivissa. A l'IMAS 652 persones, al Consell de Menorca 151 i al Consell d'Eivissa 318 durant aquest any. La droga per la qual hi ha hagut més sol·licituds d'inici ha estat l'alcohol, representant a l'IMAS amb un 44%, al Consell de Menorca un 24% i al Consell d'Eivissa un 36%. Quant a les UCAs que pertanyen a l'Ibsalut, no disposam de les dades per poder incloure en aquesta memòria.

	IMAs	CIME	CIE
Heroïna/ opiacis	100	22	78
Cocaïna	137	29	84
Cànnabis	85	27	18
Alcohol	291	56	117
Estimulants		2	5
BZD		3	6
Altre drogues	11		

- Usuaris atesos a les UCAs:

Informació facilitada per IMAS, Consell de Menorca i Consell d'Eivissa.

ESBORRANY

Durant l'exercici 2017 a l'IMAS varen atendre a 2499 persones, 410 persones varen ésser ateses a les UCAs de Menorca i 773 al Consell d'Eivissa.

	IMAs	CIME	CIE
Heroïna/ opiacis	636	127	254
Cocaïna	466	83	156
Cànnabis	270	63	45
Alcohol	993	101	281
Estimulants	9	7	10
BZD	30	6	7
Altre drogues	-	2	-
Joc patològic	95	21	20

- Població atesa als programes de disminució de danys- Programa de manteniment amb metadona (PMM):

Pacients atesos en PMM a les 4 xarxes de les Illes Balears	
IB-Salut	720
Consell de Mallorca	474
Consell de Menorca	104
Consell d'Eivissa	207

Respecte a l'elaboració de metadona a l'illa de Mallorca, hi ha un Servei específic que elabora pels següents centres i/o serveis: centre penitenciari, metabus, UCAs, centres de salut, policia, hospitals, centres terapèutics.
Per altra banda, les oficines de farmàcia són les encarregades d'elaborar i dispensar la metadona per aquells pacients derivats des de les UCA per a prendre la metadona a les mateixes oficines. A Mallorca durant aquest any han participat 14 oficines de farmàcia amb 81 usuaris.
A Eivissa, a part de la farmàcia preparadora han col•laborat 5 oficines de farmàcia amb 207 usuaris.

- Població atesa amb antagonistes opiacis a les UCA:

Nº PACIENTS ATESOS AMB ANTAGONISTA LES 4 XARXES D'ILLES BALEARS 2017	
IB-SALUT	6
CONSELL DE MALLORCA	44
CONSELL DE MENORCA	0
CONSELL D'EIVISSA	46

- Població atesa amb interdictors i anticraving a l'alcohol:

Nº PACIENTS ATESOS AMB INTERDICTORS I ANTICRAVING A L'ALCOHOL A LES 4 XARXES D'ILLES BALEARS 2017	
IB-SALUT	79
CONSELL DE MALLORCA	74
CONSELL DE MENORCA	29
CONSELL D'EIVISSA	184

FSBORRANY

Durant 2017 el servei elaborador de metadona a l'illa de Mallorca, ha preparat metadona per a 1491 usuaris els quals s'han distribuït de la següent manera, tenint en compta que un mateix usuari ha pogut prendre la metadona, no en el mateix temps, a diferents serveis:

Nº de pacients distribuïts per serveis		
Ib- salut		720
Consell de Mallorca		474
Centre Penitenciari de Mallorca		108
Creu Roja- Metabus		124
Preparació de dosis individuals	Centres de salut 6	16
	Hospitals 7	106
	Policia	9
	Recursos terapèutics 5	33

- Població atesa per problemàtica jurídic penal a les UCA:

IMAS	Substitució de condemna	113	
	altres	Sanció administrativa	46
		Pendent suspensió de condemna	132
CIME	Substitució de condemna	20	
	altres	Sanció administrativa	7
CIE	Subsitució de condemna	29	
	altres	Sanció administrativa	1
		Pendent suspensió de condemna	68

- Població atesa a les UCA per problemàtica penitenciària:

IMAS	Centre Penitenciari	0	
	CIS (Art 100.2, Art. 182, 3er grau, mares)		19
	Servei de Gestió de Penes i Mesures alternatives	TBC	40
		Llibertat condicional	41
CIME	Centre Penitenciari	8	
	CIS (Art. 100.2, Art. 182, 3er grau, mares)		3
	Servei de Gestió de Penes i Mesures alternatives	Treball en Benefici de la Comunitat (TBC)	0
		Llibertat condicional	1
CIE	Centre Penitenciari	2	
	CIS (Art. 100.2, Art. 182, 3er grau, mares)	10	
	Servei de Gestió de Penes i Mesures alternatives	Treball en Benefici de la Comunitat (TBC)	8
		Llibertat condicional	6

- Taller artesanal dins el mòdul de joves del centre penitenciari. Han participat 25 homes durant la seva realització.

ESBORRANY

- Tallers realitzat per Creu Roja al metabus:

Als tallers grupals han participat 39 persones, mentre que als tallers individuals n'han participat 79. Mentre que als tallers grupals realitzats per Metges del Món 3.

Als tallers de caire individual realitzats per Creu Roja han participat 79 persones mentre que als de Metges del Món han participat 50 persones.

Als cursos de formació realitzat per Metges del Món han participat 17 persones.

Des de Metges del Món han realitzat grups de discussió en els quals han participat 23 persones. Hi ha hagut 5 grups de discussió sobre conductes de risc i un grup de discussió sobre accés a la salut.

ESBORRANY

4. Difusió

a) Durant tot l'any s'han publicat 12 notes de premsa amb motiu dels dies mundials (dia mundial sense tabac, dia sense drogues, dia sense jocs d'atzar i dia sense alcohol), i referents a les intervencions de la Plataforma i campanyes de sensibilització (#NOSIGUISASE).

b) La difusió a traves de premsa escrita s'ha reflectit en 12 intervencions a diaris autonòmics (Diari de Mallorca, Diari Ara, Última Hora), en un diari nacional (El Mundo), en dues agències nacionals (Europress, EFE), i a un diari alemany, amb motiu de la campanya de sensibilització del consum no abusiu d'alcohol entre els joves majors d'edat en les festes d'estiu (#NOSIGUISASE), plataforma i sobre la nova llei d'addiccions que s'està preparant.

c) S'han realitzat 20 intervencions a diferents ràdios i televisió tant autonòmiques com nacionals (COPE, SER, IB3 radio, Canal 4, Radio Nacional d'Espanya, radio Illa de Formentera, TVE), amb motiu de la campanya #NOSIGUISASE, de les actuacions dintre de la Plataforma per un oci de qualitat o sobre temes de rellevància sobre addiccions.

d) Participació del PADIB a una xerrada dia 21 de març, dirigida a alumnes de 4t curs de treball social a la UIB per aprofundir coneixements a l'assignatura "Treball social en programes d'atenció a les drogodependències".

e) Participació del PADIB a una xerrada el 2 de juny dirigida al Col•legi Oficial de Farmacèutics de les Illes Balears (COFIB), per donar a conèixer el nou protocol d'actuació de PMM a les Oficines de Farmàcia.

f) La Directora General de Salut Pública i Participació i el PADIB varen presentar a la "Jornada sobre mesures de seguretat i autoritzacions d'activitats i el consum d'alcohol i drogues" a les festes populars, celebrada el 7 de juliol i organitzada per la FELIP, dades de consum de l'enquesta ESTUDES, així com la Plataforma per un Oci de Qualitat de les Illes Balears.

g) Participació del PADIB a una taula rodona sobre consum d'alcohol a les festes populars organitzades per l'Ajuntament de Felanitx celebrada el 7 d'agost.

h) Manteniment del servei CRIDA (informació sobre drogodependències i addiccions). Servei telefònic i online amb la finalitat de donar informació, orientació i assessorament a joves, població en general, professionals i famílies sobre qualssevol tema relacionat amb les addiccions. Total de consultes: 171, de les quals 59 s'han realitzat a través de correu electrònic i 112 a través de telefonades. Destaca que el 49% dels correus rebuts i el 67% de les telefonades han estat sobre consultes (fetes per la persona afectada o un familiar) per iniciar tractament en addiccions. El 20.5 % de les consultes fetes per correu electrònic i el 25% de les telefonades han estat de caire professional. S'ha fet difusió del CRIDA amb un nou número de telèfon: 971 17 78 48.

i) Creació d'una pagina web destinada al Concurs de pòsters i clipmetratges per a la prevenció de consum de tabac per joves escolaritzats.

j) Difusió de forma periòdica de la informació sobre actes, cursets o programes de formació i reciclatge dels professionals en la prevenció l'assistència de drogodependència i altres addiccions, mitjançat la pàgina web del PADIB.

k) Per a la difusió de "I Jornades sobre Tecnologies Digitals, i els riscs associats", es dissenyà una imatge (cartell, etiqueta), i es varen fer etiquetes per carpetes, camisetes per hostesses/os, díptics per programa, banner per web, imatge per roll-up. La difusió en versió digital es va fer des de la DGSalut que va crear una microsite específic que facilitava la informació sobre les jornades.

l) Per a la difusió dels programes educatius que impulsa el PADIB. Es realitzà un material (desplegable) amb informació rellevant. També fa un banner per publicar a la web. S'editaren 1.500 exemplars, distribuïts pels centres educatius de les Illes Balears.

5. Grups de treball

Els professionals del PADIB han participat en diferents Comissions i Grups de Treball. Així doncs, cal anomenar:Subapartat 1

ESBORRANY

a) Comissió Interautonòmica del Plan Nacional sobre Drogas a Madrid el 8 de març.

b) Comissió d'Educació- Salut. Durant el 2017 es realitzaren 6 reunions. Es va dissenyar i realitzar un taller formatiu sobre el model de CEPS (Centre Educatiu promotor de la Salut) en els diferents centres de formació del professorat amb la participació de 57 alumnes. Es varen realitzar a Mallorca i Eivissa.

c) Comissió Tabac. Grup de treball amb representació de professionals de diferents departaments de la Direcció General de Salut Pública i Participació. Es realitzaren 4 reunions durant l'any.

d) Comissió del Joc. Comissió formada per representats de diferents administracions públiques i del sector del joc. Es realitzarem 3 reunions durant l'any.

e) Comissió del Centre Penitenciari:
   - Comissió del Grup d'Atenció al Drogodependent (GAD): s'han realitzat 11 reunions.
   - Comissió del Centre Penitenciari de Palma i el Centre d'Inserció Social: s'ha realitzat una reunió.

f) Participació a la reunió del grup de treball de sistemes de informació (SEIT), dintre de l'Observatori Nacional contra les drogues a Madrid el dia 14 de desembre.

g) Celebració de les sessions ordinàries de la comissió D'ACREDITACIÓ, AVALUACIÓ I CONTROL DE CENTRES O SERVEIS DE TRACTAMENT AMB OPIACIS DE LA CAIB els dies 5 d'abril i 15 de novembre a la seu de la Conselleria per tractar temes d'acreditació de centres que realitzen tractament amb metadona i actualització de protocols i altres qüestions relacionades amb els centres que fan tractaments substitutius amb opiacis.

h) Celebració de la Comissió tècnica de drogues el 25 d'abril per emetre informes en relació al decret que regula la Plataforma d'oci de qualitat de les Illes Balears i debatre qüestions relacionades amb el futur d'aquesta comissió.

6. Normativa

a) S'ha signat Conveni de col·laboració entre la Conselleria de Salut del Govern de les Illes Balears i el Col·legi Oficial de Farmacèutics de les Illes Balears en matèria del programa de substitució d'opiacis a persones afectades per drogodependències el 14 de febrer, amb la incorporació

ESBORRANY

d'una farmàcia a Eivissa que realitza la preparació i dispensació de metadona pel usuaris de l'illa d'Eivissa i Formentera.

b) S'ha signat convenis de col·laboració entre la Conselleria de Salut del Govern de les Illes Balears i el Consell Insular de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera per a l'atenció de les drogodependències i altres addiccions.

c) Aquest any s'ha publicat a nivell estatal normativa que afecta a les addiccions:

- Real Decreto 579/2017, de 9 de junio, por el que se regulan determinados aspectos relativos a la fabricación, presentación y comercialización de los productos del tabaco y los productos relacionados.
- Real Decreto-ley 17/2017, de 17 de noviembre, por el que se modifica la Ley 28/2005, de 26 de diciembre, de medidas sanitarias frente al tabaquismo y reguladora de la venta, el suministro, el consumo y la publicidad de los productos del tabaco, para transponer la Directiva 2014/40/UE del Parlamento Europeo y del Consejo, de 3 de abril de 2014.)
- A nivell autonòmic no s'ha publicat cap normativa sobre aquest àmbit

d) S'ha participat en l'elaboració de "l'Estratègia Nacional sobre Addiccions 2017-2024"; se configura com un document participatiu y de consens, acordat entre totes les Administracions Públiques implicades, les organitzacions no governamentals del sector, les societats científiques, el centres de investigació, i totes aquelles instancies públiques i privades que formen part del Plan Nacional sobre Drogas.

e) S'ha participat en l'elaboració de l'esborrany sobre la nova normativa d'addiccions.

f) Subvenció amb la Creu Roja (Metabús). Aquest servei compta amb 7 aturades establertes a diferents indrets de la nostra localitat i ha atès a 199 pacients. Ha recollit 11123 xeringues i ha fet entrega 14448 kits d'injecció. S'han atès a 5980 persones en activitats de reducció de d'anys (intercanvi de xeringues, dispensació de preservatius i assessorament). Han dispensat 2282 preservatius i han realitzat 1702 assessoraments.

g) Subvenció a Metges del món dintre del Programa INRED (Programa de reducció de danys per a persones usuàries de drogues en situació de risc o exclusió social). Han atès a 727 persones. S'han recollit 44392 xeringues i s'han lliurat 50118 KITS. S'han entregat 2621 preservatius. El servei de dutxa es va emprar 39 vegades.

7. Docència

a) Assistència a les "Jornades de Polítiques Autonòmiques en Prevenció i Control del Tabaquisme", a Toledo el 7 i 8 de novembre.

ESBORRANY

b) Assistència a les "Jornades Socidrogalcohol #rompelstigma" a Madrid el 15 de desembre.

c) Assistència a les "I Jornades Balear Socidrogalcohol " a L'Hospital de son Llàtzer el 6 de juliol.

d) Assistència al curs "CHEMSEX", organitzat pel Col•legi Oficial d'Infermeria de les Illes Balears (COIBA) I Energy control el dia 3 de febrer.

e) Assistència a les "III Jornades de Salut i Gènere de les Illes Balears" organitzada per la direcció General de Salut Pública el 10 de març celebrada a Son Llatzer.

f) Participació de l'equip del PADIB en el taller "Planificación de la evaluación de dos programas de la Conselleria de Salut de Balears" organitzat per la Direcció General de Salut Pública i Participació que es va dur a terme 3 i 4 d'octubre.

g) Organització i participació al curs "Promoció de la salut en els centres educatius". El curs va ésser organitzat per la Comissió Tècnica d'Educació i Salut. Es va realitzar en els tres CEPS de Mallorca i al d'Eivissa entre el 16 de març i 4 d'abril amb la participació de 57 alumnes.

h) Assistència al curs de "Perspectiva de gènere i drogues" organitzat per Fundació Salut i Comunitat, Projecte Malva i Drogues i gènere, els dies 17 i 18 de maig.

i) Assistència al curs "Curs inicial de Spss per a procediment estadístics relacionats amb drogodependències i addiccions" ES0042 21 organitzat per l' EBAP, impartit del dia 26 d'abril al 4 de maig.

j) Assistència al la sessió sobre "Acreditació de cursos a la Comissió de Formació Continuada de les Professions Sanitàries" de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears a la seu de la Direcció General de Salut Pública i Participació el dia 29 de maig.

k) Assistència al curs "Cannabis: Problemática y abordaje terapéutico" el dia 30 de juny a 2 de juliol. Aquest curs fou organitzat per la Facultat de psicologia de Santiago de Compostela.

l) S'ha elaborat un projecte d'atenció a residents d'infermeria, donant informació i orientació sobre drogodependències i addiccions a 2 residents d'infermeria durant 15 dies.

m) Es va organitzar la formació en els centres penitenciaris de Mallorca i Eivissa sobre "Relació terapèutica amb pacients amb addiccions" "Intervenció en prevenció de recaigudes en addiccions" impartit per personal de Projecte Home, dirigit a professionals que treballen dintre de

ESBORRANY

les institucions penitenciàries entre el 2 i el 10 d'octubre a Palma i del 6 a 9 de novembre a Eivissa respectivament. Hi varen participar 19 i 15 professionals respectivament.

n) Disseny, realització i tutorització d'un curs de formació online en "Prevenció d'addiccions" de 20 hores de durada i dirigit a docents, a través de la plataforma de formació a distància de la Direcció General de formació professional i formació del professorat de la Conselleria d'Educació i Universitat. 28 professionals obtingueren certificació.

o) Disseny, realització i tutorització d'un curs de formació online en "Prevenció d'addiccions" de 20 hores de durada i dirigit a mediadors socioculturals de les Illes Balears a través de la plataforma moddle que des d'Ibjove tenen actiu amb tota la xarxa d'actuacions en jovent. Consisteix en una formació ajustada a les necessitats dels professionals (4 blocs : Xerrem de prevenció i drogues – conceptes de prevenció i d'addiccions, tipologia d'addiccions, substàncies, neurobiologia de les addiccions-; La prevenció a l'oci: La detecció; El paper de la família en la prevenció i recursos comunitaris). 15 professionals obtingueren certificació.

p) Organització i participació de "I Jornades sobre Tecnologies Digitals, i els riscs associats"els dies 16 i 17 de novembre i dirigides a professionals que treballen en el camp de les addiccions per tal d'afavorir el reciclatge amb noves matèries o matisos en l'abordatge i per potenciar l'intercanvii d'experiències. El lloc de realització va ser el saló d'actes de l'hospital de Son Llàtzer de Palma i retransmès per videoconferència amb la resta d'Illes. A les jornades participaren un total de 17 entitats/ institucions que pertanyent a l'administració pública (govern, consells, ajuntaments i entitats socials). Es varen inscriure un total de 85 persones de les quals 58 n'obtingueren el certificat.

q) Assistència a les "Jornades sobre drogues"als centres de secundaria a Barcelona el 16 de juny.

r) Assistència a "X congres Acencas per a Joc Responsable" a Barcelona el 16 de febrer.

s) Assistència a "I Congreso internacional sobre cannabis y sus derivados: salud, educación y ley" organitzada per la Xunta de Galicia els dies 24 i 25 de novembre a Catoira (Pontevedra).

t) Tallers de caire grupal i individual d'Educació per a la salut: formació de formadors en matèria de prevenció i promoció de la salut en entorns de drogodependències. Aquests tallers han estat gestionats per 2 entitats: Metges del món i Creu Roja.

ESBORRANY

Creu Roja ha realitzat 7 tallers en matèria de prevenció i promoció de la salut (alimentació i dieta mediterrània, primers auxilis, cures gestacionals, salut sexual i reproductiva, efectes de les drogues, colorteràpia) de caire grupal. Cada taller ha comptat amb diferents mòduls.

Metges del Món ha realitzat els següents tallers grupals (taller de reducció de danys, taller d'educació per a la salut, taller sobre ocupació, taller de dret a la salut, taller d'altres drets).

De la mateixa manera també s'han desenvolupat, per part d'aquestes entitats, tallers de caire individual amb les següents temàtiques (reducció de danys, de sexe més segur, de VIH/SIDA, planificació familiar, ús del sistema sanitari públic, ITS....)

Metges del Món ha realitzat cursos de formació on s'han tractat de diferents temes relacionats amb la seva salut (Injecció segura, Sobredosis, prevenció, identificació i actuació, Dret a la salut, Recursos socio-sanitaris).Per altre part també han realitzat grups de discussió

8. Altres activitats

El PADIB manté coordinacions periòdiques tant a nivell estatal com a autonòmic amb representants de la xarxa d'abordatge a les addicions, tant de l'administració pública com amb organismes i entitats comunitàries. Així doncs, durant l'any 2017 s'han realitzat:

a) Coordinació amb la Conselleria d'Educació i Universitat, mitjançant:

Col·laboració amb la Direcció General d'innovació i Comunitat Educativa i la Direcció General de Formació Professional i de Formació del Professorat, per a la formació del professorat i per la difusió del programes de prevenció escolar.

b) Coordinació amb la Delegació del Plan Nacional sobre Drogas (PNSD) per a:

- Elaboració de la memòria del Pla Nacional sobre Drogues 2017.
- Elaboració, justificació i presentació de la memòria dels projectes presentats per a les subvencions amb càrrec al fons de bens decomissats per tràfic de drogues i altres delictes relacionats (concepte 458) per realitzar programes sobre drogodependències.
- Valoració de projecte d'investigació en drogodependències pel que sol·licita subvenció: " Estudio de la incidencia de la exposición prenatal a alcohol y otras sustancias d abuso en recién nacidos ingresados en una

ESBORRANY

sección de neonatología mediante la determinación de biomarcadores en matrices biológicas".

c) Col·laboració amb el Sistema Espanyol d'Alerta Primerenca:

Durant aquest any hi ha hagut una notificació per part de la Comunitat Autònoma de substància que s'ha trobat per primera vegada a les Illes i no s'havia trobat a cap altra Comunitat abans (MMB-2201/5F-AMB-PICA/I-AMB : Methyl (1-(5-fluoropentyl)- 1h- indole-3-carbonyl)-L-valinate) del grup dels Cannabinoides, aquesta notificació es va remetre al Sistema Espanyol d'Alerta Primerenca (SEAT).

S'han notificat 2 incidències ocorregudes als serveis assistencials (intoxicacions) de la nostra Comunitat les quals es feren arribar al SEAT. Aquestes varen ser ocasionades per consum d'escopolamina i un cannabinoide sintètic.

d) Sistema Estatal d'informació Permanent sobre Addicions i Drogues (SEIPAD):

Aquest sistema estatal s'encarrega de la recollida de 3 indicadors:

- L'indicador d'inicis de tractament per substàncies psicoactives.
- L'indicador d'urgències hospitalàries per substàncies psicoactives.
- L'indicador de mortalitat per reacció aguda a substàncies psicoactives.

Anualment se recullen i s'envien al PNSD, les dades d'inici de tractament que ens proporcionen les UCAs, Projecte Home i centre penitenciari de Mallorca. Les urgències relacionades amb drogues es recullen a l'hospital Can Misses d'Eivissa i hospital Universitari Son Espases, també es notifiquen els casos de mort relacionada amb drogues que ens proporciona l'Institut Forense.

e) Àrea econòmica:

La gestió econòmica és una tasca molt rellevant dintre de les activitats del PADIB, ja que se gestionen els fons de Lluita contra les drogues, el fons de Bens decomissat, ambdós provinents del Plan Nacional sobre Drogas del MINISTERI DE SANITAT, SERVEIS SOCIALS I IGUALDAT i fons propis de la Conselleria de Salut. Els fons finalistes van destinats a fer actuacions dintre de les diferents àrees: desenvolupament de plans autonòmics, programes de prevenció, observatori, rehabilitació i reinserció de toxicòmans amb problemes jurídic penals..., i una vegada destinats a les actuacions que corresponen s'han de justificar molt exhaustivament, cosa que implica una comptabilitat molt estricta de totes les despeses.

- Revisió i tramitació de les fitxes que al llarg de l'exercici elabora el Servei de Finançament
- Actualització permanent de l'estat de despeses del nostre pressupost
- Complementació i enviament mensual dels informes comptables
- Elaboració de memòries de modificació de crèdit

ESBORRANY

- Elaboració de memòries d'aplicació de crèdit de l'exercici anterior
- Elaboració de memòries per a les transferències de crèdit
- Petició per a la incorporació de noves partides de càrrec per al contracte amb l'empresa Galbentour, SAU
- Previsió de despesa per l'exercici vinent
- Elaboració, amb el suport dels Servei de Finançament, d'informe explicatiu de l'execució de despeses amb càrrec als diferents fonts finalistes per a l' Intervenció General de la CAIB.
- Tramitació dels informes justificatius de despeses corresponents als fons finalistes al Plan Nacional sobre Drogas.

Aquesta tasca és realitzada per una auxiliar administrativa amb la supervisió de la Coordinadora Autonòmica de Drogues i pel que fa a l'exercici 2017, això ha suposat la elaboració, tramitació, seguiment fins al tancament dels diferents expedients que us relacionem a continuació:

- 6 Convenis
- 2 Subvencions
- 2 Projectes d'inversió + 3 memòries justificatives de modificació.
- 1 Encomana de Gestió
- 2 Contractes Oberts
- 10 Contractes Menors
- 41 Despeses menors.
- 30 Comissió de servei, dóna conformitats per assistència a reunions, jornades formatives, impartició de cursos (dietes, despeses i factura pel desplaçament /allotjament)

9. Annexes

Destacar a l'àmbit educatiu:

a) Els resultats de les actuacions fetes als municipis de Palma i Marratxí varen ser:

Durant el curs 2016/17 els centres que varen sol·licitar fer els programes són els següents:

Curs 2016/17	Nombre de centres	Nombre d'alumnes	Nombre de professors
Bon dia salut	21	3.370	116
Respir@ire	8	1.139	43
Decideix	8	830	27
THC- Supera el repte	1	127	5
Total	38	5.466	191

ESBORRANY

Podem destacar, en comparació amb el curs 2015-16, un augment de sol•licituds del programa " Bon dia Salut", concretament s'ha augmentat en 6 centres d'educació infantil i primària. Els programes dirigits a secundària no han sofert variacions en relació al curs passat.

Els centres que els varen aplicar:

Curs 2016/17	Nombre de centres	Nombre d'alumnes	Nombre de professors
Bon dia salut	21	3.370	116
Respir@ire	6	1.118	41
Decideix	8	830	27
THC- Supera el repte	1	127	5
Total	36	5.445	189

Aquest curs 2016-17 hi ha hagut un descens en l'aplicació del programa Respir@ire en comparació al curs passat, que va ser de 8 centres, però no hi ha variació en el nombre de centres que apliquen els nostres programes a secundària ja que aquest curs s'ha començat amb l'aplicació del programa THC-Supere el repte que fins ara no s'aplicava.

Els centres i tutors/es que els varen avaluar:

Curs 2016/17	Nombre de centres	Nombre de professors
Bon dia salut	19	87
Respir@ire	6	41
Decideix	8	27
Total	33	155

Aquest curs hi ha hagut tres centres que no han avaluat els programes de prevenció, dos d'ells referien a la bianualitat del programa i s'han compromès a avaluar una vegada acabat el cicle. Pel que fa al programa THC, no s'ha avaluat per manca de previsió i temps del professorat del centre.

b) Els equips de prevenció dels Consells Insulars d'Eivissa, Formentera, Mallorca i Menorca, així com amb els distints Ajuntaments, col•laboren en l'aplicació del programes de prevenció dintre de l'àmbit educatiu, a més de dur a terme els programes propis de cada institució.

ESBORRANY

Durant el curs escolar 2016-2017 han dut a terme aquests programes coordinat pels equips de prevenció dels Consells Insulars de les Illes:

Curs 2016/17	Nombre de centres	Nombre d'alumnes	Nombre de professors
Bon dia salut	22	2.521	124
Respir@ire	3	390	13
Decideix	13	421	67
Total	38	3.332	204

ESBORRANY

COORDINACIÓ ESTRATÈGICA DEL CÀNCER

1. Descripció del Servei

La coordinació de la estratègia de càncer integra les activitats relacionades amb la prevenció i el control del càncer així com activitats relacionades amb els sistemes d'informació, donant suport a la investigació i als serveis relacionats amb l'oncologia.

En quant a la prevenció, des de la coordinació de càncer es realitzen diverses activitats. Per un costat promoció de la prevenció primària en col•laboració amb diverses institucions, entitats i professionals i d'altra banda prevenció secundària mitjançant programes de cribratge poblacional.

Amb la investigació epidemiològica, centrada en el registre de càncer, és possible conèixer indicadors que mesuren la magnitud del problema del càncer.

La coordinació compta amb una metgessa coordinadora i està estructurada en les següents unitats.

a) Registre de càncer de Mallorca

El registre de càncer és l'eina per conèixer els indicadors de càncer de l'illa de Mallorca. Es tracta d'un registre poblacional.

La seva activitat consisteix en recollir de forma continuada, sistemàtica i estandarditzada de les dades dels casos de càncer, el processament, tractament i anàlisi dels quals permet l'obtenció de dades d'incidència, mortalitat, supervivència de càncer tant globalment com segons l'edat, el sexe, la localització del tumor i altres variables.

El registre compta amb una metgessa on havia dues, una infermera i dos auxiliars administratius. Des de juliol està de baixa una auxiliar administrativa i des de novembre la infermera.

b) Programa de detecció precoç de càncer de mama (PDPCMB)

El càncer de mama és el càncer més freqüent i el que ocasiona més morts entre les dones de les Illes Balears. La prevenció està fonamentada en la detecció precoç, quan la malaltia encara no presenta símptomes. La mamografia és la prova que ha demostrat ser més efectiva per detectar tumors en estadis inicials.

El PDPCMB convida per carta a les dones amb edats compreses entre els 50 i els 69 anys a realitzar-se una mamografia gratuïta cada dos anys. A la carta s'indica lloc, dia i hora que li reservem per fer-se la mamografia.

ESBORRANY

Les funcions de la oficina tècnica del programa són:

- Actualització i depuració de la base de dades de la població objectiu del programa.
- Planificació de la citació, creació de les agendes i introducció de les cites en els sistemes d'informació de les unitats d'exploració. Comptam amb vuit mamògrafs del set hospitals públics.
- Control d'assistència a les cites, programació de l'avaluació de les mamografies, avaluar i fer concordança i emissió d'informes de resultats negatius.
- Gestió del compliment dels estudis complementaris a les dones amb cribratge positiu.
- Registre dels estudis complementaris i anatomopatològics, el diagnòstic i les característiques dels tumors.
- Coordinar i avaluar tots els processos.

L'equip que treballa al PDPCMB està constituït per un metge coordinador, quatre infermeres y sis auxiliars administratius. Durant l'any 2017 no més comptàvem amb tres infermeres una de les quals va deixar el lloc de treball el primer de maig i no es va cobrir la plaça fins el juliol. Una auxiliar administrativa de baixa per malaltia, maternitat, lactància i excedència consecutives des del mes de gener.

c) Programa de detecció precoç de càncer colorectal (PDPCCR)

El càncer colorectal és el més freqüent en incidència per a la població conjunta de dones i homes i la segona causa de mort per càncer. Malgrat tot, el càncer colorectal es considera una neoplàsia prevenible mitjançant el diagnòstic precoç en estadis inicials i el tractament de les lesions precursores. L'anàlisi de sang no visible a simple vista en la femta permet detectar indicis de lesions al còlon.

El PDPCCR va dirigit a dones i homes de 50 a 69 anys que no tenguin antecedents personals ni familiars de càncer de còlon i recte o altres malalties de còlon amb major risc de patir càncer perquè es faci la prova de cribratge cada dos anys. Enviam una carta on s'informa del funcionament del programa indicant on pot anar a recollir el col•lector per fer-se la prova de sang oculta en femta (TSOF) i on l'ha d'emportar quan tingui la mostra.

Les funcions de la oficina tècnica del programa són:

- Actualització i depuració de la base de dades de la població objectiu del programa.

ESBORRANY

- Planificació i enviament de les cartes d'invitació amb el díptic informatiu i la llista de farmàcies col·laboradores. També s'envien cartes de recordatori per recaptació.

- Registre i arxiu de les cartes que identifiquen les persones participants i relacionen amb el col•lector corresponent.

- Registre dels resultats enviats pel laboratori, edició i enviament d'informe a les persones amb resultat negatiu.

- Citar a les persones amb resultat positiu a la consulta de cribratge de referència en el sector.

- Registre del resultats de les consultes i les colonoscòpies,el diagnòstic i els informes de histopatologia.

- Coordinar i avaluar tots els processos.

L'any 2015 començà el programa en els sectors de Tramuntana a Mallorca, Menorca i Eivissa-Formentera, amb la intenció d'anar ampliant a la resta de sectors sanitaris. A principi de 2017 van aturar el desenvolupament del programa a Menorca per problemes logístics.

Al mes de gener, la persona encarregada de la coordinació del programa va començar una baixa per malaltia que va durar fins la jubilació el mes d'abril. Fins el mes d'octubre no es va substituir. La resta de l'equip consta de dos infermeres i una auxiliar administrativa. Una de les infermeres va estar dos mesos de baixa per malaltia.

2. Activitats més rellevants de l'any

Amb motiu del Dia mundial contra el càncer , el 7 de febrer es va organitzar una declaració institucional al Parlament de les Illes Balears que s'ha adherit a les 12 mesures per reduir el risc de càncer definides per la Comissió Europea contra el Càncer. L'acte va comptar amb la presència de l'Associació Espanyola contra el Càncer, Un Lazo en Movimiento, Yes with Cancer, Associació de Dones Afectades de Càncer de Mama i Associació de Pares de Nins amb Càncer de Balears.

Participació en la campanya del dia mundial sense tabac organitzada per la Associació Espanyola Contra el Cáncer. FlashMob Palma. 31 de maig

Les activitats de prevenció primària i secundària han comptat amb la col·laboració de la Junta de Balears de l'Associació Espanyola Contra el Càncer (AECC).

a) Registre de càncer de Mallorca

- Regcan: Noves tasques de revisió del funcionament i detecció d'errors. Validació de les correccions de programació. Modificació de les

ESBORRANY

especificacions tècniques per tal de millorar les prestacions i minimitzar els errors. Actualment el programa segueix amb problemes que endarrereixen la feina.

- Control de qualitat i exhaustivitat de les dades 2009-2012
- Actualització del seguiment a 31/12/2014 de tots els casos 1988-2012.
- Organització de l'encontre "Futuro de los Registros Poblacionales de Cáncer" desenvolupat a l'Escola de Salut Pública de Menorca els dies 21 i 22 de setemebre.

b) Programa de detecció precoç de càncer de mama

Per millorar l'atenció de les dones amb resultat de cribratge positiu s'han mantingut reunions amb els serveis implicats en les unitat de diagnòstic dels hospital Son Espases, Can Misses, Son Llàtzer, Mateu Orfila i Hospital de Manacor.

c) Programa de detecció precoç de càncer colorectal

Per mor d'augmentar el rendiment del programa, el mes de juliol varen organitzar una activitat de captació realitzada amb la contribució del voluntariat de la AECC el que ens va permetre augmentar la participació d'un 21,51% a un 42,25% en la població objecte de la experiència (1.102 persones) i detectar nous casos positius

3. Indicadors

a) Registre de càncer de Mallorca

- Tumors nous: Entrats 739 i altres 760 processats pendents d'entrar a la base de dades.
- Actualitzacions: noves notificacions de pacient i/o tumor dels casos enregistrats. No es pot quantificar de manera exacta, només és possible una estimació percentual.

  22% de les notificacions fetes i 43% processades pendents de modificar la base de dades

- Històries clíniques revisades: es revisen totes les històries dels casos nous (una o més per cas). Dels casos enregistrats amb noves notificacions només es fa de casos seleccionats (recidiva vs nou tumor, discordances, dades incompletes).

  La quantificació correspon al mínin revisat, una per cas nou. Pel 2017 es de 1499 HC.

ESBORRANY

Durant aquest any s'han processant el casos de 2013.

b) Programa de detecció precoç de càncer de mama

El total de dones susceptible de cribratge és de 58.344, la programació de la citació es fa en funció de la disponibilitat dels recursos.

Activitat:

Dones	HUSE	HSLL	HMAN	HCIN	HGMO	HCM	HFOR
Citades	10.390	10.806	5.563	6.363	4.051	6.054	190
Explorades	6.330	6.454	3.924	4.560	3.084	3.932	182

Es varen enviar un total de 67.425 cartes; 38.444 de citació i 28.981 amb l'informe del resultat. Varen ser retornades 2.632 cartes a les que s'intenta contactar per telèfon.

El número de tràmits telemàtics atesos va ser de 1.186. Una vegada rebuda la petició es truca a la persona per fer respondre la seva sol•licitud

Taxa de participació (%)

HUSE	HSLL	HMAN	HCIN	HGMO	HCM	HFOR
60,92	59,73	70,54	71,66	76,13	64,95	95,79

Cobertura poblacional: 74,42 %

Cribratge positiu:

HUSE	HSLL	HMAN	HCIN	HGMO	HCM	HFOR
431	264	90	83	57	193	-

Taxa de derivació (%)

HUSE	HSLL	HMAN	HCIN	HGMO	HCM	HFOR
6,81	4,09	2,37	1,82	1,85	4,91	-

c) Programa de detecció precoç de càncer colorectal

Cartes	Inca	Eivissa	Formentera	Total
Invitació (CPIAP)	18.941	16.200	1.495	36.636
Reinvitació (CR)	9.242	8.332	864	18.438
Altres (resultats, CRR, etc)	3.964	2.661	215	6.840
Total enviades	32.147	27.193	2.574	61.914
Tornades	1.312	3.103	550	4.965
Vàlides	17.629	13.097	945	31.671

Resultats TSOH	Inca	Eivissa	Formentera	Total
Negatius	3.742	2.516	202	6.460
Positius	229	122	11	362
Total	3.971	2.638	213	6.822
Taxa TSOH+ (%)	5,77	4,62	5,16	5,31
Taxa Participació (%)	22,53	20,14	22,54	21,54

ESBORRANY

4. Difusió

Coincidint amb la celebració dels dies mundials de càncer es van rellançar campanyes de divulgació a les xarxes socials. El mes de febrer missatges de difusió del codi europeu contra el càncer, el mes de març dels factors modificables del risc de patir càncer colorectal i de les activitats realitzades, de juny a setembre difusió de la campanya "Gaudeix del sol", i el mes d'octubre sobre el programa de detecció precoç de càncer de mama.

Es van publicar Notes de Premsa amb motiu del dies mundials del càncer, del càncer de còlon, de pell, de mama i de pulmó.

Campanya "Gaudeix del sol"elaborada conjuntament amb el servei de sanitat ambiental, el Col·legi Oficial de Farmacèutics de les Illes Balears i la Junta de Balears de la AECC : consisteix en la elaboració i distribució de cartells informatius de les mesures de protecció front a la exposició solar destinada a la prevenció del càncer de pell dirigida a les persones usuàries de piscines públiques, platges i zones d'esbarjo a l'aire lliure.

a) Programa de detecció precoç de càncer de mama

Entrevista radio televisada a Salut 4.0 de Canal 4 Radio. 20 d'octubre

b) Programa de detecció precoç de càncer colorectal

Entrevista radio televisada a Salut 4.0 de Canal 4 Radio. 31 de març

5. Grups de treball

Reunió Estratègia de Càncer del SNS: Supervivència de càncer infantil. Ministeri de Sanitat, SSI. 18 de desembre.

Donada la complexitat de funcionament en les unitats de la coordinació de càncer hem mantingut reunions periòdiques amb el servei d'informàtica i les empreses que han desenvolupat els aplicatius de gestió del programa de càncer colorectal (PDPCCR) i del registre de càncer (REGCAN).

Reunió del Grup d'Investigació en Salut Pública de les Illes Balears (GISPIB)

a) Registre de càncer de Mallorca

Trobada "Futur dels registres poblacionals de càncer" a l'Escola de Salut Pública de Menorca. 21 i 22 de setembre

Reunió REDECAN. Conselleria de Salut. Madrid. 7 de juny

ESBORRANY

Reunió REDECAN. Hospital La Paz Madrid. 15 de novembre.

b) Programa de detecció precoç de càncer de mama

Reunions de la Comissió de seguiment del protocol d'actuació entre la Direcció General de Salut Pública i Participació i el Servei de Salut de les Illes Balears en el Programa de Detecció Precoç del Càncer de Mama. 10 de gener i 19 d'octubre

Reunions amb les persones responsables dels diferents sistemes d'informació amb els que ens hem d'integrar: Sistema d'Informació Poblacional (SIP), Sistema d'informació hospitalària (HIS), Anell radiològic, Oficina d'Innovació Tecnològica del Servei de Salut.

Reunions Procés Assistencial Integrat (PAI) de Càncer de Mama a l'hospital de Son Espases.

c) Programa de detecció precoç de càncer colorectal

Reunió de la Comissió de seguiment del Programa de Detecció Precoç de Càncer de Còlon i Recte de les Illes balears. 3 d'octubre

Reunions amb Atenció Primària. Gerència 4 de maig i CS Alcúdia i Muro 30 d'octubre.

Reunions amb laboratori i amb gestors de l'aplicatiu de gestió de l laboratori (GESLAB).

Reunions amb els serveis de digestiu de l'Hospital d'Inca i de Manacor.

6. Docència

Ponència "Programes de cribatge del càncer". Curs Multidisciplinari Càncer i Vida. Acadèmia Mèdica Balear. 9 de març

Ponència "Perspectiva de gènere en el càncer". III Jornada de Salut i Gènere de les illes Balears. Hospital Son Llàtzer. 10 de març

Tutoria de pràctiques d'alumnes de grau d'infermeria curs 2016-17. 5 i 6 d'abril

Tutoria d'infermeres en pràctiques de salut pública. 10 i 11 de maig

Assistència a les Jornades de la Xarxa de Programes de Cribratge de Càncer. Zaragoza. 17 a 19 de maig

Assistència al Congrés de la Societat Espanyola d'Epidemiologia (SEE). Barcelona 5 a 8 de setembre.

Assistència a l curs "Codificació de Tumors Infantils en els Registres de Càncer". REDECAN. Talavera de la Reina, 13-14 Novembre.

ESBORRANY

Assistència a la sessió impartida per la Oficina d'Innovació Tecnològica del Servei de Salut sobre Compra Pública Innovadora.

a) Registre de càncer de Mallorca

Ponència "Possibilitats d'interrelació entre els registres poblacionals de càncer, els programes poblacionals de cribratge de càncer i els biobancs de tumors". Trobada Futur dels registres poblacionals de càncer" a l'Escola de Salut Pública de Menorca. 21 i 22 de setembre.

b) Programa de detecció precoç de càncer colorectal

Ponències "Escenari epidemiològic del càncer de colon", "Programa de detecció precoç del càncer de colon. Funcionament i resultats" i "La importància de la prevenció primària en el càncer de còlon". Taula rodona amb motiu del dia mundial contra el càncer de còlon " Es pot prevenir el càncer de còlon". Club Diari Mallorca. 31 de març.

Ponència "Programa de cribratge de càncer de còlon i recte de les Illes Balears. Procés, resultats de la primera ronda, aspectes de millora". III Jornada de actualització sobre el càncer de còlon."Càncer de còlon, la prevenció funciona". Hospital d'Inca. 7 d'abril

7. Recerca

a) Registre de càncer de Mallorca

Galceran J, Ameijide A, Carulla M et al. Cancer incidence in Spain, 2015. Clin Transl Oncol. 2017; 19(7):799-825. doi:10.1007/s12094-016-1607-9

Ramos M, Montaño J, Rubio A, Franch P. Lung Cancer Survival by Stage of Cases Diagnosed In Mallorca, Spain, Between 2006 and 2011 and Factors Associated With Survival. J Pulm Med Respir Res. 2017; 3: 012. DOI: 10.24966/PMRR-0177/100012

Galceran J, Ameijide A, Mateos A, Rojas D, Torrella A, Chico M, Díaz JM, Franch P, Carulla M. La estimación de la incidencia de cáncer en España, 2015. Comunicación oral en la mesa espontánea "Los Registros de Cáncer de Población como instrumentos para la Vigilancia Epidemiológica y el Control del Cáncer". XXXV Reunión Anual de la Sociedad Española de Epidemiología (SEE) y XII Congresso da Associação Portuguesa de Epidemiologia (APE). Barcelona 6-8 de septiembre 2017

"Majorca Cancer Registry". En: Cancer Incidence in Five Continents, Vol. XI. IARC CancerBase No. 14. Bray F, Colombet M, Mery L, Piñeros M, Znaor A, Zanetti R and Ferlay J, editors (2017)

List of IICC-3 contributors: M Ramos Monserrat (Mallorca Cancer Registry)

ESBORRANY

International incidence of childhood cancer, 2001–10: a population-based registry study Eva Steliarova-Foucher, Murielle Colombet, Lynn A G Ries, Florencia Moreno, Anastasia Dolya, Freddie Bray, Peter Hesseling, Hee Young Shin, Charles A Stiller, and the IICC-3 contributors* Lancet Oncol 2017; 18:719-31

Ramos M, Ripoll J, Montaño J, Pons J, Franch P. Supervivència del càncer de bufeta i vies urinàries a Mallorca 2006-2012 per estadi i factors associats a la supervivència. Póster en : IV Jornades Idisba. 23 i 24 de novembre 2017.

b) Programa de detecció precoç de càncer de mama

Javier García-Pérez et all- Occupation and mammographic density: A population-based study (DDM-Occup). Environ Research 159 (2017) 355-361.

Lope V, García-Pérez B, et al. Occupational exposures and mammographic density in Spanish women. Environ Med 2017;0:1-8. doi: 10.1136/oemed-2017-104580

Pedraza-Flechas AM, Lope V, et all. Thyroid disorders and mammographic density in Spanish womwn: Var-DDM study. The Breast 34 (2017) 12-17

Pedraza-Flechas AM, Lope V, et all. Sleep patterns, sleep disorders and mammographic density in spanish womwn: The DDM-Spain/Var-DDM study. Maturitas 99 (2017) 105-108

J García-Pérez J, MGonzález-Sánchez M, CSánchez-Contador C. Ocupación y densidad mamogràfica: Estudio DDM_OCUP.

Comunicación oral en la mesa espontánea “Cáncer”. XXXV Reunión Anual de la Sociedad Española de Epidemiología (SEE) y XII Congresso da Associação Portuguesa de Epidemiologia (APE). Barcelona 6-8 de septiembre 2017

c) Programa de detecció precoç de càncer colorectal

Florido M, Novella M, Heredia M, Miró E, Sánchez-Contador C. Result of the First Round of the Colorectal Cancer Screening Programmes in the Balearic Islands (Spain).

Presentació pòster. 25th United European Gastroenterology Week. Barcelona 28 d’octubre 1 de novembre.

8. Altres activitats

El dia 28 de febrer, el personal de la coordinació de càncer va participar en el estand de la Conselleria de Salut durant la diada de les Illes Balears donant informació de prevenció primària de càncer, dels programes de detecció precoç de càncer de mama i càncer colorectal i consells de salut en general.

ESBORRANY

Resposta a dues preguntes parlamentàries, una dirigida al registre de càncer i l'altre al programa de detecció precoç del càncer colorectal

Participació en la mesa rodona de presentació de la Guia de bones pràctiques en l'atenció de l'embaràs, del puerperi i del període neonatal a l'àrea de salut maternoinfantil de les Illes Balears.

Taula rodona sobre les pèrdues. Projecte FICAE. Hospital Son Espases. 14 de desembre

Sessió formativa en avaluació de competències: EBAP. Desembre

a) Registre de càncer de Mallorca

Informes sobre càncer sol·licitats per el Ajuntaments de Alcúdia i Sa Pobla

S'han atès les demandes de dades per part de professionals sanitaris.

ESBORRANY

COORDINACIÓ DE VACUNES

1. Descripció del Servei

a) Funcions

- Activitats de vacunació

    - Elaboració de recomanacions, protocols i documents informatius relatius a la vacunació.

    - Vacunació sistemàtica: Calendari de vacunació infantil universal. Vacunes recomanades sistemàticament a la població adulta o a grups importants de població com són la vacunació sistemàtica de l'embarassada i vacunació antigripal a majors de 64 anys.

    - Vacunació no sistemàtica: Vacunació a persones i col·lectius amb major risc d'exposició. Vacunació a persones i col·lectius amb major risc de complicacions per la malaltia.

    - Vacunació postexposició, control de contactes i brots epidèmics de malalties immunoprevenibles.

- Gestió de les vacunes

    - Compra de vacunes: estimació de necessitats i elaboració de pressuposts anuals, establiment de les característiques tècniques de les vacunes que s'han d'adquirir, participació en l'elaboració dels plecs administratius i, en general, en el procediment de compra.

    - Gestió dels contractes: comandes, gestió de factures, tancament de contractes i certificació del seu correcte compliment.

    - Verificació de les condicions de recepció, control del manteniment i distribució en condicions adequades, gestió dels estocs (quantitats, caducitats), de la distribució a centres de vacunació, de la redistribució quan és necessari i de les devolucions.

- Sistema d'informació de vacunacions

    - Registre de vacunacions.

    - Explotació de les dades, càlculs de les cobertures. Ús intern i tramesa de la informació a altres serveis o institucions, principalment al Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat i al Servei d'Epidemiologia en activitats de control de brots i contactes.

ESBORRANY

- Personal

Una metgessa, coordinadora; una infermera cap de negociat (comparteix el seu temps amb l'Estratègia d'alimentació saludable i vida activa), dues infermeres, llocs base; dues auxiliars sanitàries, llocs base; dos auxiliars administratius, llocs base.

2. Activitats més rellevants de l'any

a) Implementació del nou calendari de vacunació infantil.

b) Nou Registre i Sistema d'informació en vacunes: Elaboració dels requisits funcionals i participació en la redacció dels plecs tècnic per una nova aplicació informàtica. Desenvolupament del primer mòdul. Coordinació amb el Servei de Salut per definir el mòdul corresponent als serveis sanitaris públics.

c) Gestió de vacunes en situació de desproveïment per problemes dels laboratoris fabricants: establiment de prioritats, indicacions d'ús; gestió de les dosis; adquisició i gestió de dosis que en condicions normals gestiona el Servei de Salut.

3. Indicadors

a) Gestió de contractes: Participació en el procediment per a la formalització de 30 contractes, amb una despesa de 4.709.351,14 €.

b) Gestió d'estocs: Recepció, emmagatzemament, manteniment, distribució i control d'estocs de les vacunes, aproximadament 341.000 dosis.

- Vacunació antigripal (Font: IBSalut, FIC)

	65 i més anys		Menys de 65 anys		
Illa	**Vacunats**	**Cobertura**	**Vacunats total**	**Vacunats amb grup de risc registrat**	**% Vacunats amb grups de risc registrat**
Mallorca	59.816	43,4%	52.962	21.311	40,2%
Menorca	5.001	34,5%	3.380	1.159	34,3%
Eivissa i Formentera	8.554	46,5%	8.005	3.064	38,3%
Total Illes Balears	73.771	43,1%	64.347	25.534	39,7%

- Resta de vacunacions: impossible calcular cobertures a causa de la manca d'eines tecnològiques adequades.

4. Difusió

a) Difusió d'informació als professionals sanitaris i publicació al web de vacunes d'informació dirigida a professionals i població general: informació i indicacions per a l'aplicació del nou calendari de vacunació infantil; indicacions per a l'aplicació del calendari a infants no vacunats segons el calendari corresponent a la seva cohort d'edat; vacunació enfront a l'hepatitis A, hepatitis B i tètan d'adults; embaràs i tos ferina.

- Vacunació en edat escolar: informació i recordatori a les famílies d'infants de cohorts que han de rebre qualque vacuna dins el calendari infantil (3, 6, 12 i 14 anys) amb cartes distribuïdes a través de les escoles.

5. Grups de treball

Referència específica a les reunions de grups de treball nacionals o autonòmics o altres grups tècnics i als documents elaborats per aquests grups (guies, documents de consens, etc)Subapartat 1

a) Ponència de Programa i Registre de Vacunacions. MSSSI.

- Recomendaciones de vacunación frente a Hepatitis A en grupos de riesgo.
- Recomendaciones de vacunación frente a Hepatitis B para adultos en situación de problemas de suministro.
- Recomendaciones de utilización de vacunas Td.
- Recomendaciones de utilización de la vacuna diTeBooster.
- Recomendaciones de vacunación frente a la gripe. Temporada 2017-2018.

b) Comitè assessor de vacunacions de les Illes Balears.

c) Representant de Salut Pública a grup de treball de coordinació en matèria de rebuda de persones refugiades a les Illes Balears.

6. Normativa

a) Ordre de la consellera de Salut d'11 d'agost de 2017 de modificació de l'Ordre del conseller de Sanitat i Consum de 28 de novembre de 2008 per la qual es modifica el calendari de vacunacions infantils sistemàtiques de la comunitat autònoma de les Illes Balears.Subapartat 1

ESBORRANY

7. Docència

Cursos impartits per personal del Servei i cursos rebuts per part dels tècnics del servei

a) Organització d'activitats formatives: Jornadas de actualización en vacunas. ¿Hablamos de vacunas? Asociación Española de Vacunología i Conselleria de Salut. Eivissa, 6 i 7 d'abril de 2017.

b) Ponències:

- Vacunar, és necessari? Cerveciència. Palma, 17 de març de 2017.
- Situació de la vacunació a les Illes Balears. Què podem millorar? Jornadas de actualización en vacunas. ¿Hablamos de vacunas? Asociación Española de Vacunología i Conselleria de Salut. Eivissa, 6 i 7 d'abril de 2017.
- Estic embarassada. M'he de vacunar? Forovacunas. Acadèmia Mèdica Balear. Palma, 8 de juny de 2017.
- Hem de seguir vacunant contra el tètan? Actualització en vacunes 2017. Hospital Universitari Son Espases. Palma, 7 de novembre de 2017.
- Taula rodona: ¿Es posible erradicar la Polio del mundo? Rotary Club. Palma, 25 d'abril de 2017.

8. Altres activitats

a) Tasques de coordinació:

- Coordinació de la unitat a través de reunions periòdiques del personal.
- Coordinació amb el personal responsable de les vacunacions a Menorca i Eivissa.
- Participació en la coordinació de la DG de Salut Pública i Participació, a través de reunions periòdiques.

b) Assistència a activitats docents:

- XXIV Jornadas internacionales de vacunas, Hospital Universitario 12 Octubre. Madrid, febrer 2017.
- Jornadas de actualización en vacunas. ¿Hablamos de vacunas? Asociación Española de Vacunología i Conselleria de Salut. Eivissa, 6 i 7 d'abril de 2017.
- Forovacunas. Acadèmia Mèdica Balear. Palma, 8 de juny de 2017.

ESBORRANY

- Curs d'Actualització. Vacunes 2017. Hospital de la Vall d'Hebron. Barcelona. Abril 2017.
- Hospital Universitari Son Espases. Palma, 7 de novembre de 2017.
- 8º Taller interactivo infectológico TIPICO. Santiago de Compostela. Novembre 2017.
- 9º Congreso Nacional de la Asociación Española de Vacunología. València, 29 i 30 de novembre i 1 de desembre de 2017.

c) Suport tècnic a demanda dels professionals sanitaris i informació sobre vacunacions a demanda dels ciutadans.

ESBORRANY

CENTRE INSULAR DE MENORCA

1. Descripció del Servei

El Centre Insular de Menorca comprèn l'activitat de la Conselleria de Salut a l'illa de Menorca, el seu personal i les seves activitats formen part de la Direcció General de Salut Pública i Participació i de la Direcció General de Consum, però també col•labora amb les tasques de la Direcció General d'Acreditació, Docència i Recerca en Salut, de la Direcció General de Planificació, Avaluació i Farmàcia i de la Secretaria General. Atén la consulta de viatgers internacionals i els tràmits de policia sanitària mortuòria de Sanitat Exterior. En el mateix Centre, amb un accés diferenciat, es troben les dependències del Centre Coordinador de Drogodependències del Consell Insular de Menorca.

a) Servei de Prevenció de la Malaltia/Coordinació de Vacunes

- Vacunes

  - Gestió de les vacunes administrades a Menorca. Previsió d'existències, comptabilitat, comandes, emmagatzemament, control de les temperatures, i manteniment de la cadena de fred, tant de les vacunes administrades directament en el Centre com de les que se serveixen i distribueixen als centres d'Atenció Primària de l'IB-Salut, centres sanitaris privats, geriàtrics, centre Penitenciari, hospitals i mútues.

  - Vacunació escolar. Coordinació administrativa amb IB-Salut, centres escolars i Conselleria d'Educació.

  - Vacunes del Calendari Oficial i altres vacunes de la Conselleria. Atenció als pacients, revisió d'historials vacunals, coordinació amb centres d'atenció primària i hospitals públics, metges privats i altres institucions.

  - Assessorament telefònic a centres de vacunació. Consultes d'antecedents vacunals, calendaris vacunals especials, vacunació d'immigrants, pautes accelerades de vacunació, procediments que s'han de seguir en les interrupcions del calendari vacunal i vacunació de grups específics com les embarassades.

  - Estadístiques i introducció de dades.

- Vacunació internacional – Sanitat Exterior

  - Representació d'aquest Servei a l'àmbit insular i activitats pròpies de la consulta d'assistència al viatger.

ESBORRANY

- Atenció, en la consulta mèdica, al viatger i a les persones que els és necessari completar pautes d'altres llocs,
- Assessorament, mesures preventives i recomanacions de vacunes segons els tipus i les àrees dels viatges.
- Administració de les vacunes obligatòries i recomanades.
- Registre de les vacunes administrades al programa GESVAC.
- Emissió dels certificats de vacunació internacional al viatger.
- Les vacunes administrades són:
- Sanitat Exterior: febre groga, meningitis ACWY, encefalitis centreeuropea.
- Conselleria: Td adult, ràbia, triple vírica i pòlio.
- Farmàcia: hepatitis A, hepatitis B, hepatitis A+B, antitífica, meningitis Ac, antigripal, pneumocòccica, etc.

- Programa de Prevenció del Càncer de Mama
  - Atenció telefònica dels pacients
- Metabolopaties
  - Coordinació administrativa amb els hospitals d'IB-Salut i privats
- Programa de la detecció precoç d'hipoacúsies en l'edat escolar
  - Desenvolupament de tot el programa per la detecció de la hipoacúsia a totes les escoles de l'Illa mitjançant l'exploració dels fillets de primer de primària que hagin estat prèviament autoritzats pels pares, amb la realització d'un calendari d'acord amb el calendari escolar i educatiu de les escoles.
  - Coordinació administrativa amb la Conselleria d'Educació, escoles i IB-Salut. Actualització de la base de dades.
- Programa de detecció precoç d'hipoacúsies en nadons
  - Revisió de nadons residents a Menorca amb antecedents de ser susceptibles de patir alguna manifestació de problemes auditius. Les proves es realitzen a tots els centres de salut de l'illa i al Centre Insular.
- Materials dels programes divulgatius

ESBORRANY

- Recepció i entrega de material, guies de lactància, sobres de metabolopaties i altres a clíniques privades.

b) Servei de Promoció de la Salut i dels hàbits Saludables

Aplicació dels diferents programes del Servei de Promoció de la Salut, amb l'objectiu de millorar la salut dels individus mitjançant diversos tallers en els àmbits escolars, sanitaris i comunitaris. Les estratègies tenen com a objectiu l'alimentació saludable i la vida activa, el sexe segur i responsable, el Programa de Rutes Saludables, el Programa de Salut Jove amb el Consell Insular i el Programa de Centres Educatius Promotors de la Salut.

c) Servei d'Epidemiologia

La Unitat d'Epidemiologia del Centre Insular de Menorca ha dut a terme totes les tasques de la vigilància epidemiològica i la coordinació de plans i programes que correspon al seu territori. Totes les dades d'activitats d'aquesta Unitat estan recollides en la Memòria elaborada pel Servei d'Epidemiologia de la Direcció General de Salut Pública i Participació.

L'objectiu principal és gestionar i avaluar els sistemes d'informació sanitària que actualment són:

- Sistema de vigilància epidemiològica de les Malalties de Declaració Obligatòria
- Sistema de vigilància epidemiològica dels Brots Epidèmics
- Sistema d'informació sobre sida-VIH
- Vigilància de grip a través de xarxa sentinella
- Registre de la Malaltia de Creutzfeldt-Jacob
- Registre de les Interrupcions Voluntàries d'Embaràs
- Sistema d'informació sobre l'Onada de Calor
- Registre de resposta a incidències. Inclou activitats no previstes en altres sistemes o registres
- Coordinació de plans. Inclou el Pla d'Erradicació de la Poliomielitis (Sistema de Vigilància Epidemiològica de les Paràlisis Flàccides Agudes), el Pla d'Eliminació del Xarampió i la Rubèola Congènita i el Programa de Vigilància, Control i Prevenció de la Tuberculosi).

d) Expedients de trànsit

ESBORRANY

El personal mèdic duu a terme la determinació i valoració de les aptituds psicofísiques quan hi ha discrepàncies per a l'obtenció del permís de conduir i d'armes. Valora els expedients tramesos des de la Direcció General de Trànsit. Fa entrevistes a les persones afectades. Requereix els informes mèdics i les valoracions dels especialistes pertinents per a l'estudi i valoració de la informació rebuda i l'elaboració d'informes i els remet a l'administració competent.

e) Inspeccions a centres sanitaris

En col·laboració amb la Direcció General d'Acreditació Docència i Recerca en Salut, s'efectuen les inspeccions a ambulàncies, centres i establiments sanitaris i denúncies.

Atenció directe al públic, consultes telefòniques, admissió i gestió dels tràmits administratius.

f) Servei de Seguretat Alimentària

El personal tècnic de seguretat alimentària del Centre Insular de Menorca consta d'un coordinador de protecció de la salut que també és el coordinador de salut ambiental, quatre inspectors de sector i quatre inspectors d'escorxadors i indústries d'origen animal. Les activitats, els indicadors i els cursos estan detallats en la Memòria del Servei, entre els quals destaquen:

- Control d'establiments alimentaris- Inspeccions programades i no programades en les quals s'avaluen els requisits estructurals, generals i de higiene dels establiments. La traçabilitat dels productes i les manipulacions que es poden observar en el transcurs de la visita de control oficial.

- Auditories, examen sistemàtic dels processos de producció. Tenen com a objectiu verificar que els operadors de les empreses alimentàries han dissenyat, aplicat i mantenen els procediments de gestió de la seguretat alimentària basats en els principis APPCC. Consisteix en una revisió documental dels plans de seguretat alimentària que té establerta l'empresa alimentària, la qual cosa inclou: estudi dels prerequisits estructurals i operacionals, matèries primeres, ingredients, coadjuvants tecnològics, materials i objectes que estan en contacte amb els aliments, producte final, etiquetatge, etc. Feta la valoració del sistema d'autocontrol documentat, es fa la comprovació in situ de la implantació correcta, de l'estudi de les evidències, de la sol•licitud d'accions correctores i de l'emissió de l'informe final.

- Inspeccions i recollida de mostres dels diferents programes d'investigació de perills específics tant microbiològics com físic-químics, com d'additius o al·lergògens.

- Continuació de l'aplicació informàtica del programa SISALUT

ESBORRANY

- Actuacions conjuntes amb la Guàrdia Civil
- Seguiment de les denúncies efectuades per la Guàrdia Civil
- Certificats d'exportació de productes d'origen animal .
- Atenció al públic, els inspectors del Centre tenen un dia assignat per a l'atenció al públic relacionat amb consultes de seguretat alimentaria.
- Denúncies.
- Alertes Alimentàries i toxiinfeccións alimentàries.
- Reunions amb operadors de la indústria alimentària i associacions.
- Cursos i seminaris.

g) Escorxadors

Els veterinaris inspectors d'escorxadors i d'indústries càrnies realitzen el control sanitari dels dos escorxadors d'illa des que els animals arriben fins que se n'obté la carn i les inspeccions a les indústries càrnies d'acord amb la normativa europea.

L'objectiu és garantir la salubritat i la higiene de les carns amb destinació al consum humà. Entre les activitats realitzades en trobem amb:

- Control animal abans del sacrifici.
- Controlar la higiene durant la preparació de la canal.
- Efectuar un control minuciós de la carn obtinguda per determinar si es apta pel consum humà.
- Reunions informatives amb els operadors d'escorxadors, sobre informació de novetats normatives i d'aplicació als escorxadors.
- Inspeccions d'auditoria als escorxadors.
- Recollida de les mostres que estableix el Pla Nacional d'Investigació de Residus (PNIR)
- Recollida de les mostres que estableix el Pla Nacional d'Investigació de Residus (PNIR)
- Recollida de mostres programades pel control oficial i les campanyes d'indústries càrnies.

h) Servei de Salut Ambiental

ESBORRANY

- Aigües de consum humà

    - Es porta a terme la inspecció periòdica de pous, fonts, aljubs i xarxes de distribució per comprovar el manteniment d'aquestes instal·lacions des del punt de vista higiènic i sanitari, així com el que fa referència a la infrastructura i la protecció dels punts de subministrament, tractament i emmagatzematge d'aigua.

      Es recullen mostres dels punts de captació, dipòsits, punts de tractaments i xarxes de distribució.

    - Consultes i informacions als interessats.

- Control de la legionel·losi

    - Inspeccions de les infrastructures susceptibles de l'àmbit comunitari i hospitalari.

    - Investigació de brots i casos de legionel•losis, juntament amb el servei d'epidemiologia.

- Higiene de piscines

    - Les instal·lacions i les condicions de les piscines, la qualitat de l'aigua, els tractaments, el personal socorrista i el de manteniment, per al compliment de les normes establertes encaminades a la prevenció d'accidents i de risc sanitari.

    - Supervisar els cursos de socorrisme i el manteniment de les piscines.

- Residus sanitaris

    - Inspeccions per a la vigilància de les condicions sanitàries exigibles en la gestió dels residus procedents d'activitats, d'instal·lacions i de serveis sanitaris.

- Sanitat mortuòria

    - Inspecció de funeràries i de cementeris, tramitació d'autoritzacions dels diferents serveis de trasllat, embalsamaments, incineracions.

- Productes químics

    - Inspecció sobre fabricació, distribució, emmagatzematge i venda de biocides, lleixius, detergents i altres productes químics.

- Aigües de bany

ESBORRANY

- Control i presa de mostres de 30 punts de les plantes de Menorca, segons el calendari aprovat anualment per la Conselleria i pel Ministeri. Inspecció visual de la presència de diferents residus i de les condicions de neteja i higiene. Gestió de les mostres.

- Gestió del programa informàtic per a la gestió dels resultats de les mostres i control del punts en cas d'incompliment i l'emissió de cartes per requeriment de mesures correctores als ajuntaments.

- Denúncies

- Reunions amb ajuntaments i empreses del sector: Les dades i el nombre d'inspeccions es reflecteixen a les estadístiques del Servei de Protecció de la Salut de la Conselleria i a la Memòria del Servei.

- Inspeccions i denúncies de la Direcció General de Farmàcia a les farmàcies i als establiments de productes sanitaris, per part del inspectors de salut ambiental en col·laboració amb la Direcció general de Planificació, Avaluació i Farmàcia.

- Inspeccions a establiments sanitaris del Servei d'Avaluació i Acreditació de Centres Sanitaris (òptiques, ortopèdies, centres d'extracció de sang, establiments d'audiopròtesis) i suport al metge en algunes denúncies del Servei.

i) Laboratori de Salut Pública

Actualment, no està operatiu el Laboratori de Salut Pública de Menorca. Però s'efectua la gestió i compra de material per a la presa de mostres i per a la preparació de les mostres per a la tramesa a la seva destinació, també s'ocupa de la tramesa de mostres del programa de vigilància de la grip.

j) Administració, ordenança i mostrejador

Succintament i entre altres, les tasques del personal són:

- Control d'entrada i de sortida al Centre del públic en general. Vigilància del Centre. Atenció telefònica i consultes administratives. Gestió de correus i valisa. Atenció al públic.

- Registre general d'entrada i de sortida de documents. Atenció i tramitació de les qüestions del personal i de recursos humans, tramitació de dietes i de quilometratge.

- Gestió de material, tramitació de factures i d'albarans, pressupostos, contractes menors, gestió econòmica del centre de manteniment i avaries i incidències informàtiques.

ESBORRANY

- Gestió del programa de seguretat alimentaria SISALUT amb la gestió dels expedients en el Registre Sanitari Nacional i minoristes. Tràmits administratius d'aigües de consum públic, piscines, socorristes, cursos, legionel·la, biocides, residus sanitaris, tramitació de mostres.

- Tràmits administratius del registre de centres i establiments sanitaris.

- Denúncies. Sancions. Mossegades.

- Tasques administratives de salut escolar i epidemiologia, vacunes. Atenció telefònica al Programa del Càncer de Mama. Suport administratiu i admissió de documents de les denúncies del personal de la Direcció General de Consum.

- Recollida de mostres per a la Campanya d'Aigua de Mar.

- Subministrament de vacunes a tots als centres de salut i hospitals de l'Illa.

- Enviament i condicionament de mostres de laboratori.

- Recollida i tramesa de les mostres del Programa de Vigilància de la Grip i la recollida de documents del Programa del Càncer de Còlon, entre d'altres.

k) Direcció general de Consum

El Centre de Menorca disposa d'un tècnic informador de consum i d'un inspector de consum.
El personal administratiu del Centre i l'ordenança col•laboren amb el Registre de Documents, alguns tràmits administratius i el control d'admissió de persones i de donar cita prèvia de consum.
Hi ha una Memòria de la DG de Consum a Balears, especificada per illes, amb el nombre de reclamacions, consultes i inspeccions, entre altres informacions.

l) Centre coordinador de drogodependències del Consell Insular de Menorca

Des de la creació del Centre de Drogodependències del Consell Insular, el Centre de Menorca ha col·laborat amb un director tècnic farmacèutic, que s'ocupa, fonamentalment, de la preparació i dispensació dels tractaments de deshabituació amb metadona clorhidrat i de l'emissió dels documents.

m) Personal del centre

- 4 Tècnics en protecció de la salut ,especialitat veterinària adscrits a seguretat alimentaria.

- 4 inspectors d'escorxadors i indústries d'aliments d'origen animal, especialitat veterinària destinació escorxadors.

ESBORRANY

- 1 coordinador de protecció de la salut especialitat farmacèutic destinació Seguretat alimentaria i salut ambiental
- 2 tècnics en protecció de la salut especialitat farmacèutics adscrits al servei de Salut Ambiental.
- 2 Metges lloc base adscrits (servei prevenció de la malaltia, coordinació de vacunes, vacunació internacional, epidemiologia, expedients de trànsit, inspeccions a centres sanitaris)
- 2 infermeres adscrits a (servei prevenció de la malaltia, coordinació de vacunes, vacunació internacional, epidemiologia)
- 1 infermera adscrita al (servei de promoció de la salut i dels hàbits saludables).
- 3 auxiliars administratius (centre)
- 1 ordenança (centre)
- 1 mostrejador (centre)
- 1 netejadora(centre)
- 1 Director centre Insular (centre i col·laboració amb servei de drogodependències del CIME)
- 1 inspector de consum destinació DG Consum
- 1 Tècnic superior de consum destinació DG Consum

2. Activitats més rellevants de l'any

Les activitats més rellevant estan reflectides en la memòria de cada servei, als quals estan assignats el personal del centre.

3. Indicadors

Els indicadors bàsics de Menorca es troben detallats en les diferents memòries dels Serveis de la Direcció General de Salut Pública i Participació (Servei d'Epidemiologia, Servei de Promoció de la Salut, Servei de Prevenció de la Malaltia, Coordinació de Vacunes, Servei de Seguretat Alimentària, Servei de Salut Ambiental) i de la Direcció General de Consum.

Independentment d'aquests serveis, el Centre Insular de Menorca presenta els indicadors de les activitats relacionades amb:

ESBORRANY

Consulta de viatgers de sanitat exterior que és la següent:

CENTRE DE VACUNACIÓ INTERNACIONAL DE MENORCA		
ANY 2017		
Viatgers atesos:	700	
Vacunacions administrades:	746	
Vacunacions recomanades:	231	
Quimioprofilaxi paludisme:	129	
Tractament de reserva paludisme:	42	
VACUNA	**ADMINISTRADA**	**RECOMANADA**
Còlera oral	0	4
Encefalitis japonesa	7	3
Encefalitis primavero-estival	0	0
Febre groga	125	8
Febre tifoidea injectable	365	78
Febre tifoidea oral	0	26
Grip	0	11
Hepatitis a	61	79
Hepatitis a+b	16	2
Hepatitis b	11	1
Meningitis meningocòccica a,c,w135,y	21	0
Meningitis meningocòccica c	0	0
Pneumocòccica 13v, 23v	1	0
Polio injectable	5	1
Ràbia pre-exposició	61	4
Xarampió-rubèola-parotiditis	35	5
Tètan-diftèria (adults)	37	9
Varicel.la	1	0
PREVENCIÓ PALUDISME	**QUANTITAT**	
Cloroquina	0	
Malarone	120	
Mefloquina	6	
Doxiciclina	3	
TRACTAMENT DE RESERVA PALUDISME	**QUANTITAT**	
Malarone	41	
Resochín	0	
Lariam	1	
Doxiciclina	0	

Tràmits amb la policia internacional de Menorca:

ANY 2017		
Trasllat internacional de cadàvers :	Total 17	

4. Difusió

Col.laboració del personal amb els respectius Serveis Centrals.

5. Grups de treball

Col.laboració del personal amb els respectius Serveis Centrals.

6. Docència

Els cursos impartits o rebuts i la formació del personal tècnic adscrits en els diferents Serveis, també estan indicats en les respectives memòries dels Serveis.

Succintament el personal tècnic, administratiu , subaltern i directiu del centre ha realitzat els següents cursos el 2017.

- Sessió formativa "Formació inicial en riscs laborals als nous treballadors de la CAIB.
- Jornada d'estratègies de Salut a Menorca- Hospital General Mateu Orfila- 9 hores.
- Jornada actualització en vacunes . Eivissa . Associació Espanyola de vacunologia i Conselleria de Salut.
- XVI jornada de la xarxa sentinella de la grip de les Illes Balears. Alaró. Conselleria de Salut.
- Actualització en el cribatge neonatal de les malalties endocrinometabòliques. Conselleria de Salut.
- Actualització en el cribatge de la sordesa infantil. Conselleria de Salut.
- III Jornada de Salut i Génere de les Illes Balears. Conselleria de Salut.
- Jornada d'activitat física i salut. Exercici físic i esport. Es tot saludable?- Escola de Salut Pública de Menorca.

ESBORRANY

- Curs “De las Batas a la Botas. ¿ Es posible hacer Salud Comunitaria desde las instituciones?” XXVIII Escola de salut pública Menorca.
- Curs “Como Trabajar la Promocion de la Salud en la adolescencia?. XXVIII Escola de salut Pública de Menorca. Llatzeret de Maó.
- Curs “Salud Local. IV Edición. SNS . Ministerio de sanidad servicios sociales e iguladad. On line – 50 horas.
- Programa de Formació i acreditació de personal directiu2017. (EBAP).
- Curs “Controversias en Alimentacion y Salud: respuestas desde la epidemiologia nutricional. XXVIII Escola de salut Pública de Menorca. Llatzeret de Maó.
- Informació alimentària facilitada al consumidor. Declaracions nutricionals i de propietats saludables. (EBAP)
- Additius alimentaris , enzims i aromes (en línia).(EBAP).
- Pubmed. Cerca bibliogràfic a la base de dades Mediline. Hospital Mateu Orfila.
- “Seminario de Control de ingredientes Tecnologicos en alimentos para verificar el uso correcto de sulfitos en preparados de carne” (formació Interna)
- “Jornadas sobre Antibiorresistències” (COVIB)
- “jornada de actualizaciones sobre salud ambiental” (COVIB)
- Sessions Formatives de organitzades per la Conselleria de Salut. Formació Interna.
- Continguts d’Angles de nivel A2. Àrea Llengües estrangeres. (EBAP). 50 hores.
- Integració REGWEB en el sistema d’interconnexió de registres i novetats de la Llei 39/2015 per a oficines de registre. (EBAP)
- Novetats en Matèria de protecció de dades (EBAP)

ESBORRANY

CENTRE INSULAR D'EIVISSA I FORMENTERA

1. Descripció del Servei

El Centre Insular de la Conselleria de Salut d'Eivissa i Formentera comprèn l'activitat de la Conselleria de Salut a les illes d'Eivissa i Formentera. El seu personal i les seves activitats formen part de la Direcció General de Salut Pública i Participació i de la Direcció General de Consum, encara que també assumeix funcions que corresponen a la Secretaria General, a la Direcció General d'Acreditació, Docència i Recerca en Salut i a la Direcció General de Planificació, Avaluació i Farmàcia. Així mateix es porten a terme altres activitats que no pertanyen a cap de les direccions generals esmentades, com ara les relacionades amb Sanitat Exterior: la consulta i vacunació de viatgers internacionals, i els tràmits de Policia Sanitària Mortuòria fora de l'Estat les quals són competència del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat.

Per dur a terme aquestes activitats, l'any 2017 el Centre Insular d'Eivissa i Formentera disposava d'una plantilla formada per 28 persones:

- 1 Auxiliar de laboratori
- 2 Tècnics superiors, biòlegs, adscrits al Servei de Laboratori
- 1 Coordinadora de Protecció de la Salut, farmacèutica.
- 2 Tècniques en Protecció de la Salut, farmacèutiques, adscrites al Servei de Salut Ambiental i que també assumeixen les funcions que depenen de la Direcció General de Planificació, Avaluació i Farmàcia.
- 4 Tècnics en Protecció de la Salut, veterinaris, adscrits al Servei de Seguretat Alimentària i Nutrició.
- 1 Tècnica en Protecció de la Salut, veterinària, amb destinació Formentera i adscrita al Servei de Seguretat Alimentària .
- 1 veterinari base adscrit al Servei de Seguretat Alimentària i Nutrició i exercint les mateixes funcions que un Tècnic en Protecció de la Salut.
- 2 inspectores d'escorxadors i indústries d'aliments d'origen animal, veterinàries, adscrites al Servei de Seguretat Alimentària i Nutrició, de les quals una està destinada a l'escorxador d'Eivissa i l'altra fa funcions de Tècnic en Protecció de la Salut.
- 1 conductora amb contracte de 9 mesos anuals la qual és l'encarregada de mostrejar les aigües de mar, controlar el nivell de desinfectant en les fonts públiques ornamentals per prevenir possibles infeccions per Legionella,

ESBORRANY

controlar el nivell de desinfectant en les xarxes d'abastament d'aigua de consum, repartiment de vacunes, documentació, etc.

        - metgessa que forma part de la Unitat d'Epidemiologia del Centre i també s'encarrega de la consulta als viatgers internacionals.

- 1 metgessa que s'encarrega de les funcions de Promoció de la Salut, salut escolar, vacunes i també de la consulta als viatgers internacionals.
- 1 metgessa que s'encarrega de la gestió i execució del Programa de valoració de les limitacions del carnet de conduir i del permís d'armes, exerceix les funcions que depenen de la Direcció General d'Acreditació, Docència i Recerca en Salut i també de la consulta de viatgers internacionals.
- 1 ATS que forma part de la Unitat d'Epidemiologia del Centre i que també col·labora en les tasques de vacunació.
- 1 ATS que gestiona les vacunes, les vacunacions i col•labora en la salut escolar.
- 1 ordenança
- 1 administrativa.
- 3 auxiliars administratives, de les que una fa funcions purament administratives; una altra fa funcions administratives relacionades amb el laboratori, gestió de comandes i compres, enviament de mostres, tant alimentàries com clíniques, introducció de dades en el programa informàtic AIMAR d'aigües de bany, avís als ajuntaments quan aquestes incompleixen, i tasques en Sanitat Exterior, i la tercera auxiliar administrativa que fa funcions exclusives per a la Direcció General de Consum.
- 1 Tècnic superior que fa exclusivament funcions de la Direcció General de Consum.
- 1 inspectora de consum.
- 1 Director del Centre Insular.

2. Activitats més rellevants de l'any

Encara que les activitats més rellevants de cada servei estan reflectides en les seves respectives memòries, hem de destacar les següents:.

ESBORRANY

a) Per part de la Unitat Analítica d'Eivissa s'han continuat les tasques per l'acreditació per la ISO 17025 de Legionella com també les tasques per acreditar-se en la detecció i recompte d'enterococs intestinals en aigües marines pel nombre més probable (substrat definit) i el recompte d'Escherichia coli i bacteris coliforms en aigües pel mètode del nombre més probable (substrat definit).

b) Continuació en l'acreditació per presa de mostres dels Tècnics en Protecció de la Salut adscrits al Servei de Salut Ambiental.

c) Pel que fa als consells i vacunacions internacionals hem de tenir en compte la situació de desproveïment de la vacuna enfront de l'hepatitis A durant l'any 2017, el que ha significat una disminució del nombre de vacunes administrades en comparació als anys anteriors. Tot i això, s'han atès 1929 consultes, s'han administrat en el Centre 1530 vacunes i s'han recomanat 3582 vacunes.

d) S'han investigat 6 brots d'origen alimentari/hídric i 12 d'origen no alimentari.

e) Des de la Unitat d'Epidemiologia s'han enviat un total de 63 mostres biològiques, 52 al Centre Nacional de Microbiologia relacionades amb la investigació de brots o de malalties sotmeses a especial vigilància i 11 relacionades amb la xarxa de vigilància de grip.

f) S'ha col·laborat amb l'IB-SALUT, altres conselleries i amb l'EBAP cedint les dependències del Centre Insular perquè puguin organitzar cursos, reunions, o jornadesSubapartat 1

Les activitats que desenvolupen els distints serveis en el Centre Insular són els següents:

- Servei de Salut Ambiental

  - Aigües de consum humà: inspeccions programades i no programades tant d'infraestructures, pous aljubs, xarxes, sistemes de desinfecció, camions cisterna, com de documentació relacionada amb aquesta activitat. També es recullen mostres d'aigua per a la seva anàlisi, 87 l'any 2017 i s'atenen consultes presencials, telefòniques i telemàtiques. S'introdueixen dades en el programa informàtic SINAC que també s'utilitzen per dur a terme inspeccions.

  - Control de legionel·losi: inspecció d'instal•lacions , equips i edificis, tant de l'àmbit comunitari com hospitalari susceptibles de poder ser un focus d'infecció. Supervisió dels plans d'autocontrol. Investigació de brots, clusters o casos notificats, 3 l'any 2017. També es recullen mostres per a la seva anàlisi, l'any 2017 es varen recollir 74 mostres

ESBORRANY

d'aigua per a la detecció i recompte de Legionella. S'atenen consultes. Continuació en l'acreditació per a la presa de mostres.

- Higiene de piscines: inspecció d'instal·lacions, aigua i tractaments de la mateixa; presència de socorrista quan pertoca, personal de manteniment i programes d'autocontrol. Inspecció d'accidents relacionats amb piscines. També es prenen mostres d'aigua per a la seva anàlisi i es supervisen els cursos de socorrisme i manteniment de piscines impartits per empreses autoritzades.

- Aigües de bany: inspecció visual i presa de mostres, 500 l'any 2017, per a la seva anàlisi de 48 punts de mostreig de diferents platges d'Eivissa i Formentera. Introducció de dades en programa informàtic AIMAR i avís als ajuntaments en casos d'incompliments en els valors paramètrics.

- Productes químics: inspecció en la fabricació, distribució, emmagatzematge i venda dels mateixos: productes biocides, lleixius o detergents. També inspecció de les empreses aplicadores de biocides així com la seva aplicació en establiments públics. Atenció a alertes relacionades amb productes químics a través del SIRIPQ.

- Residus sanitaris: Inspecció de les condicions sanitàries en la gestió dels residus procedents d'activitats, instal•lacions i serveis sanitaris, així com supervisió dels plans de gestió interna dels centres sanitaris.

- Espais sense fum: inspecció del compliment de la normativa que regula la venda, subministrament i consum dels productes del tabac en aquells establiments susceptibles de ser inspeccionats per aquest Servei. Col·laboració amb altres administracions per garantir els espais sen se fum, com ara la local i estatal.

- Zoonosis no alimentàries: introducció de les dades recopilades en el Sector d'Eivissa i Formentera de les declaracions d'agressions i denúncies en el programa de vigilància contra la ràbia dels animals domèstics.

- Sanitat mortuòria: inspecció de cementiris, empreses funeràries i serveis funeraris. Autoritzacions d'embalsamaments, trasllats i incineracions. L'any 2017 es varen tramitar 572 autoritzacions: 241 autoritzacions de trasllats de cadàvers, 83 autoritzacions d'embalsamament, 201 autoritzacions d'incineració i 47 d'altres autoritzacions. Diligència dels llibres corresponents.

ESBORRANY

- Donar resposta a denúncies, consultes, tant presencials com telefòniques o telemàtiques, així com proposar sancions quan afecten a aquest Servei.

- Elaborar informes d'activitats classificades relacionades amb la salut ambiental.

- Rebre o donar formació específica o que sigui útil pel Servei. Assistir i participar a reunions, jornades, tallers i grups de treball. Col·laborar en l' elaboració de documentació tècnica i protocols.

  Les dades, nombre d'inspeccions, estadístiques, cursos i indicadors es troben detallats en la memòria feta pel servei.

- Servei de Seguretat Alimentària i Nutrició

  - Activitats de control oficial d'aliments i establiments alimentaris que inclouen inspeccions, programades i no programades d'establiments i processos de manipulació, com també auditories.

  - Atenció a denúncies o alertes alimentàries.

  - Campanyes programades amb presa de mostres: 12 l'any 2017 .

  - Depuració del cens d'indústries i establiments.

  - Actuacions davant sospita o denúncia per brot d'origen alimentari o per alerta alimentària. L'any 2017 es van investigar 5 brots de possible origen alimentari.

  - Col·laboració amb altres administracions quan pertoca.

  - Actuacions i gestions davant zoonosis, com ara la ràbia, el que implica investigació per mossegades d'animals.

  - Control sanitari dels escorxadors d'Eivissa i de Formentera el qual compren des de la detecció de patologies, o col•laboració en el Pla Nacional d'Investigació de Residus en Animals i Productes Derivats (PNIR) fins auditories dels mateixos escorxadors.

  - Inspeccions d'ofici o per denúncies relacionades amb els espais sen se fum quan siguin establiments sotmesos al control oficial d'aquest servei.

  - Elaborar informes d'activitats classificades.

  - Introducció de dades relacionades amb expedients d'autoritzacions o inscripcions en l'aplicació informàtica SISALUT.

ESBORRANY

- Donar resposta a denúncies,consultes, tant presencials com telefòniques o telemàtiques, així com proposar sancions quan afecten a aquest Servei.

- Rebre o donar formació relacionada amb el Servei o que sigui útil per al lloc de feina. Assistir i participar en reunions, tallers, jornades....

  Les dades, nombre d'inspeccions, estadístiques, cursos i indicadors es troben detallats en la memòria feta pel servei.

- Laboratori de Salut Pública

S'ha de tenir en compte que durant l'any 2017 l'auxiliar de laboratori ha patit dues baixes laborals de llarga durada, una d'elles encara en evolució, fet que ha afectat al normal funcionament de l' Unitat Analítica d'Eivissa. Tot i això l'any 2017 el nombre total de mostres analitzades en la Unitat Analítica d'Eivissa ha estat de 663 i s'han emès un total de 203 informes d'assaig

- Anàlisis químiques i microbiològiques de les mostres d'aigües de consum: es processaren 87 mostres amb la determinació de 1186 paràmetres. Aigües de bany, 500 mostres i 1000 paràmetres. Investigació quantitativa i qualitativa de Legionel•la, tant mostres d'ofici com per notificació de casos, 95 mostres. D'aquestes 95 mostres s'ha detectat la presència de Legionella en 14 d'elles. Totes les mostres han estat recollides pels tècnics de Salut Ambiental i per la persona que exerceix la funció de mostrejador d'aigües de bany, tant si són mostres programades com si no.

- Anàlisis químiques i microbiològiques de mostres d'aliments aportades pels tècnics de Seguretat Alimentària. Durant l'any 2017 s'han analitzat 5 mostres que corresponien a la investigació de 2 brots d'origen alimentari, encara que s'han enviat mostres a la Unitat Analítica de Palma d'altres 3 brots d'origen alimentari.

- Anàlisis químiques i microbiològiques de mostres d'aigües i aliments aportades per altres conselleries, administracions o particulars: denúncies, abocaments.... L'any 2017 s'han analitzat 15 mostres d'aigua per aquest concepte.

- Participació en exercicis intercomparatius de microbiologia d'aigües de mar, microbiologia i química d'aigües de consum humà, microbiologia i química d'aigües negres, investigació de Legionel•la i de microbiologia d'aliments. L'any 2017 s'ha participat en 18 exercicis, amb un total de 39 mostres.

- Registre, condicionament i enviament de mostres de mostres d'aigua i aliments des de la Unitat Analítica d'Eivissa a la Unitat

ESBORRANY

Analítica de Palma. Aquest any s'han enviat 19 mostres d'aigua de consum humà, i 27 d'aliments corresponents a les 12 campanyes dutes a terme pel Servei de Seguretat Alimentària i Nutrició.

- Registre, condicionament i enviament al Centre Nacional de Microbiologia de 14 mostres per a la serotipació de les soques de Legionella aïllades en la Unitat Analítica d'Eivissa.

- Continuació de les tasques per a l'acreditació en la investigació de Legionel·la, enterococs intestinals en aigües marines pel nombre més probable i el recompte d'Escherichia coli i bacteris coliforms en aigües pel mètode del nombre més probable.

- Rebre formació adient als llocs de feina del Servei. L'any 2017 el personal de la unitat Analítica va participar en el curs: Norma UNE-EN ISO/IEC 17025 de laboratoris d'assaig i calibratge.

- Unitat d'Autoritzacions

Encara que no hi cap persona adscrita formalment a la Unitat d'Autoritzacions, és el personal administratiu del Centre, una administrativa i una auxiliar administrativa l'any 2017, el que fa aquestes tasques, entre d'altres. S'ha de tenir en compte que el sector d' Eivissa i Formentera és el segon de les Illes Balears en quant al nombre d'expedients tramitats /any.

- Inici i tramitació prèvia a la resolució, dels expedients corresponents als serveis de Protecció de la Salut i de Seguretat Alimentària i Nutrició del Sector d'Eivissa i Formentera.

- Inici i tramitació prèvia dels expedients corresponents a altres Direccions Generals.

- Donar informació, assessorament i ajut en els diferents tràmits al ciutadà, tant presencialment, telefònicament com telemàticament. L'any 2017 , per part de l'administrativa i l'auxiliar administrativa que s'encarreguen de les tasques administratives del Centre Insular, es van atendre un total de 3215 consultes relacionades amb la Direcció general de Salut Pública i Participació, de les que 1871 van ser de manera presencial, 1207 telefònicament i 137 de forma telemàtica.

- Donar registres d'entrada i/o sortida de la documentació aportada pels administrats.

- Servei d'Epidemiologia

El Centre Insular d' Eivissa i Formentera, a través de la unitat d'Epidemiologia, du a terme totes les tasques de la vigilància epidemiològica o coordinació de plans i programes que corresponen a aquest sector. Totes les dades d'activitats

ESBORRANY

d'aquesta unitat estan recollides en la memòria elaborada pel Servei d'Epidemiologia de la Direcció General de Salut Pública i Participació.

- Gestió dels sistemes d'informació:
  - Sistema de Vigilància Epidemiològica de les Malalties de Declaració Obligatòria
  - Sistema de Vigilància Epidemiològica dels brots epidèmics
  - Sistema d'informació sobre sida-VIH que engloba el Registre de Sida i el de nous diagnòstics d'infecció per VIH
  - Sistemes d'informació, estudis i vigilància a través de xarxa sentinella (vigilància sentinella de grip)
  - Registre de la malaltia de Creutzfeldt-Jacob
  - Sistema d'informació permanent sobre addicció a drogues (SEIPAD)
  - Sistema d'Informació sobre l'onada de calor
  - Registre d'incidències

- Coordinació de plans i programes de control:
  - Pla d'eradicació de la poliomielitis (vigilància Paràlisis Flàccida Aguda, PFA)
  - Pla d'eliminació del xarampió i rubèola congènita
  - Programa de vigilància i control de la tuberculosi (activitat iniciada a l'any 2011)
  - Coordinació amb unitats externes:Xarxa d'atenció primària (ib-Salut), Unitats hospitalàries (clíniques, laboratoris microbiologia, unitat de M. Preventiva o Epidemiologia, etc.).
  - Centres i consultes mèdiques privades
  - Metges sentinelles de la Xarxa Sentinella per la Vigilància de Grip (atenció primària de l' ib-Salut)
  - Unitats o centres amb servei d'atenció a problemes de drogoaddicció
  - Serveis de prevenció de riscs laborals

- Difusió de la informació generada per les activitats del servei d'Epidemiologia.

- Assistència a cursos, congressos, jornades i altres activitats

- Servei de Prevenció de la Malaltia, Servei de Promoció de la Salut i dels Hàbits Saludables i Coordinacions Autonòmiques

  - Gestió i execució del programa de detecció precoç de la hipoacúsia escolar, primer de primària, amb el que implica de coordinació amb la conselleria d'Educació, centres escolars i IB-SALUT.

  - Gestió i execució del programa de valoració de les limitacions del carnet de conduir i del permís d'armes. Es valoren les aptituds

ESBORRANY

psicofísiques, informes emesos per especialistes i es valoren els expedients tramesos per la Direcció General de Trànsit del Ministeri de l'Interior. L'any 2017 es van valorar a 10 persones.

- Aplicació dels programes del Servei de la Promoció de la Salut i dels hàbits saludables. L'any 2017 es va reunir la comissió dels Centres Educatius Promotors de la Salut (CEPS) d'Eivissa i Formentera amb la participació de la Conselleria d'Educació i Universitats, l' IB-SALUT, el Consell Insular d'Eivissa i els diferents municipis. Així mateix també va haver-hi vàries reunions amb els centres educatius que participen en el programa (CEPS)

- Participació en diverses meses intersectorials relacionades amb diferents programes de salut .

- Recollida i posterior enviament de la documentació de les farmàcies col·laboradores del Programa de Detecció Precoç de Còlon i Recte segons el procediment establert per la Coordinació de l'Estratègia de Càncer.

- Gestió de les vacunes del Sector d'Eivissa-Formentera:

    - Previsió i sol·licitud de totes les vacunes necessàries pel Sector d'Eivissa i Formentera, tant les incloses en el calendari oficial de vacunació com no.

    - Emmagatzematge, control de l'estoc i temperatura de la cambra i neveres de vacunes. L'any 2017 es varen rebre un total 33.851 dosis en el Centre Insular d'Eivissa i Formentera.

    - Distribució de les vacunes als hospitals, centres de salut , unitats bàsiques de salut, centre penitenciari i centres privats.

    - Coordinació, preparació i execució de les distintes campanyes de vacunació: contra la grip, pneumococ, vacunació escolar.

    - Gestió i consulta de programes de vacunes (GESVAC i e-siap).

    - Atenció personal, telefònica o telemàtica a particulars, centres mèdics o d'altres. Consultes d'antecedents envers vacunes, vacunació de grups específics, etc.

    - Revisió de cartilles de vacunació i elaboració de documentació destinada a centres escolars, tutors, pares d'alumnes.

ESBORRANY

- Vacunació: Pneumococ, ràbia, hepatitis....
- Vacunació relacionada amb la sanitat exterior: febre groga, encefalitis centreeuropea o meningitis ACWY.
- Reunions periòdiques amb directors d'atenció primària i farmàcia hospitalària relacionades amb la millora de la distribució de les vacunes i resolució de diferents problemes relacionades amb elles en l'àrea d'Eivissa i Formentera.

- Recepció, entrega i difusió del diferent material divulgatiu, com ara guies, pòsters o tríptics editats pels serveis o coordinacions de la Direcció General de Salut Pública i Participació.

- Col·laboració amb serveis o coordinacions autonòmiques com ara les Jornades en actualització en vacunes, que es varen celebrar en Eivissa els dies 6 i 7 d'abril o la Jornada sobre violència sexual contra les dones que es va celebrar el 3 de juliol de 2017.

- Assistència a cursos, congressos, jornades o reunions bé presencials o bé per videoconferència, com per exemple la jornada sobre tuberculosi organitzada pel Servei d'Epidemiologia.

No s'ha introduït cap dada numèrica ni actuació concreta referent a les activitats o programes d'actuació dels serveis o coordinacions anteriorment citades, ja que s'han enviat als respectius caps de servei o coordinadors autonòmics.

3. Indicadors

Els indicadors de l'activitat i resultat dels diferents serveis i coordinacions autonòmiques de la Direcció General de Salut Pública i Participació corresponents a Eivissa i Formentera es troben inclosos en la memòria de cadascun d'ells. El mateix passa en les memòries elaborades per les altres direccions generals de la Conselleria de Salut

Sanitat Exterior – Centre de vacunació internacional

Per una encomana de gestió del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat el Centre Insular d'Eivissa i Formentera és el Centre de Vacunació Internacional per les illes d'Eivissa i Formentera, i per tant on es duen a terme les seves activitats. Com es pot veure en els gràfics de l'annex, el nombre de consultes i vacunacions augmenta cada any, encara que l'any 2017 i degut a problemes de desproveïment de la vacuna enfront de l'hepatitis A el nombre de vacunes administrades ha disminuït lleugerament.

- Consells sanitaris i informació de vacunes als viatgers, tant de manera presencial com telefònica: 1946

ESBORRANY

- Vacunacions recomanades: 3583
- Vacunes administrades, bé obligatòries o recomanades, i tant si les ha subministrat la Conselleria de Salut , el Ministeri de Sanitat o s'han adquirit en una oficina de farmàcia: 1540.
- Expedició del certificat de Vacunació Internacional
- Informació i indicació sobre quimioprofilaxis del paludisme: 860.
- Gestió i control de les vacunes administrades en el Centre Insular
- Introducció de dades i elaboració d'estadístiques a través del programa informàtic GESVAC per al Ministeri
- Expedició de taxes per vacunació internacional: 382

4. Difusió

Tot el corresponent en aquest apartat es troba reflectit en les memòries dels diferents serveis i coordinacions autonòmiques, encara que el Centre Insular col·labora en la difusió de les diferents activitats dutes a terme pels mateixos.

5. Grups de treball

a) Els 2 Tècnics en Protecció de la Salut adscrits al Servei de Salut Ambiental del Centre han format part cada un d'ells dels grups de treball de control de legionel·losi i higiene de piscines respectivament, col•laborant en l'elaboració de les instruccions tècniques i dels protocols.

b) Els Tècnics en Protecció de la Salut adscrits al Servei de Seguretat Alimentària i Nutrició han participat en grups de treball organitzats a partir d'especialitats.

c) Una tècnica de promoció de la salut i prevenció de la malaltia du a terme la coordinació de la mesa intersectorial de CEPS d'Eivissa i Formentera

d) Una tècnica de la unitat d'epidemiologia està designada com a coordinadora autonòmica per l Pla d'eliminació del xarampió i la rubèola congènita.

e) Una tècnica de promoció de la salut participa en la mesa Alcohol i drogues, organitzat per la FAPA.

6. Normativa

Col·laboració en la preparació modificació normativa de notificació de malalties.

ESBORRANY

7. Docència

Els cursos impartits o rebuts per part del personal d'aquest centre adscrit al seu respectiu Servei estan indicats en la memòria de cadascun d'ells. De totes maneres podem destacar.

a) Sessions formatives de la Conselleria de Salut organitzades per la Direcció general d'Acreditació, Docència i Recerca en Salut i que es segueixen per videoconferència des d'Eivissa.Assistència del personal de laboratori al curs: Norma UNE-EN ISO/IEC 17025 de laboratoris d'assaig i calibratge.

b) Assistència dels Tècnics en Protecció de la Salut adscrits al Servei de Salut Ambiental a una Jornada Tècnica a Palma denominada " Legionella en el punto de mira: nuevo marco en la prevención y control".

c) Participació per videoconferència dels Tècnics en Protecció de la Salut adscrits al Servei de Seguretat Alimentària i Nutrició en formació interna organitzada pel Servei.

d) Participació en cursos de l'EBAP però organitzats pel Servei de Seguretat Alimentària i Nutrició: "Control oficial de productes alimentaris, eficàcia i eficiència". "Informació alimentària facilitada al consumidor, declaracions nutricionals i de propietats saludables" o "Additius alimentaris, enzims i aromes".

e) III Jornada Salut i Gènere de les Illes Balears (vídeoconferència). Conselleria de Salut. 10/03/2017.

f) Dia mundial Tuberculosi (vídeoconferencia). Servei d'epidemiologia. DGSPiP. 24/03/2017.

g) Jornada actualització en Vacunes. Eivissa. 8 hores. Associació Espanyola de Vacunologia i Conselleria de Salut. 6 i 7/04/2017.

h) "VIII Encuentro antiguos alumnos especialistas en vacunas". Hospital Clínico San Carlos. Madrid. 8 i 9/06/2017.

i) Curs Salut Local, edicions IV i V. Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat.

j) Curs" Educación para la Salud Individual sobre estilos de vida". Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat.

k) Cursos: " Competències directives de nivell inicial" i "Competències directives de nivell intermedi. Lideratge de persones i direcció d'equips". EBAP.

ESBORRANY

l) El personal administratiu també ha assistit a varis cursos relacionats amb els seus llocs de feina, com ara "La gestió per competències en les AAPP" o bé "Vacances, permisos i llicències del personal funcionari de la CAIB". EBAP.

8. Recerca

En les memòries de cada servei i coordinació autonòmica es troben les actuacions que hagi pogut tenir el personal d'aquest Centre Insular.

9. Altres activitats

Aquí s'inclouen aquelles activitats efectuades en aquest Centre però que no corresponen a la Direcció general de Salut Pública i Participació.

a) Direcció general d'Acreditació, Docència i Recerca en Salut

Les tasques corresponents a aquesta direcció general les assumeix una de les metgesses del Centre Insular recolzada pel personal d'administració del mateix.

- Inspecció i control d'hospitals, centres, serveis i establiments sanitaris per sol·licituds d'autorització d'instal·lació, funcionament, renovació, ampliació o tancament. L'any 2017 es varen realitzar 41 inspeccions a diferents centres amb un total de 62 visites.
- Inspecció d'ambulàncies per sol•licitud de certificació tècnica sanitària de vehicles de transport sanitari o renovació de la mateixa. L'any 2017 es varen inspeccionar 30 ambulàncies.
- Actuacions per denúncies, 3 l'any 2017.
- Elaboració d'informes.
- Tramitació de sol·licituds, denúncies i comunicacions que depenen d'aquesta direcció general.
- Atendre consultes presencials, telefòniques o telemàtiques.
- Registre de Declaració de Voluntats Anticipades segons la Llei 1/2006 de Voluntats Anticipades i Decret 58/2007 de desplegament d'aquesta llei

b) Direcció general de Planificació, Avaluació i Farmàcia

Les tasques de caràcter tècnic d'aquesta direcció general les assumeixen les tècniques de protecció en la salut adscrites al Servei de Salut Ambiental tal com disposa la Disposició transitòria única de l'Ordre de la consellera de Salut de 12 de juliol de 2016 per la qual s'aprova l'atribució de funcions als llocs de feina de la Conselleria de Salut i del Servei de Salut de les Illes Balears. Així mateix, les

ESBORRANY

tasques administratives relacionades amb aquesta direcció general les exerceix el personal d'administració del Centre Insular.

- Inspecció i control d'establiments i serveis farmacèutics segons el pla d'inspeccions establert, o bé per sol•licituds d'autorització, modificació, trasllat o denúncies. Donar suport per notificacions d'alertes notificades per aquesta Direcció General. L'any 2017 es varen efectuar 32 inspeccions a oficines de farmàcia i 2 relacionades amb dipòsit de medicaments.

- Inspecció i control de les activitats sanitàries de fabricació a mida, distribució i venda dels productes sanitaris i de medicaments i altres productes farmacèutics. L'any 2017 es va efectuar una inspecció a un centre de pròtesi dental i 2 inspeccions, relacionades amb medicaments, a 2 centres sanitaris.

- Tramitació de sol•licituds, notificacions, i demés relacionades amb aquesta Direcció General.

- Atendre consultes presencials, telefòniques o telemàtiques.

c) Direcció general de Consum

L'any 2017 les tasques que depenen d'aquesta direcció general les varen dur a terme una inspectora de consum, un tècnic superior i una auxiliar administrativa. Així mateix el personal d'ordenança col•labora en el control d'admissió de persones al Centre i condicionament i repartiment de documentació.

- Inspeccions per campanyes d'àmbit europeu, estatal o autonòmic.

- Inspeccions motivades per denúncies o alertes.

- Atenció de consultes presencials, telefòniques o telemàtiques.

- Tramitació de denuncies o reclamacions.

- Servei d'arbitratge mitjançant videoconferència.

- Assistència a cursos de formació o reunions del personal adscrit a aquesta Direcció General.

- Participació i difusió d'actes relacionats amb el consumidor.

Les dades referents a aquesta Direcció General es troben en la memòria editada per la mateixa.

d) Personal ordenança, administració i conductora

ESBORRANY

S'ha de tenir en compte que la realització efectiva de les activitats i programes descrits en la memòria no és possible sense la tasca que realitza el personal d' ordenança, el personal administratiu i la conductora del Centre Insular:

- Personal ordenança
    - Control d'entrada i sortida al Centre de les persones que venen a realitzar qualsevol gestió en el mateix.
    - Condicionament i repartiment de documentació i vacunes a centres sanitaris, escolars, oficina de correus, etc.
    - Recollida de documentació a hospitals o la cooperativa de medicaments (programa de detecció precoç de càncer de còlon i recte).
    - Recollida de mostres clíniques en centres hospitalaris i sanitaris per enviar al laboratori de salut pública de Palma, Hospital Universitari de son Espases o al Centre Nacional de Microbiologia.
    - Donar suport a les metgesses en quant a Sanitat Exterior: donar cites i rebre als viatgers , introduir les dades de la fitxa dels viatgers en una base de dades interna.
    - Atenció presencial o telefònica. Durant l'any 2017 s'han atès un total de 6149 consultes de les que 2981 han estat presencials i 3268 telefòniques.
- Administració
    - Actuar com a oficina de registre d'entrada i de sortida de documents (REGWEB).
    - Atenció presencial, telefònica o telemàtica al públic envers temes relacionats amb la Conselleria de Salut o d'altres. L'any 2017 es va atendre a 3700 persones, de les que 2169 varen ser de forma presencial, 1394 de manera telefònica i 137 telemàticament.
    - Gestió de diferents programes informàtics, com ara SISALUT, de dades del Servei de Seguretat Alimentària i Nutrició , el programa de zoonosi o el d'inspecció de centres i establiments sanitaris de la Direcció general d'Acreditació, Docència i Recerca en la Salut.
    - Tramitació de tot el relacionat amb el personal del Centre: recursos humans, dietes i quilometratge, sol•licituds de reserva de bitllets d'avió o vehicle, sol•licituds d'assistència a cursos, jornades..., sol·licituds d'ajuts o bestretes.

ESBORRANY

- Tramitació administrativa de tots els serveis i coordinacions autonòmiques de la Direcció general de Salut pública i Participació: aigües de consum humà, aigües de bany, piscines i socorristes de piscines, cursos de socorristes, de tècnics de manteniment de piscines, de control de la legionellosi, d'aplicador de biocides; sanitat mortuòria: autoritzacions de trasllats, embalsamaments o incineracions; residus sanitaris, mossegades, establiments i industries d'origen alimentari, epidemiologia, salut escolar o vacunes. També hem d'incloure la tramitació de denúncies i sancions.

- Tramitació dels expedients de les diferents direccions generals de la Conselleria de Salut, com ara la tramitació dels expedients relacionats amb els centres i establiments sanitaris, ambulàncies, oficines de farmàcia o medicaments.

- Tramitació en diferents gestions de les direccions generals com ara la sol·licitud de medicaments estrangers o que es troben en una situació especial.

- Tràmits en tot el que fa a la gestió de compres, comandes, factures, pressupostos , contractes menors i despeses del Centre.

- Condicionament i tramitació de mostres, tant clíniques, d'aigües o d'aliments.

- Tramitació de les taxes generades pels diferents serveis.

- Conductora

El Centre Insular disposa d'una conductora la qual treballa en el centre nou mesos l'any, d'1 març a 30 de novembre.

- Recollida de les mostres i inspecció visual per la campanya d'aigües de bany d'Eivissa i Formentera, tant si són mostres programades com no programades. L'any 2017 es varen recollir 500 mostres.

- Repartiment i recollida de documentació i vacunes.

- Recollida de mostres clíniques en centres hospitalaris i sanitaris.

- Control del nivell de desinfectant de les fonts públiques ornamentals en la lluita contra la legionellosi.

- Control del nivell de desinfectant de les xarxes públiques d'abastiment d'aigua de consum humà.

- Tasques de suport en administració.

ESBORRANY

ANNEXES

Seguretat Alimentària i Nutrició

a) Nombre d'establiments a 31 de desembre de 2017

Núm establiments 31/XII/2017	Fabr.	Env.	Magat.	Distr.	Min.	altres	TOTAL
Sector 1: Carn i derivats	149	1	27	43	709	13	**942**
Sector 2: Peixos, moluscs bivalves i derivats	32	6	57	15	176	10	**296**
Sector 3: Ous i derivats	1	12	10	6			**29**
Sector 4: Llet i derivats	100	3	2		6		**111**
Sector 5. Greixos comestibles, excepte la mantega	47	34	6	5	6		**98**
Sector 6: Cereals i derivats	317	3	6	6	460		**792**
Sector 7: Vegetals i derivats	81	37	70	15	89		**292**
Sector 8: Edulcorants naturals i derivats, mel i productes relacionats amb la seva extracciÃ³	34	15	5	3	9		**66**
Sector 9: Condiments i espècies	23	6	3	3	6		**41**
Sector 10: Aliments estimulants, espècies vegetals per a infusions i derivats	14	4	5	5	9		**37**
Sector 11: menjars preparats i cuines centrals	183		2	1	13.745		**13.931**
Sector 12: Alimentacio especials complements alimentaris	12		19	10	12		**53**
Sector 13: Aigües de beguda envasades	23	9	6	4			**42**
Sector 14: Gelats	31		5	1	181		**218**
Sector 15: Begudes no alcohòliques	20		5	2	7		**34**
Sector 16: Begudes alcohòliques	138	6	39	16	10		**209**
Sector 17: Additius, aromes i coadjuvants	6	3	8				**17**
Sector 18: Materials en contacte amb aliments	14		10	4			**28**
Sector 19: Establiment polivalent	8	33	492	144	1.860		**2.537**
Totals	**1.233**	**172**	**777**	**283**	**17.289**	**23**	**19.777**

b) Control general d'establiments alimentaris

Control General de establecimientos alimentarios	Nº Unidades de Control												
	Programadas realizadas						No programadas realizadas						
Sector/Fase	F	E	A	D	M	O	F	E	A	D	M	O	
1. Carne y derivados	4		1	1	177	1	41		5	5	253	5	**493**
2. Pescados, moluscos bivalvos y derivados			2	1	114	2	8	2	25	2	79	17	**252**
3. Huevos y derivados			1		2		6	3	15	1	1		**29**
4. Leche y derivados			1		16		33	1	1		10		**62**
5. Grasas comestibles, excepto mantequilla					88		17	16	4				**125**
6. Cereales y derivados	12				43		9		5	1	29		**99**
7. Vegetales y derivados	2				9		17	3	25		33		**89**
8. Edulcorantes naturales y derivados, miel y ...		1			2		3	1			3		**10**
9. Condimentos y especias					3		8	1	2		2		**16**
10. Alimentos estimulantes, especies vegetales ...					1		3		1		8		**13**
11. Comidas preparadas y cocinas centrales	28				1197		84		2	2	3320		**4633**
12. Alimentación especial y complementos alimenticios							3		7	3	11		**24**
13. Aguas de bebida envasadas					16		6	4	4				**30**
14. Helados	3				3		5		1		33		**45**
15. Bebidas no alcohólicas	1				7		2				6		**16**
16. Bebidas alcohólicas							15		4	1	12		**32**
17. Aditivos, aromas y coadyuvantes									2				**2**
18. Materiales en contacto con alimentos							2				3		**5**
19. Establecimiento polivalente					299		6	2			613	2	**922**
Totales	**50**	**1**	**5**	**2**	**1977**	**3**	**268**	**33**	**103**	**15**	**4416**	**24**	**6897**

c) Control general d'establiments alimentaris

	Tipos de no-conformidades		
Sector	**Estructurales (CGH)**	**Operacionales**	**Del producto**
1. Carne y derivados	117	448	11
2. Pescados, moluscos bivalvos y derivados	53	219	14
3. Huevos y derivados		1	1
4. Leche y derivados	8	32	
5. Grasas comestibles, excepto mantequilla	2	5	1
6. Cereales y derivados	63	173	1
7. Vegetales y derivados	18	87	3
8. Edulcorantes naturales y derivados, miel y ...		5	
9. Condimentos y especias	1		
10. Alimentos estimulantes, especies vegetales ...	3	6	
11. Comidas preparadas y cocinas centrales	1047	3043	5
12. Alimentación especial y complementos alimenticios	1	10	2
13. Aguas de bebida envasadas		1	
14. Helados	12	20	
15. Bebidas no alcohólicas	3	6	
16. Bebidas alcohólicas	3	13	
17. Aditivos, aromas y coadyuvantes			
18. Materiales en contacto con alimentos	1		
19. Establecimiento polivalente	177	608	28
Totales	**1509**	**4677**	**66**

d) Incompliment pels operadors econòmics. Control General d'establiments alimentaris

Sector/Fase	Nº Unidades de Control										Totales
	Programadas realizadas					No programadas realizadas					
	F	E	A	M	O	F	E	A	M	O	
1. Carne y derivados	29		5		2	36	4	1	2	7	86
2. Pescados, moluscos bivalvos y derivados	3		15	1	2		1	12	4	3	41
3. Huevos y derivados											
4. Leche y derivados	14	2	1			9					26
5. Grasas comestibles, excepto mantequilla	10	8	5			12	4				39
6. Cereales y derivados	47		2	33		38		2	4		126
7. Vegetales y derivados	9	1	4	1		15		10	1		41
8. Edulcorantes naturales y derivados, miel y ...	7	2		1		1			1		12
9. Condimentos y especias	2		1			10					13
10. Alimentos estimulantes, especies vegetales ...	1	1	2	1		6		2	1		14
11. Comidas preparadas y cocinas centrales	37		2	52		39		4	136		270
12. Alimentación especial y complementos alimenticios	1		4					2			7
13. Aguas de bebida envasadas	8	2	6			5	2	5			28
14. Helados	5					10			1		16
15. Bebidas no alcohólicas	4		6			3		1			14
16. Bebidas alcohólicas	25	2	14			45	2	7			95
17. Aditivos, aromas y coadyuvantes	2		5				2	3			12
18. Materiales en contacto con alimentos	2		1								3
19. Establecimiento polivalente			111	5		1		72	6		195
Totales	**206**	**18**	**184**	**94**	**4**	**230**	**15**	**121**	**156**	**10**	**1038**

ESBORRANY

e) Control dels autocontrols. Incompliments pels operadors econòmics

Sector/Fase	Núm Incumplimientos					Totales
	F	E	A	M	O	
1. Carne y derivados	39		3	1	9	**52**
2. Pescados, moluscos bivalvos y derivados	2		8	1	1	**12**
3. Huevos y derivados						
4. Leche y derivados	9	1				**10**
5. Grasas comestibles, excepto mantequilla	5	5				**10**
6. Cereales y derivados	50		1	11		**62**
7. Vegetales y derivados	13		7			**20**
8. Edulcorantes naturales y derivados, miel y ...	4			1		**5**
9. Condimentos y especias	6					**6**
10. Alimentos estimulantes, especies vegetales ...	4	1	1			**6**
11. Comidas preparadas y cocinas centrales	37		3	71		**111**
12. Alimentación especial y complementos alimenticios			1			**1**
13. Aguas de bebida envasadas	7	3	2			**12**
14. Helados	10			1		**11**
15. Bebidas no alcohólicas	2		2			**4**
16. Bebidas alcohólicas	48	1	8			**57**
17. Aditivos, aromas y coadyuvantes	1		1			**2**
18. Materiales en contacto con alimentos						
19. Establecimiento polivalente	1		70			**71**
20. Establecimientos que irradian						
Totales	**238**	**11**	**107**	**86**	**10**	**452**

ESBORRANY

f) Control sobre la información d'aliments

Sector	Unitats Control	Núm Incumpl
1. Carne y derivados	487	229
2. Pescados, moluscos bivalvos y derivados	249	72
3. Huevos y derivados	15	
4. Leche y derivados	62	13
5. Grasas comestibles, excepto mantequilla	125	
6. Cereales y derivados	98	153
7. Vegetales y derivados	89	21
8. Edulcorantes naturales y derivados, miel y ...	10	14
9. Condimentos y especias	16	
10. Alimentos estimulantes, especies vegetales ...	12	2
11. Comidas preparadas y cocinas centrales	4631	1911
12. Alimentación especial y complementos alimenticios	21	16
13. Aguas de bebida envasadas	30	
14. Helados	45	
15. Bebidas no alcohólicas	16	
16. Bebidas alcohólicas	31	
17. Aditivos, aromas y coadyuvantes	2	
18. Materiales en contacto con alimentos	5	
19. Establecimiento polivalente	921	330
20. Establecimientos que irradian		
Totales	**6865**	**2775**

ESBORRANY

Centre Insular d'Eivissa i Formentera

